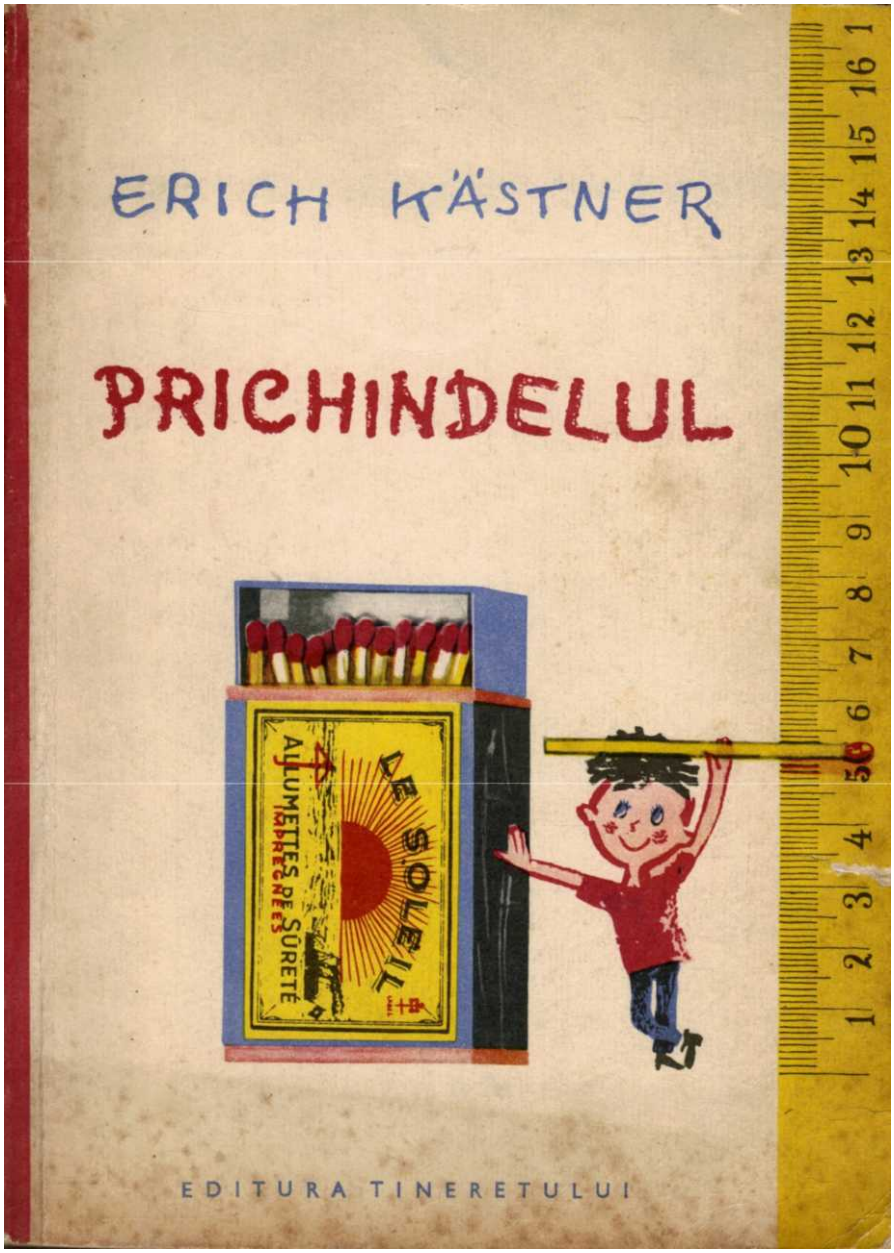

PRICHINDELUL
ERICH KÄSTNER

A avea mai puțin de doi centimetri înălțime, e dezavantaj pentru Maxie Pilchensteiner, care dorește să fie un interpret de circ, dar are și avantaje, iar printr—o ocazie neobișnuită, Maxie găsește șansa de a—și îndeplini visul.

Cuprins

CAPITOL 1 3

CAPITOL 2 8

CAPITOL 3 11

CAPITOL 4 14

CAPITOL 5 18
CAPITOL 6 22
CAPITOL 7 26
CAPITOL 8 29
CAPITOL 9 35
CAPITOL 10 42
CAPITOL 11 46
CAPITOL 12 50
CAPITOL 13 55
CAPITOL 14 57
CAPITOL 15 63
CAPITOL 16 68
CAPITOL 17 72
CAPITOL 18 76
CAPITOL 19 80
CAPITOL 20 84
CAPITOL 21 89
CAPITOL 22 94

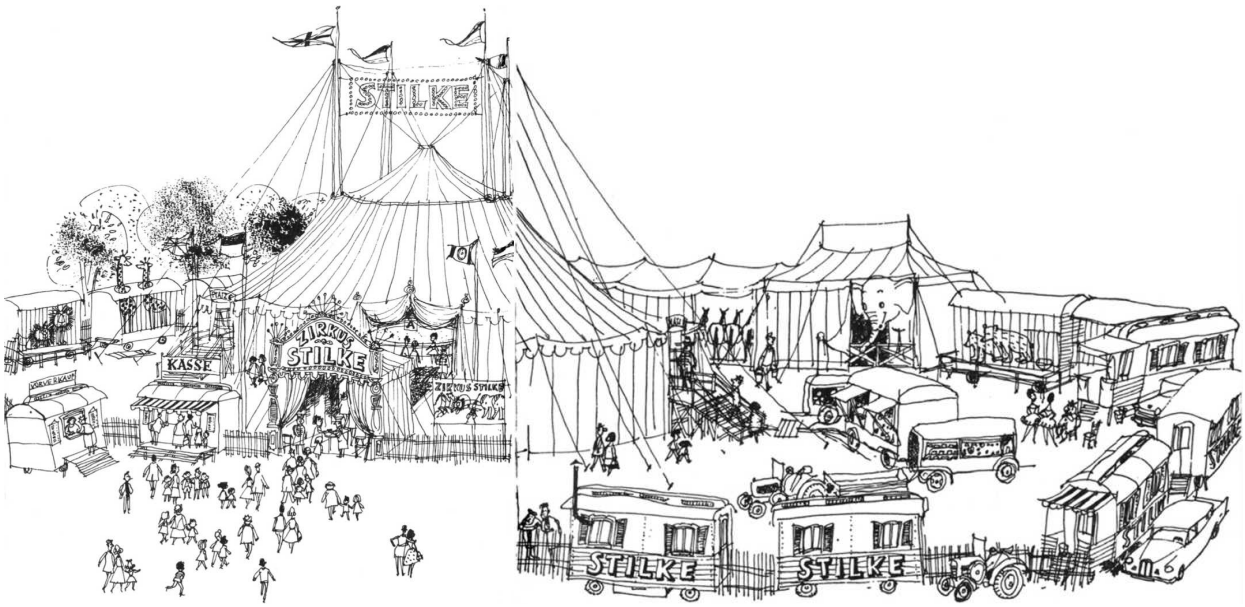

CAPITOL 1

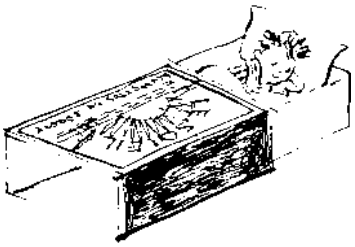

Prima mea întîlnire cu Prichindelul / Pichelstein şi locuitorii săi / Părinţii lui Mäxchen îşi părăsesc meleagurile natale / Wu Fu şi Cin Cin / Locul naşterii: Stockholm / Smulşi de vînt de pe turnul Eiffel / Înmormîntarea a două cozi de chinez / Profesorul Jokus von Pokus ţine o cuvîntare frumoasă.

Eroului nostru i se zicea Prichindelul şi dormea într—o cutie de chibrituri. Numele lui adevărat era Max Pichelsteiner. Dar asta ştiau foarte puţini oameni. Şi nici eu n—aş fi ştiut—o, dacă nu mi—ar fi spus—o el însuşi. Asta s—a—ntîmplat, dacă nu mă înşel, la Londra. în hotelul Garlands. Şi anume în încăperea cu multe colivii unde se ia micul dejun. Ce mai ciripit! D—abia îţi auzeai propriile vorbe.

Sau o fi fost la Roma ? în hotelul Ambassadore de pe Via Veneto ? Ori în sala de mese a hotelului Excelsior din Amsterdam ? Cred că mă părăseşte memoria. Păcat. Uneori capul meu e ca o ladă cu jucării în dezordine.

Un lucru însă e sigur : părinţii lui Mäxchen[1], bunicii lui, străbunicii, ba chiar şi stră—străbunicii lui se trag, toţi laolaltă, din pădurea Boemiei, de acolo de unde este mai deasă. Există cică acolo o măgură înaltă şi un sat mititel, şi amîndouă poartă numele de Pichelstein[2]. Am răsfoit pentru a fi mai sigur vechiul meu lexicon. Acolo scrie scurt şi concis :

Pichelstein : *Sat din Boemia, 412 locuitori. Rasei de oameni minusculi. Înălţimea maximă: 51 cm. Cauzele : necunoscute. Vestiţi prin asociaţia lor sportivă (A. S. Pichelstein, înfiinţată în 1872) şi prin aşa—numita „carne de Pichelstein". (Vezi vol. IV, sub titlul: „Prînz compus dintr—un singur fel de mîncare".) Din negura veacurilor şi pînă azi, toţi locuitorii poartă numele de Pichelsteiner. (Bibliografie : „Pichelstein şi locuitorii săi", de preotul Remigius Dallmayr, 1908, în editura autorului. Epuizată.)*

Ciudat sătuleţ, o să spuneţi. Dar nu pot schimba nimic din toate astea. Ceea ce scrie în vechiul meu lexicon este adevărat aproape în toate cazurile.

Cînd părinţii lui Mäxchen împliniră un an de la căsătorie, hotărîră să—şi caute fericirea. Aveau, cît erau ei de

[1] Mäxchen — diminutiv de la Max.
[2] Pichelstein (Fleisch) — un fel de mîncare foarte răspîndită în Germania, care se prepară din carne de vacă şi multe legume, totul bine condimentat.

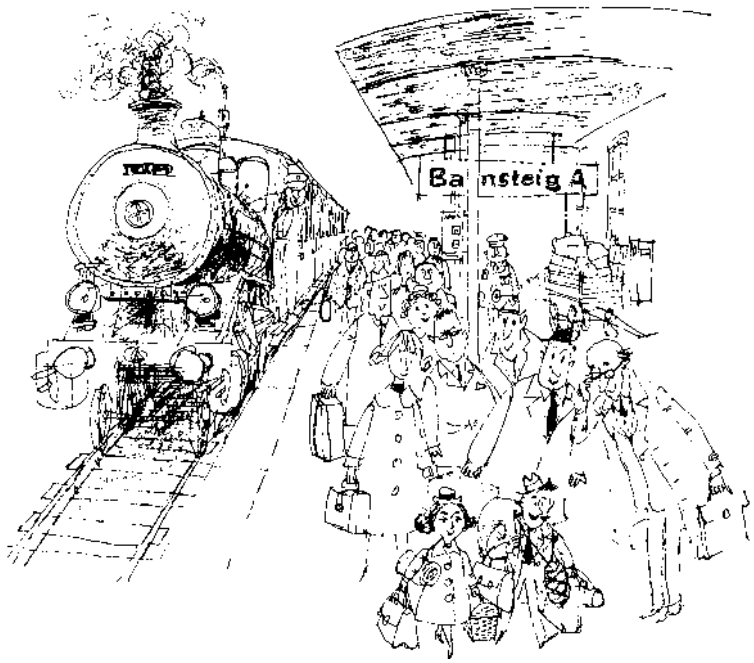

mici, tot felul de gărgăuni în căpşor. Şi pentru că satul Pichelstein din pădurea Boemiei era neîncăpător pentru visele lor, soţii se hotărîră să plece, cu căţel, cu purcel, în lumea largă.

Stîrneau peste tot pe unde treceau mare curiozitate. Oamenii rămîneau cu gura căscată şi de—abia o mai închideau. Căci mama lui Mäxchen era o femeie tînără, frumoasă peste poate, iar tatăl său avea o mustaţă neagră impresionantă ; nu erau însă mai înalţi decît doi copii de cinci ani. Nu—i de mirare deci că stîrneau atîta interes.

Ce aveau de gînd să facă ? Fiind foarte buni gimnaşti, voiau să devină acrobaţi. Şi într—adevăr, după ce prezentară domnului director Brausewetter (domnul Vijelie, cum s—ar zice) de la circul Stilke isprăvile lor la bară fixă şi la inele, acesta bătu cu entuziasm mănuşile sale alb—*glacé* şi strigă: „Bravo, piticii mei, sînteţi angajaţi!" Asta se întîmplase la Copenhaga. În Tivoli. Într—o dimineaţă. într—un cort de circ ridicat pe patru piloni enormi. Şi Mäxchen încă nu exista pe atunci.

Deşi părinţii săi fuseseră la Pichelstein căpitanii echipelor de gimnastică, trebuiră să înveţe încă foarte multe şi să se supună unui antrenament sever. De abia cu un sfert

de an mai tîrziu fură repartizaţi grupului acrobaţilor chinezi — familia Bambus. De fapt, nu era vorba de o familie veritabilă. Cît despre chinezi autentici nici pe—atît. Cele douăsprezece cozi împletite care atîrnau de cele douăsprezece cefe erau veritabile ca banii falşi. Dar ca artişti erau excelenţi şi se numărau printre cei mai abili jongleri ,şi acrobaţi din cîţi au apărut vreodată într—un circ.

Jonglau atît de repede cu farfurii fragile şi cupe pe beţişoare de bambus subţiri şi tremurînde, încît publicul se crucea. Cei mai mici dintre ei se căţărau ca nişte şopîrle pe barele de bambus de grosimea unui braţ şi stăteau sus de tot în mîini, sau, acompaniaţi de răpăitul tobei, în cap. Făceau chiar salturi ameţitoare la zece metri deasupra arenei. Se dădeau tumba în aer, cum fac copiii cînd se joacă, revenind apoi cu ambele picioare în vîrfurile vibrînde ale bambusului şi, rîzînd, făceau semne cu mîna publicului, care îi aplauda de jos. Atunci orchestra scotea cîte un acord triplu şi oamenii aplaudau pînă ce palmele li se roşeau şi se umflau.

Părinţii lui Mäxchen se numeau acum pe afişe şi în caietele de program Wu Fu şi Cin Cin şi purtau cozi false şi chimonouri de mătase foşnitoare, brodate în toate culorile. Călătoreau cu cortul strîns al circului, cu elefanţii şi fiarele, cu înghiţitorii de foc, cu clovnii şi artiştii de la trapez, cu armăsarii arabi, cu băieţii de grajd, cu îmblînzitorii de fiare, cu balerinele, mecanicii, muzicanţii şi cu domnul director Brausewetter, dintr—o metropolă într—alta, aveau succes, cîştigau bani şi se bucurau cel puţin de douăzeci de ori pe zi că au părăsit Pichelstein—ul.

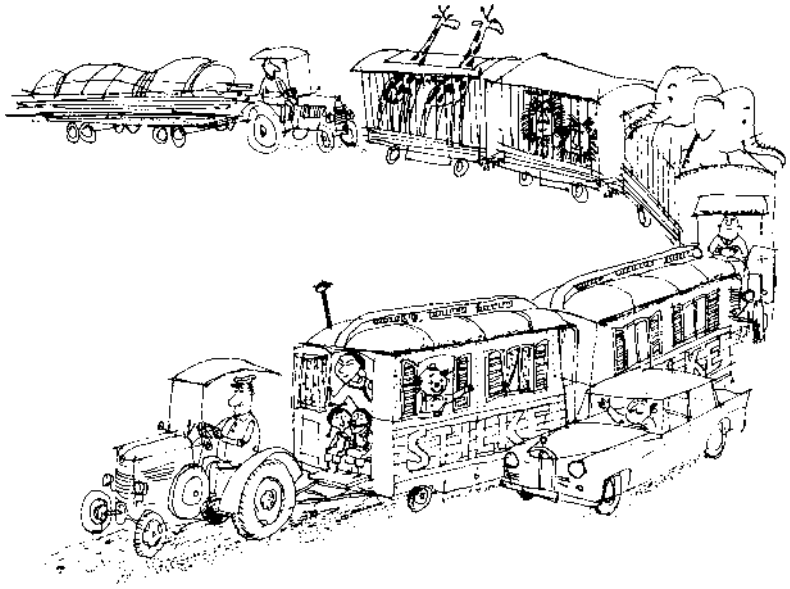

La Stockholm se născu Mäxchen. Era atît de minuscul, încît puţin lipsi ca sora să nu—l arunce în canal o dată cu apa din scăldătoare. Din fericire, urlă ca tras în ţeapă şi totul se sfîrşi cu bine. Medicul de secţie îl privi multă vreme printr—o lupă, zîmbi şi într—un tîrziu spuse : „Ce băiat frumos şi sănătos! Vă felicit!"

Cînd Mäxchen avea şase ani, îşi pierdu părinţii. Erau la Paris, şi totul se petrecu pe neaşteptate. Cei doi se urcară cu liftul în vîrful turnului Eiffel, ca să admire frumoasa panoramă. Dar de abia sosiţi pe cea mai înaltă platformă, se porni o furtună care îi smulse din turn cît ai clipi. Ceilalţi vizitatori fiind mai mari se putuseră apuca de grilajul balustradei. Dar cu Wu Fu şi Cin Cin se terminase. Atîta doar s—a mai putut vedea — că se ţineau strîns de mînă. Un, doi, dispărură la orizont.

A doua zi, ziarele anunţară :

Doi pitici chinezi smulşi de vînt de pe turnul Eiffel! În ciuda angajării unor helicoptere, au fost de ne găsit! Grea pierdere pentru circul Stilke!

Pierderea cea mai grea era pentru Mäxchen, care îşi iubise mult de tot părinţii. Plîngea la nesfîrşit, cu lacrimi minuscule în batista lui minusculă. Şi două săptămîni mai tîrziu, cînd fură înmormîntate la cimitir, într—o casetă de fildeş, cele două codiţe de chinez pe care le pescuise din ocean, dincolo de insulele Canare, un vapor portughez, Mäxchen ar fi vrut să moară şi el cu ei, de atîta mîhnire.

Fu o înmormîntare ciudată. Participară toţi membrii circului : familia Bambus în chimonouri, dresorul de lei şi tigri cu o panglică de crep negru la bici, în chip de doliu, călăreţul de înaltă şcoală Galoppinski, pe armăsarul său negru Nero, înghiţitorii de foc cu făcliile aprinse, domnul director Brausewetter cu cilindru şi mănuşi negre—*glacé*, clovnii cu figurile boite a jale şi mai cu seamă, ca orator, vestitul scamator, profesorul Jokus von Pokus.

Încheindu—şi logosul funerar, profesorul Jokus von Pokus adăugă :

—Micii noştri colegi pe care îi deplîngem astăzi ni l—au lăsat moştenire pe Mäxchen. Cu puţin înaintea excursiei lor fatale pe turnul Eiffel mi—au adus băieţaşul, rugîndu—mă să am mare grijă de el pînă se vor întoarce. Azi însă ştim că nu vor mai reveni niciodată. De aceea va trebui să—i port de grijă cît oi trăi, şi o s—o fac din toată inima... Eşti de acord să—ţi port eu de grijă, copilul meu ?

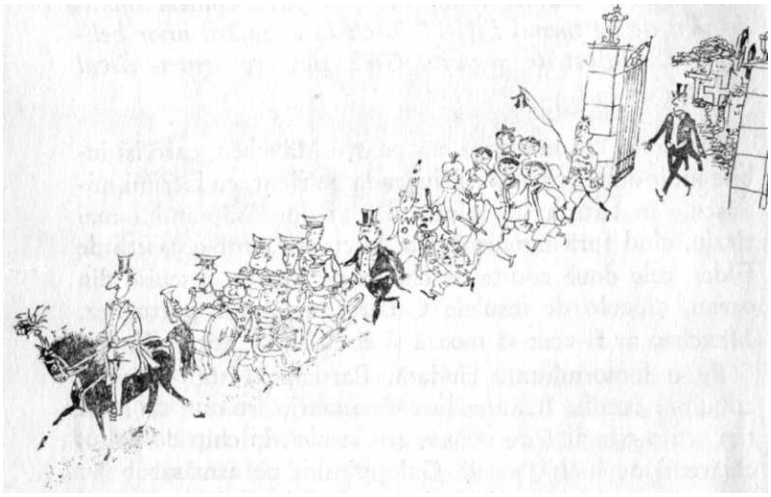

Mäxchen, care asista la toate acestea din buzunarul fracului scamatorului, strigă cu suspine :

—Da, dragul meu Jokus. Accept!

Şi toţi din jur plînseră de durere şi bucurie. Iar lacrimile clovnilor le strică boiala obrajilor. Apoi profesorul

făcu să apară din aer (ca prin farmec) cinci buchete mari de flori şi le depuse pe micul mormînt al părinţilor. Înghiţitorii de foc îşi băgară făcliile pîlpînde în gură, ca să stingă flăcările. Orchestra circului intona marşul gladiatorilor. Şi toţi se grăbiră, conduşi de călăreţul acrobatic Galoppinski, spre cortul circului. Căci era miercuri.

Şi miercurea, sîmbăta şi duminica, cum bine se ştie, au loc reprezentaţii şi după—amiaza. Pentru copii. La preţuri reduse.

CAPITOL 2

Cutia de chibrituri de pe noptieră / Minna, Emma şi Alba / Şaizeci de grame greutate vie şi totuşi pe deplin sănătos / Prichindelul vrea să meargă la şcoală / Conflicte la Atena şi Bruxelles / Lecţii pe scara dublă / Cărţi de mărimea timbrelor poştale.

Desigur, v—am şi povestit că noaptea Mäxchen dormea într—o cutie de chibrituri. în locul celor şaizeci de beţe de chibrit care sînt de obicei într—însa, se găseau acolo o salteluţă de vată, o mică bucăţică dintr—o pătură de păr de cămilă şi o perniţă, nu mai mare decît unghia degetului meu mijlociu. Şi cutia rămînea deschisă pe jumătate, pentru că altfel băiatul s—ar fi înăbuşit.

Cutia de chibrituri stătea pe noptiera de lîngă patul scamatorului. Şi în fiecare seară cînd profesorul Jokus von Pokus se întorcea spre perete şi începea să sforăie încet, Mäxchen stingea veioza de pe noptieră şi—n scurt timp adormea şi el.

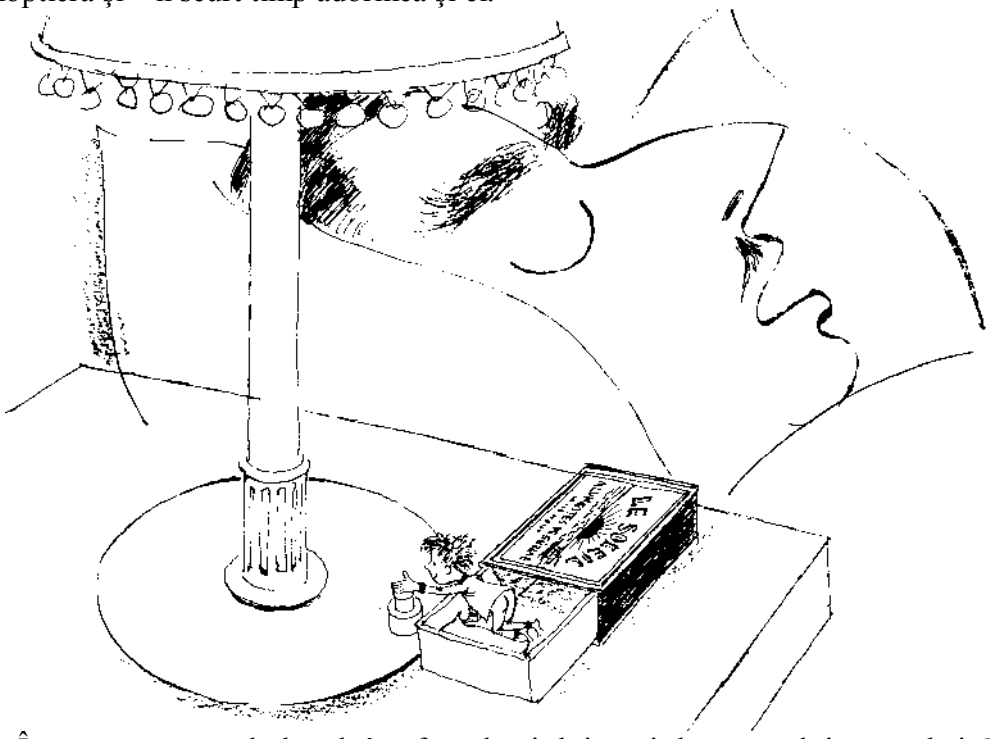

În camera aceea de hotel, în afară de ei doi, mai dormeau doi porumbei, Minna şi Emma, şi — în coşuleţul său de nuiele — iepurele alb de casă, Alba. Porumbeii dormeau cocoţaţi pe dulap. Îşi vîrau capetele în penele de sub aripi şi gungureau cînd visau. Cele trei animale aparţineau domnului profesor şi—i erau de folos în reprezentaţia de la circ. Atunci, porumbeii zburau din mînecile fracului, iar pe iepuraş îl scotea din jobenul gol. Minna, Emma şi Alba îl iubeau pe scamator şi erau de—a dreptul nebune după Prichindel. Cîteodată, după micul dejun în cinci, Mäxchen avea voie să se aşeze în spatele Emmei, care făcea cu el un zbor roată prin cameră.

O cutie de chibrituri are o lungime de şase centimetri, este lată de patru şi înaltă de doi centimetri. Era tocmai nimerită pentru Mäxchen. Căci avea şi la vîrsta de zece—doisprezece ani abia cinci centimetri şi încăpea în ea de minune. Cîntărea, pe cîntarul de scrisori al portarului hotelului, şaizeci de grame, avea mereu poftă de mîncare şi nu fusese bolnav niciodată. De rujeolă totuşi nu scăpase. Dar rujeola nu se pune la socoteală. Din doi copii, unul o face.

La şapte ani, de bună seamă că ar fi vrut să meargă la şcoală. Dar greutăţile ce—i stăteau în cale erau mult prea mari. În primul rînd ar fi trebuit să schimbe şcoala la fiecare deplasare a circului. Şi de multe ori chiar limba. Căci în Germania se predă în germană, în Anglia în engleză, în Franţa în franceză, în Italia în italiană şi în Norvegia în norvegiană. Astea le—ar mai fi biruit puştiul, pentru că era mai deştept decît cei mai mulţi copii de vîrsta lui. Se adăuga însă faptul că toţi colegii săi erau cu mult mai înalţi şi îşi imaginau că a fi mai mare de statură înseamnă ceva deosebit. Din această cauză trebuia să pătimească multe, sărmanul.

Bunăoară, la Atena odată, în timpul recreaţiei mari, fusese băgat de trei fetiţe grecoaice într—o călimară. Şi la Bruxelles, nişte golani belgieni îl aşezaseră pe galeria unei perdele. Însă Mäxchen se dăduse cu uşurinţă jos, căci ştia încă de pe atunci să se caţăre ca nimeni altul. De plăcut

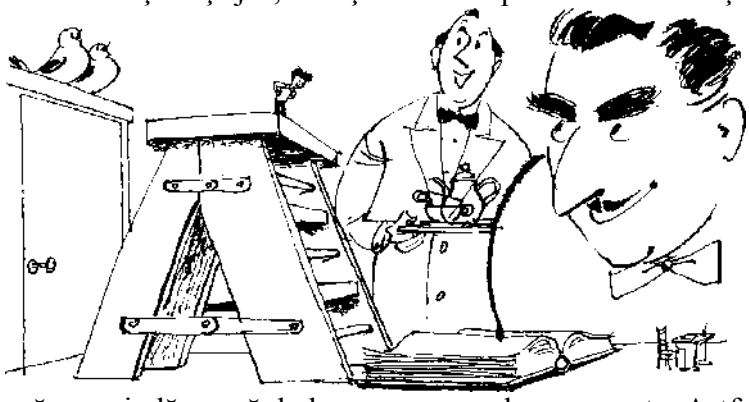

însă nu—i plăcuseră de loc asemenea glume proaste. Astfel că scamatorul îi spuse într—o zi:

—Ştii ce ? Cel mai bun lucru ar fi să—ţi dau ore particulare.

—O, grozav ! exclamă Mäxchen. Ce idee bună ! Cînd începem ?

—Poimîine la nouă — spuse profesorul Jokus von Pokus. Dar să nu te bucuri prea de timpuriu.

A fost nevoie de niţică vreme pînă cînd cei doi dibuiră cum să le potrivească mai bine pe toate. Dar cu timpul se descurcară, şi acum lecţiile le aduceau pe zi ce trecea satisfacţii mai mari. Cele mai importante lucruri în afară de cartea de citire şi caietul de scris erau o scară în formă de A, cu cinci trepte, şi o lupă puternică.

În orele de citire, Mäxchen se cocoţa în vîrful scării, pentru că literele erau mult prea mari pentru el dacă stătea cu nasul în faţa cărţii. Doar stînd căţărat pe scară putea să prindă ansamblul tipăriturii cu uşurinţă.

La scris era cu totul altfel. Se aşeza într—o bancă şcolară minusculă. Banca era pusă pe masa mare. Profesorul stătea la masă şi privea semnele stîngace prin lupă : mărea de şapte ori, şi doar aşa putea profesorul să—şi dea seama de litere şi cuvinte. De n—ar fi fost lupa, şi el, şi chelnerul care le aducea masa în cameră, şi camerista ar fi luat semnele acelea drept stropituri de cerneală sau murdărie de muşte. De fapt însă erau, după cum puteai să—ţi dai seama prin lupă, semne scrise frumos şi cu o anumită graţie.

La lecţiile de matematică — aceeaşi poveste. Şi pentru cifre aveau nevoie de scară şi lupă. Şi aşa, Mäxchen, orice—ar fi învăţat, tot pe drumuri era. Ba stătea pe scară, ba în banca lui, ba pe masă.

Într—o dimineaţă, chelnerul, care veni să strîngă vesela de la micul dejun, zise :

—Dacă n—aş şti că băiatul învaţă să scrie şi să citească, aş crede cu siguranţă că are oră de gimnastică.

Pe toţi îi pufni rîsul. Chiar Minna şi Emma, care stăteau pe dulap, rîdeau împreună cu ceilalţi. Căci erau porumbei din familia acelor ce rîd.

Mäxchen nu—şi pierdu prea multă vreme cu silabisitul. După puţină vreme citi cursiv, ca şi cum ar fi ştiut să citească de cînd lumea, şi foarte curînd deveni un şoarece de bibliotecă. Prima carte pe care i—o oferi Jokus von Pokus a fost cartea de basme a fraţilor Grimm. Şi poate c—ar fi terminat—o într—o săptămînă, dacă n—ar fi fost afurisita aia de scară. De fiecare dată cînd trebuia să întoarcă pagina, nu—i rămînea altceva de făcut decît să se dea jos de pe scară, să sară pe masă, să întoarcă pagina şi să se caţăre din nou în vîrful scării. De—abia atunci putea afla continuarea basmului. Şi după ce citea cele două pagini, din nou trebuia să coboare. Şi aşa tot mereu: întoarce foaia, urcă scara, citeşte două pagini, coboară scara, apoi pe masă, întoarce pagina, sus; să—ţi ieşi din minţi, nu altceva!

Într—o după—amiază, profesorul tocmai sosise acasă, cînd băiatul se cocoţa pe scară pentru a douăzeci şi treia oară smulgîndu—şi părul de furie, strigă :

—Îngrozitor ! De ce, pentru Dumnezeu, nu există şi cărţi mai mărunte, cu litere cît ţandăra ?

Mai întîi, pe profesor îl pufni rîsul de furia lui Mäxchen. Apoi însă căzu pe gînduri şi zise :

—De fapt ai dreptate. Şi dacă încă nu există asemenea cărţi, o să dăm să se tipărească pentru tine.

—Există oare cineva care le—ar putea face ?

—Habar n—am — spuse scamatorul. Dar în luna martie, circul va pleca în turneu la Munchen. Acolo trăieşte ceasornicarul Unruh. La el ne vom încerca norocul. Nu ştiu dacă ne va putea ajuta, dar poate că

da, căci se ocupă cîteodată cu asemenea lucruri. Aşa a scris acum zece ani poezia lui Schiller „Cîntecul clopotului" pe reversul unui timbru poştal. Şi poezia, oricum, are patru sute douăzeci şi cinci de versuri.

—Ei, al dacu'! exclamă Mäxchen entuziasmat. Cărţi care să nu fie mai mari decît un timbru poştal, asta ar fi ceva pentru mine.

Ca să nu mai lungim vorba : ceasornicarul Unruh cunoştea într—adevăr o tipografie care putea să tipărească cărţi aşa de mici. Era, ce—i drept, o distracţie costisitoare, dar profesorul cîştiga ca scamator o sumă de bani frumuşică şi, de altfel, şi părinţii lui Mäxchen lăsaseră ceva economii. Aşa că nu trecu multă vreme şi băiatul îşi încropi o bibliotecă frumoasă. Acum nu mai era nevoie de echilibristica cu scara ; putea să stea comod la citit. De preferinţă citea seara, stînd în cutia de chibrituri, cînd profesorul sforăia în odaie. O, cît era de plăcut! Sus, pe dulap, gungureau cei doi porumbei. Şi Mäxchen stătea cu nasul într—una din cărţile sale preferate, în „Piticul Nas"[3], în „Prichindelul"[4], în „Nils Holgersson"[5] sau în „Gulliver" [6], pe care îl iubea cel mai mult.

Cîteodată, profesorul mîrîia pe jumătate adormit: „Stinge lumina, ştrengarule". Atunci Mäxchen şoptea : „Numaidecît, Jokus". Uneori, numaidecît dura o jumătate de oră. Dar la urmă tot stingea lumina, adormea şi îl visa pe Gulliver în ţara Lilliput, unde oamenii îl socoteau uriaş.

Şi acest uriaş, care păşea peste zidurile cetăţii şi captura flota duşmană, de bună seamă că nu era altul decît Max Pichelsteiner.

---

[3] Piticul Nas — basm de W. Hauff.
[4] Prichindelul — basm al fraţilor Grimm.
[5] Nils Holgersson — povestirea „Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia" de Selma Lagerlöf.
[6] Gulliver — povestirea „Călătoriile ilui Gulliver" de Jonathan Swift.

CAPITOL 3

Mäxchen vrea să se facă artist / Oameni înalţi şi oameni mari nu sînt unul şi acelaşi lucru / O discuţie la Strasbourg / Despre meseria de translator / Planul profesorului eşuează din cauza încăpăţînării lui Mäxchen.

Cu cît Prichindelul se făcea mai mare, cu atît mai des se întreţineau despre ceea ce avea să devină odată şi—odată. Mereu declara : „Vreau să merg la circ. Să mă fac artist". Şi de fiecare dată profesorul dădea din cap şi spunea : „Măi băiete, nu e cu putinţă. Eşti mult prea mărunţel pentru aşa ceva !"
—Vorbeşti ba aşa, ba altfel — mîrîi Mäxchen. Mereu mi—ai tot spus cît de mulţi oameni renumiţi au fost mici de statură : Napoleon, Cezar, Goethe, Einstein şi încă o duzină. Şi ai mai zis că oamenii înalţi sînt rar de tot şi oameni mari. Forţa lor se risipeşte, ai zis, şi dacă sînt înalţi de doi metri, nu mai rămîne loc mult şi pentru creier.

Profesorul se scărpina la ceafă. În sfîrşit declară :
—Totuşi, n—ar fi devenit artişti prea grozavi nici Cezar, nici Napoleon, nici Goethe sau Einstein. Cezar avea picioare atît de scurte, că abia putea să şadă pe cal.
—Dar nici nu vreau să stau pe cal — răspunse supărat băiatul. Părinţii mei au fost artişti proşti ?
—O, Doamne fereşte ! Au fost excelenţi.
—Ei, şi au fost mari ?
—Nu, ba din contră, au fost foarte mărunţei.
—Deci, dragul meu Jokus ?
—Aici nu există nici un deci — spuse scamatorul. Erau mici, dar tu eşti de zece ori mai mic ; tu eşti prea mărunţel. Publicul nici nu te—ar vedea dac—ai sta în arenă.
—Atunci, să—şi aducă binocluri — zise Prichindelul.
—Dar tu, ştii tu ce eşti ? întrebă Jokus supărat. Eşti un mare încăpăţînat.
—Nu, sînt un încăpăţînat mic şi...
—Şi ? întrebă profesorul curios.
—Şi vreau să devin artist! strigă Mäxchen, atît de tare că, de spaimă, Alba, iepuraşul alb, scăpă din gură frunza de salată pe care o rodea.

Într—o seară, după reprezentaţia de circ, stăteau în restaurantul hotelului din Strasbourg, şi domnul profesor Jokus von Pokus savura ficatul de gîscă *garni.* De obicei mînca după reprezentaţie, pentru că i se părea că se strîmtează fracul dacă mînca înainte. Şi asta îl deranja la scamatorii. Căci fracul era căptuşit cu o groază de minuni. De exemplu, patru jocuri de cărţi, cinci buchete de flori,

douăzeci de lame de ras şi opt ţigări aprinse. În afară de acestea, porumbiţele Minna şi Emma, iepuraşul Alba şi toate de cîte avea nevoie pentru scamatoriile sale. Aşa că era mai convenabil să amine cina. Acum stătea la masă, mînca pateu de ficat de gîscă à la Strasbourg, cu pîine prăjită, şi Mäxchen sta pe masa, lîngă farfurie, şi primea şi el firimituri de pîine cu pateu. Apoi urmară şniţelul vienez, salata de fructe şi cafeaua neagră. Chiar şi din cafea căpătă un sfert de sorbitură. În sfîrşit erau sătui şi se aşezară cît mai comod posibil, întinzîndu—şi picioarele : profesorul sub masă şi Prichindelul pe masă.

—Acum ştiu ce—o să te faci — spuse Jokus după ce slobozi în aer un frumos cerc de fum de ţigară.

Mäxchen se uită cu admiraţie la el din spatele cercului de fum care se făcea tot mai subţire şi mai subţire, pînă ce se sparse de candelabru. Apoi spuse :

—Abia acum ştii ? Eu o ştiu dintotdeauna. Voi fi artist.

—Nu — mîrîi profesorul. O să devii translator !

—Translator ?

—E o meserie foarte interesantă. Ştii de pe acum germana şi destul de bine englezeşte şi franţuzeşte, puţină italiană şi spaniolă şi...

—Olandeză şi suedeză şi daneză — continuă Prichindelul.

—Chiar aşa — zise profesorul zelos. Cînd vom fi străbătut încă vreo cîţiva ani Europa în lung şi în lat cu circul, vei vorbi aceste limbi şi mai bine. Atunci vei susţine un examen la Geneva, în vestita Şcoală de translatori. Şi cînd vei fi reuşit, vom pleca împreună la Bonn. Acolo trăieşte un bun prieten al meu.

—Tot scamator ?

—Nu, e ceva şi mai şi! E funcţionar. E şeful presei în cancelaria federală. O să—i arăt diploma ta de la Geneva şi, dacă toate or să meargă bine, o să ajungi translator la Ministerul de externe sau chiar la cancelarul federal în persoană. Este bărbatul cel mai important şi mai puternic. Şi pentru că merge foarte des în străinătate, unde trebuie să vorbească cu alţi cancelari, are nevoie de un translator.

—Dar n—are nevoie de un prichindel!

—Ba da — răspunse profesorul. Cu cît mai mic, cu atît mai bine. O să te ia bunăoară la Paris, pentru că trebuie să discute ceva cu preşedintele francez. Ceva foarte secret. Ceva teribil de important.

Cancelarul german, neînţelegînd prea bine franceza, are nevoie de un translator care să—i explice ce spune preşedintele francez.
—Şi tocmai eu o să fiu acela ?
—Da, dragul meu — zise profesorul, încîntat de inspiraţia ce—o avusese. Te aşezi în urechea cancelarului şi şopteşti mereu pe nemţeşte ce—a spus preşedintele pe franţuzeşte.
—Dar o să pic de acolo — zise Mäxchen.
—Nu, n—o să pici nicidecum. în primul rînd, poate că are pavilionul urechii aşa de mare, că poţi sta într—însa ca într—un fotoliu.
—Şi în al doilea rînd ? Dacă are doar nişte urechiuşe graţioase ?
—Atunci o să—şi pună în jurul urechii un lănţişor fin de aur, iar tu te vei aşeza pe acest lănţişor ; ajungi consilierul ministerial Pichelsteiner şi oamenii te numesc cu respect „funcţionarul cel mai apropiat de urechea cancelarului". N—ar fi frumos ?
—Nu ! zise Mäxchen energic. Aşa ceva ar fi îngrozitor ! Nu vreau să fiu un mărunţel ce şade într—o ureche ! Nu, nici în Germania, nici la Polul Nord. Şi—apoi uiţi esenţialul !
—Şi care e esenţialul ?
—Că vreau să mă fac artist.

CAPITOL 4

Prichindelul s—ar vrea îmblînzitor de animale / Oare leii nu sînt un fel de pisici ? / O aventură cu carne tocată şi un bici / Mäxchen în paharul de spălat dinţii / Reportajul unui meci de fotbal neobişnuit / Jokus sare printr—un cerc de foc.

Circul Stilke se afla din nou într—un turneu la Milano, cînd Mäxchen, a treia zi, zise foarte alarmat:
—Ascultă, Jokus, pisica hotelului are pui. Patru. Au opt săptămîni şi sar, în camera două sute douăzeci şi opt, de pe scaun pe masă şi, ajunşi sus, sar din nou jos.
—Ei da — zise profesorul — socot că e un lucru foarte firesc. Doar nu pot sta tot timpul pe masă.
Prichindelului însă nu—i ardea de glume.
—Mi i—a arătat camerista — zise. Sînt vărgaţi şi par a fi nişte tigri mult prea mici.
—Te—au zgîriat ?

—De loc ! îl asigură băiatul. Din contră, ne—am purtat blînzi unii cu alţii. Pisoii au tors, iar eu le—am dat carne tocată.
Profesorul îl privi cu luare—aminte. Apoi îl întrebă :
—Ce—ai de gînd ? Hm ? Ce pui la cale ? Ia zi! Mäxchen respiră adînc şi, după o pauză, rosti:
—O să fac dresură, şi—apoi o să dau reprezentaţie la circ.
—Şi, mă rog, pe cine vrei să dresezi ? Pe camerista de la hotel ?
—Nu ! strigă băiatul înfuriat. Pisoii!
Jokus von Pokus se aşeză perplex pe scaun şi tăcu două minute sau trei. Apoi dădu din cap, suspină adînc şi zise :
—Nu poţi dresa pisici. Credeam că ştii atîta lucru. Mäxchen însă zîmbi încrezător. Apoi întrebă :
—Leii nu sînt tot un fel de pisici ?
—Ba da, fac parte din familia felinelor de pradă, aici u dreptate.
—Dar tigrii şi leoparzii ?
—Şi ăştia sînt nişte feline mari de pradă... Iarăşi ai dreptate.
—Se aşază, dacă asta e voia dresorului, pe podiumul înalt ? Sar prin cercuri ?
—Chiar şi prin cercuri de foc. Băiatul îşi frecă mîinile încîntat.
—Vezi deci! exclamă triumfător. Dacă poţi dresa pisici atît de mari, cu atît mai mult poţi dresa nişte pisoi ca ăştia !
— Nu—u — zise profesorul — uite că totuşi nu se poate.
—Şi de ce nu ?
—Habar n—am.
—Eu însă ştiu de ce — zise Mäxchen mîndru.
—Ei?
—Pentru că încă nu i—a trecut nici unui om prin minte să încerce s—o facă.
—Şi vrei să fii tu acela ?
—Da. Am găsit şi numele pentru numărul de circ ; pe afişe va scrie : „Mäxchen cu cei patru pisoi, uluitorul număr de dresură, fără precedent". Poate că voi apărea cu o mască neagră ! Şi am nevoie, în afară de asta, de un bici pentru pocnit. O, îl şi am ! Iau biciul de la vechea mea trăsură, care este undeva printre jucării.
—Ei, dacă e aşa, noroc, amice — zise domnul Jokus von Pokus şi—şi despături ziarul.
Chiar în dimineaţa următoare, camerista aşeză patru taburete în camera 228. Cei patru pisoi mirosiră curioşi taburetele, apoi se retraseră în coşul lor, pentru a se încolăci torcînd.
Atunci apăru chelnerul de etaj. În mîna stîngă aducea o farfurie cu carne tocată, în cea dreaptă îl ţinea pe Mäxchen. Şi acesta, la rîndu—i, ţinea în mîna dreaptă biciul lăcuit scos din lada cu jucării, şi în cea stîngă o scobitoare ascuţită.
—Să mă apăr împotriva fiarelor — în cazul cînd l—ar ataca pe îmblînzitor. Şi pentru a pune mîncarea în ţeapă.
—Să rămîn aici ? întrebă chelnerul cu politeţe.
—Nu, vă rog — zise Prichindelul. Ar îngreuna dresura. Ar distrage atenţia animalelor.

Chelnerul se întoarse deci. Dresorul rămase singur cu cele patru victime. Pisoii se uitară pe furiş la el, căscară fără a scoate un sunet, se întinseră şi începură să se spele unii pe alţii, ca şi cum n—ar mai fi fost spălaţi de—o săptămînă.

—Ascultaţi aici! strigă băiatul tăios. S—a isprăvit cu viaţa asta de chiulangii. De azi, la treabă ! M—aţi înţeles ?

Se spălau mai departe şi făceau pe surzii. Atunci Mäxchen fluieră. Pocni cu limba. Strînse biciul lăcuit sub braţ şi pocni din degete. Sub celălalt braţ îşi puse scobitoarea şi bătu din mîini. Trosni cu biciul. Bătu din picioare. Dar pisoii nici măcar nu—şi mişcară urechile. Abia cînd zvîrli cîteva bucăţele de carne pe taburet deveniră vioi: săriră din coş pe taburet şi înghiţiră carnea ; acum îşi lingeau buzele şi se uitau cu atenţie la îmblînzitor.

—Aşa, aşa ! strigă Prichindelul încîntat. Bravo ! Acum trebuie să staţi pe labele dinapoi. Cu toţii, hop ! Labele din faţă sus !

Plesni din bici. Pisoii însă pesemne că—l înţeleseseră greşit. Sau mirosiseră că mai există carne în camera 228. Oricum, săriră în curbe largi de pe taburete, alergară — ţuşti! — la farfurie şi se năpustiră asupra ei ca şi cum ar fi fost morţi de foame.

—Nu ! strigă Prichindelul revoltat. încetaţi! La loc ! Nu puteţi fi ascultători ?

Nu puteau fi! Nici dac—ar fi vrut să fie. Dar nici n—aveau chef de—aşa ceva. Înfulecau de tremura blidul.

Mäxchen tremura însă şi mai tare. Dar de furie.

—Carnea tocată o căpătaţi mai tîrziu. Mai întîi trebuie să staţi pe lăbuţele din spate. Şi trebuie să alergaţi în şir indian. Şi trebuie să săriţi de pe un taburet pe altul. M—aţi înţeles ?

Plesni cu biciul peste blid ; unul dintre pisoi apucă frumuşel biciul de lac şi—l rupse în două.

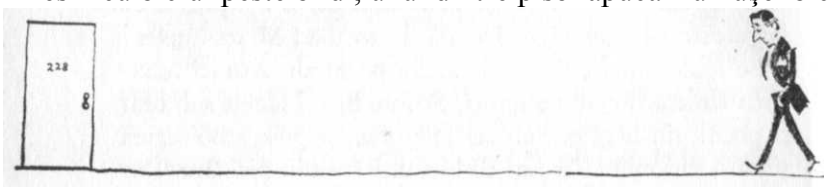

Cînd profesorul Jokus von Pokus se apropie dus pe gînduri de camera 228, auzi nişte strigate de ajutor. Scurte şi ascuţite. Deschise uşa larg, văzu cum stăteau lucrurile şi începu să rîdă.

Cei patru pisoi şedeau în faţa chiuvetei şi se uitau fix în sus. Toţi cu mustăcioarele zbîrlite şi bătînd cu cozile. Iar sus, pe marginea chiuvetei, Mäxchen, într—un pahar de spălat dinţii, plîngea.

—Ajută—mă, Jokus! strigă. Vor să mă mănînce !

—Ce prostie! zise profesorul. Doar nu eşti carne tocată. Şi nu eşti nici şoarece. Apoi îl scoase din pahar şi îl privi cu luare—aminte din toate părţile. Ţi s—a rupt niţel haina, şi ai o zgîrietură în partea stîngă. Asta—i tot.

—Ce adunătură ! Mai întîi mi—au făcut praf biciul, apoi scobitoarea, şi apoi au jucat fotbal.

—Cu ce minge ?

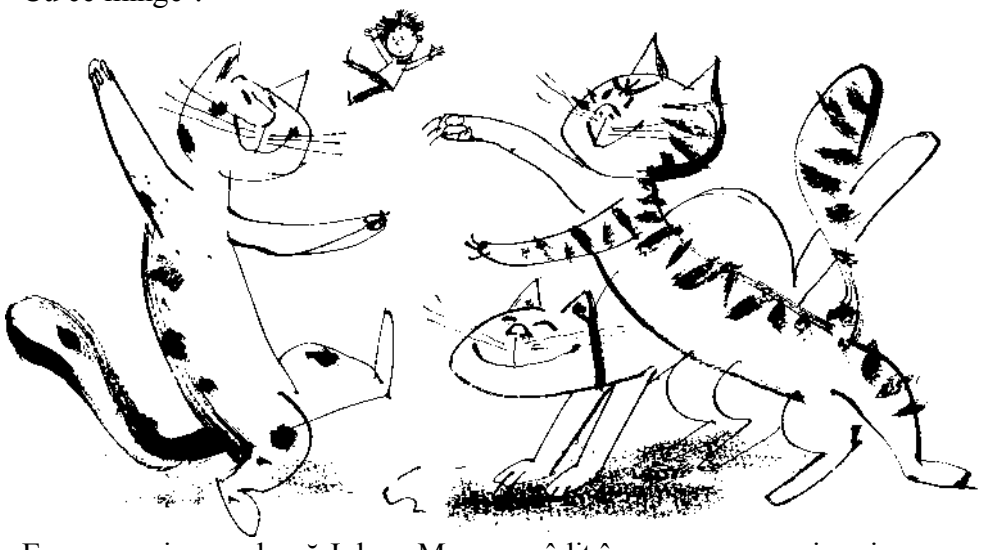

—Eu eram mingea, dragă Jokus. M—au zvîrlit în aer, m—au prins şi m—au aruncat sub pat, apoi m—

au scos de—acolo, m—au tîrîit pe parchet, m—au zvîrlit din nou în aer şi iar sub pat, şi iar m—au scos şi m—au înghesuit sub covor, de unde m—au smuls din nou ; a fost groaznic ! Dacă nu m—aş fi prins de prosop şi nu m—aş fi căţărat pînă pe chiuvetă şi în pahar, cine ştie dacă mă mai găseai în viaţă.
—Bietul de el! zise profesorul. Dar acum s—a terminat. Spală—te şi te culcă.

Cei patru pisoi se uitau cu ciudă după profesor. Erau supăraţi că omul acela mare le smulsese micuţa minge care ţipa atît de frumos cînd te jucai cu ea. Apoi se întinseră, se apropiară iar de farfurie şi—şi vîrîră nasurile în ea. Dar farfuria era goală ; strălucea de linsă ce era.

Pisoiul cel mai deştept dintre ei se gîndi: „Ce ghinion !" şi se încolăci covrig pe carpeta din faţa patului. Înainte de—a aţipi se mai gîndi: „De mîncat nu poţi mînca decît dacă—ţi aduce cineva ceva. Să dormi e mai simplu. Asta poţi face şi fără ajutorul cuiva".

Mäxchen stătea între timp supărat în cutia sa de chibrituri, cu un leucoplast pe obraz, şi bea din ceaşca minusculă de Meissner o cacao fierbinte.

Profesorul îşi vîrîse o lupă în ochi şi ţesea găurile din costumul lui Mäxchen.
—Şi ştii precis că e imposibil să se poată dresa pisici ? întrebă Prichindelul.
—Ştiu precis.
—Să fie oare mai proaste decît tigrii şi leii ?
—Nici gînd — zise profesorul. Pur şi simplu nu le face plăcere. Şi le înţeleg foarte bine. Nici mie nu—mi face plăcere să sar prin cercuri de foc.

Pe Mäxchen îl pufni rîsul:
—De fapt, e păcat. Imaginează—ţi numai: o sală ai cărei spectatori să fie animale : canguri şi urşi, lei de mare, cai şi pelicani. Toate locurile vîndute. Încîntat, se trăgea de păr şi striga : Ei, şi acum continuă tu minciuna !
—Bine — zise profesorul. în orchestră, elefanţii zbiară un triplu acord. Atunci, leul iese în arenă. Are un bici de călărie în labă şi un joben aşezat peste coama de culoarea nisipului. Se face linişte de se—aude musca. Patru tigri serioşi împing o cuşcă în arenă. În colivie — un domn în frac ; mîrîie.
—Frumos! Mäxchen îşi frecă mîinile. Iar domnul acela eşti tu !

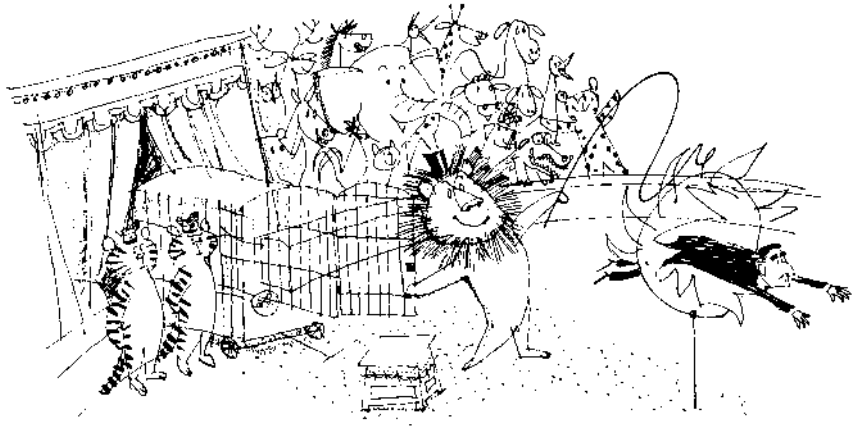

—Exact. Leul îşi scoate cu un gest elegant jobenul, face o reverenţă şi strigă : „Acum, stimaţi spectatori—animale, veţi vedea punctul de atracţie al programului nostru : am reuşit să dresez un om. Un om foarte cult. Numele său este profesorul Jokus von Pokus. Va sări în faţa ochilor dumneavoastră printr—un cerc de flăcări, lipit cu hîrtie. Rog ciocănitoarele din orchestră să ne dea un solo estompat de tobe". Ciocănitoarele bat toba. Cuşca se deschide. Doi tigri ţin un cerc cît pot de sus. Leul pocneşte din bici. Eu ies încet din colivie şi ocărăsc. Leul pocneşte încă o dată din bici. Mă urc pe un podium şi trag o înjurătură şi mai tare. Un licurici aprinde cercul. Acesta începe să ardă. Leul îmi trage una peste fund cu biciul. Urlu de furie. Mă loveşte din nou. Acum, dintr—un salt, străbat cercul aprins. Hîrtia se sparge, flăcările pîlpîie — am reuşit. Elefanţii ţipă din trompete. Ciocănitoarele duruie pe darabană. Mă ridic din nisip, îmi scutur pantalonii şi fac o reverenţă adîncă.
—Şi toate animalele din circ aplaudă nebuneşte! strigă Prichindelul încîntat. Şi leul îţi dă în chip de recunoştinţă un cotlet de vacă.
—Şi acum dormi, tinere. Se uită la ceasul de mînă. E miercuri, şi trebuie să mă duc la reprezentaţia de

după—amiază.
—Să faci scamatorii frumoase ! Şi încă ceva...
—Ce anume ?
—Din povestea cu cei patru pisoi, din păcate nu s—a ales nimic.
—Nu.
—Un lucru totuşi e sigur : eu tot o să mă fac artist.

CAPITOL 5

O plimbare prin faţa magazinelor şi un manechin dintr—o vitrină / Vînzătorul leşină/ Un magazin de haine bărbăteşti nu este un spital / Deosebirea dintre un conducător de stat şi un lăptar.

Într—o zi fierbinte de iulie, cei doi se plimbau încet prin Berlin şi se uitau la vitrine. De fapt, numai profesorul mergea. Mäxchen nu mergea, ci stătea în buzunarul de sus al hainei profesorului. Se sprijinea de marginea buzunarului ca de balustrada unui balcon şi se interesa îndeosebi de magazinele cu jucării, magazinele cu delicatese şi librării. Nu era însă numai după voia lui. Profesorului îi plăceau şi magazinele cu pantofi, cămăşi, cravate, ţigări, umbrele, sticle de vin şi cu tot felul de alte lucruri.
—Ce stai atîta în faţa unei drogherii! ? Hai să mergem mai departe.
—„Să mergem" ? întrebă Jokus. De unde pînă unde „să mergem" ? După cîte ştiu, nu merge decît unul singur din noi, şi acela sînt eu. Mergi cumva şi tu ? Nici vorbă. Eşti purtat, comoara mea. Te afli în mîna mea.
—Nu — zise micuţul — nu mă aflu în mîna ta, ci mă ai la buzunar.
Pe amîndoi îi pufni rîsul. Şi trecătorii îşi întorceau capetele după el. Un berlinez gras îi făcu semn cu cotul nevesti—si şi murmură :
—Ciudat, Rieke, omul ăla rîde pe două voci.
—Lasă—l dacă—i face plăcere — îi răspunse ea. Poate că e ventriloc[7] .

În faţa unei vitrine cu veşminte bărbăteşti, profesorul se opri din nou cîtăva vreme. Se uită la manechine şi la frumoasele costume, se îndepărtă cîţiva paşi, reveni, examina aranjamentul vitrinei, căzu pe gînduri din nou, dădu de trei ori puternic din cap şi rosti cu voce tare :
—Nu—i rea de loc ideea !
—Ce idee nu—i rea ? întrebă Mäxchen curios.
Dar profesorul nu—i răspunse, ci intră valvîrtej în magazin şi i se adresă vînzătorului, care arăta ca scos din cutie :
—Aş vrea costumul acela bleumarin din vitrină. Cel cu un rînd de nasturi, de două sute nouăzeci şi cinci de mărci.
—Cu plăcere, domnule. Nu cred însă că vi se va potrivi.
—Nici nu—i pretind aşa ceva — mormăi profesorul.
—Poate că sînt necesare cîteva retuşuri — zise vînzătorul politicos. O să chem croitorul.
—Lasă—l să stea liniştit, acolo sus.
—Dar se rezolvă repede, domnule.
—Dacă nu vine, se rezolvă şi mai repede.
—Bine, dar firma noastră pune mare preţ pe servirea clienţilor după placul fiecăruia — observă vînzătorul puţin indispus.
—Lucru demn de laudă — zise profesorul — dar eu nu vreau să îmbrac costumul dumneavoastră bleumarin. Vreau să—l cumpăr, atîta tot.
—În cazul acesta, ar fi indicat ca domnul cu pricina să se deplaseze pînă la noi — propuse angajatul. Sau ne indicaţi adresa şi trimitem pe unul din croitorii noştri la domiciliul dumnealui. Se poate rezolva chiar în după—amiaza asta.

---

[7] Ventriloc — persoană care poate rosti cuvintele fără a mişca buzele şi fără a deschide gura, dînd impresia că vorbeşte din abdomen.

Scoase cu o repeziciune exagerată blocnotes—ul, pentru a nota adresa.

Profesorul dădu energic din cap :

—Costumul dumneavoastră din vitrină nu e nici pentru mine, nici pentru vreun alt om viu.

Vînzătorul păli şi făcu un pas înapoi. Oftă.

—Nu e pentru un om viu, domnule ? E deci pentru un mort ? Oh ! Respiră adînc şi continuă : Ce mărime purta, vă rog, regretatul decedat ? Căci şi lui ar trebui să i se potrivească costumul în vreun fel. De altminteri, am putea trimite pe unul dintre croitorii noştri.

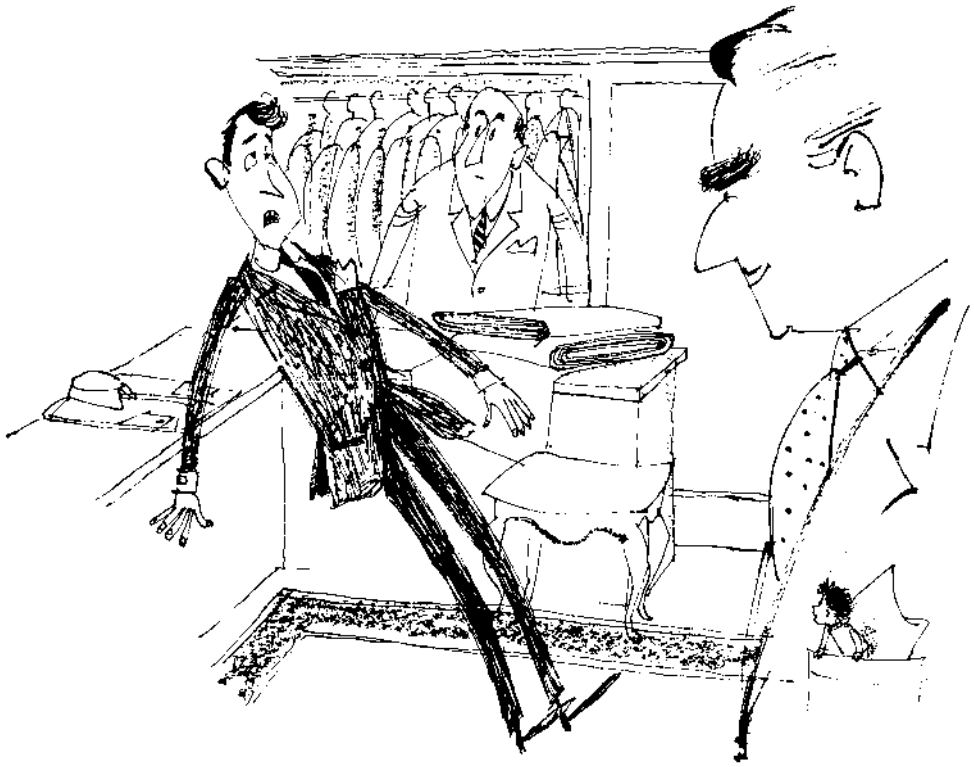

—Ce prostie! spuse profesorul cu asprime. Apoi se calmă : Dumneavoastră n—aveţi de unde şti, de bună seamă, despre ce e vorba.

—Aşa se pare — recunoscu vînzătorul, înspăimîntat de—a binelea.

Se rezemă de tejghea, căci i se înmuiaseră genunchii. Sărmanul, tremura ca o piftie !

—Esenţialul e ca acest costum să se potrivească manechinului dumneavoastră. Şi asta e în regulă, aşa—i ?

—Bineînţeles, domnule.

—Ştiţi, eu vreau să cumpăr costumul cu manechin cu tot — declară profesorul. Nici nu mă interesează fără manechin.

Înainte ca slujbaşul să—şi fi mai revenit, o voce pe care m—o auzise încă, întrebă :

—Pentru ce—ţi trebuie păpuşa aia mare cu mustaţă blondă ?

Vînzătorul se holbă uluit spre buzunarul straniului client. Mäxchen îi făcu un semn prietenesc şi—i spuse :

—Vă rog, nu vă speriaţi!

—Cum să nu mă sperii ? gemu vînzătorul. Mai întîi, un costum pentru un mort, cu manechin cu tot, şi pe deasupra un pitic în buzunarul hainei; asta—i prea din cale afară ! şi se lungi pe parchet, dînd ochii peste cap.

—E mort ? întrebă băiatul.

—Nu, nu. A leşinat doar — răspunse Jokus von Pokus şi—i făcu semn gestionarului să vină.

—Pentru ce avem totuşi nevoie de manechin ? întrebă Prichindelul.

—O să—ţi spun mai tîrziu.

După ce gestionarul se apropiase şi—l ridicase pe vînzător pe un scaun, profesorul îşi expuse din nou doleanţele :

—Aş vrea să cumpăr costumul acela bleumarin la un rînd, împreună cu manechinul ce—l poartă. Dar

aş vrea şi cămaşa de pe el, ca şi bretelele, pantofii şi şosetele. Cît mă costă totul, vă rog ?

Gestionarul răspunse nesigur :

—Nu ştiu exact, domnul meu. Vînzătorul mişcă buzele palide şi se bîlbîi:

—Cinci sute douăsprezece mărci. Cu bani gheaţă se face o reducere de unu la sută, deci rămîn cinci sute şase mărci şi optzeci şi opt de pfennigi.

Se vede că era un vînzător priceput. Apoi alunecă jos de pe scaun.

—Iar a leşinat — constată Mäxchen cu sînge rece. Cînd gestionarul auzi vocea aceea necunoscută şi— l zări pe Prichindel în buzunarul hainei enorme, se holbă la el şi se apucă disperat de spătarul scaunului. Mäxchen, obişnuit să vadă multe, întrebă :

—O să leşine acum şi ăsta ?

—Sper că nu ! zise profesorul. Un magazin de haine bărbăteşti, la urma urmei, nu este un spital.

În sfîrşit, gestionarul şi vînzătorul răsuflară uşuraţi. Vînzarea se perfectase. Fu chemat un taxi. Capota maşinii trebui strînsă, iar manechinul din vitrină fu aşezat în maşină în picioare, ţeapăn, susţinut de profesor.

—Flăcăul ăsta arată ca un şef de stat străin venit în vizită ! strigă un berlinez cînd taxiul trecu pe lîngă el.

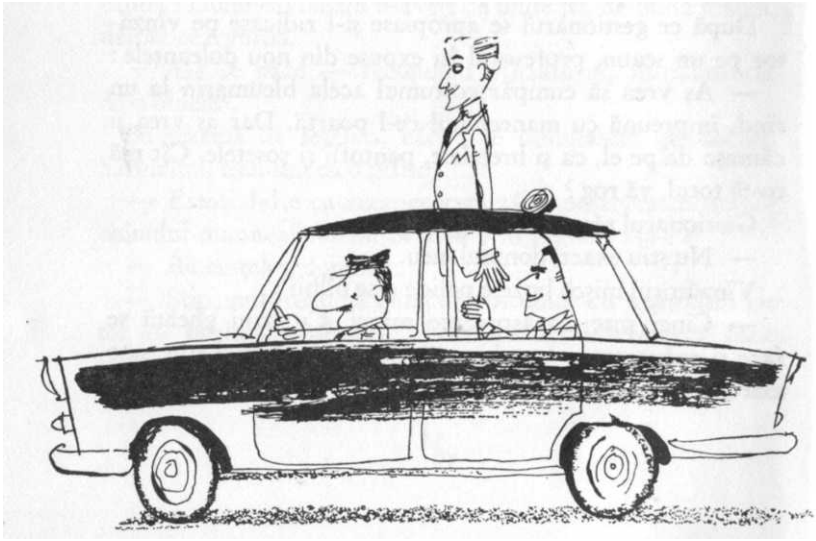

—Nu poate fi vorba totuşi de un om de stat — îşi dădu cu părerea un altul.

—Şi de ce, mă rog ? întrebă primul. Cine altul stă ţeapăn în maşină, ca şi cum n—ar avea loc să stea jos ?

—E clar că nu—i om de stat — reluă celălalt cu încăpăţînare. Nu zîmbeşte şi nici nu face cu mîna. Dac—ar fi om de stat, aşa ar face. Doar trebuie să se vadă limpede cît de tare se bucură că se află la Berlin, ş—apoi nici n—are voie să stea jos. Aşa că nu—i om de stat.

Maşina opri la intersecţie şi cei doi berlinezi îşi grăbiră pasul, dar înainte de a fi ajuns acolo, stopul trecu pe verde, aşa că nu mai apucară să vadă nimic.

—În afară de asta, nici un om de stat nu merge cu un taxi obişnuit. Nici şezînd, nici stînd în picioare.

—Nici eu n—am mers încă cu vreun taxi — zise celălalt.

—Ei, vecine, doar nu cumva eşti om de stat ?

—Nu. Sînt lăptar.

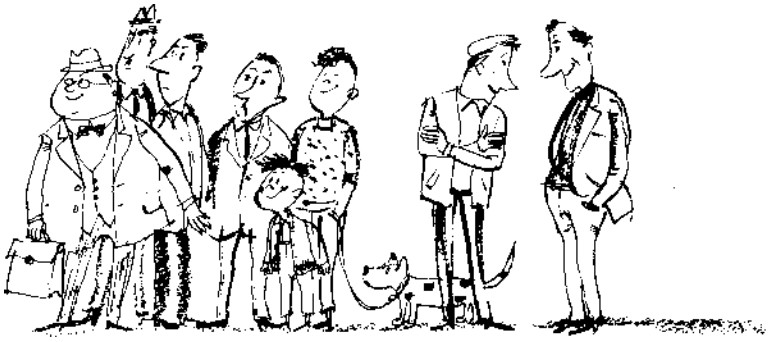

CAPITOL 6

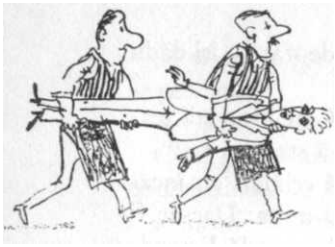

Agitaţie la hotelul Kempinski / Domnului Hinkeldey îi lipsesc dintr—o dată tot felul de lucruri; le recapătă şi o şterge / Ce—a fost Jokus înainte de a deveni scamator ? / Şi în ce scop a cumpărat manechinul ?

Nici la hotelul Kempinski, unde locuia Jokus von Pokus, nu fu mai mică mirarea. Cu Prichindelul care dormea pe noptieră într—o cutie de chibrituri, lumea se obişnuise cu timpul. Faptul că acum era tîrît spre lift, prin holul plin de lume, un manechin, i—a enervat însă pe directorul şi pe portarul hotelului peste măsură.

De—abia fusese manechinul instalat în mijlocul camerei, că directorul hotelului se şi prezentă, uitîndu—se plin de reproş prin ochelarii cu ramă de corn şi interesîndu—se cum de îndrăzneşte profesorul să facă una ca asta !

—A îndrăznit cineva să facă ceva ? întrebă profesorul, prietenos, ca şi cum n—ar fi priceput agitaţia directorului.

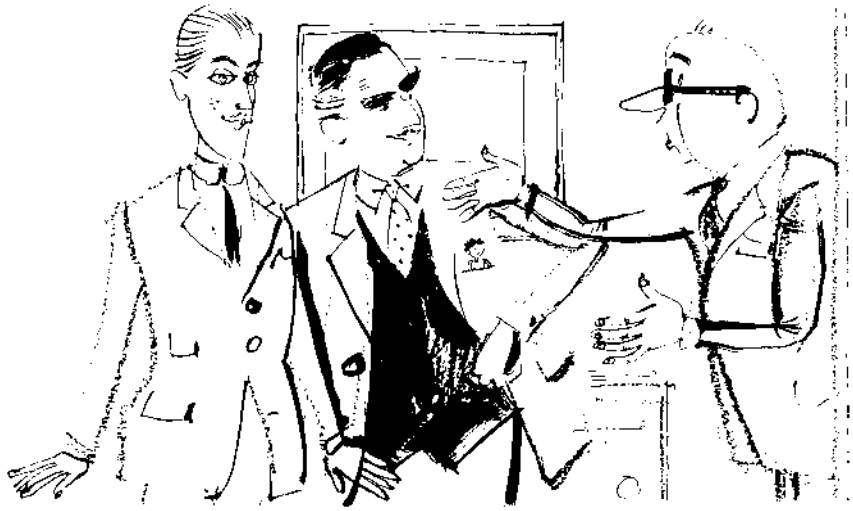

—Păi, ce—i cu manechinul ?

—Am nevoie de el — explică Jokus. Pianiştii şi cîntăreţii aduc cu ei la hotel chiar şi piane, dacă sînt în turneu, şi fac ore în şir muzică şi gălăgie. Sînt artişti şi trebuie să exerseze. Eu sînt scamator, deci tot artist. Şi trebuie să exersez şi eu. Şi nu fac nici pe departe gălăgia pe care o fac colegii mei muzicieni. îl prinse pe directorul hotelului de haină şi—l bătu jovial pe umăr : Ce te necăjeşte aşa, dragă prietene?

—Ne depăşeşte povestea asta — gemu directorul. Mai întîi Mäxchen al dumneavoastră, apoi cei doi porumbei şi iepuraşul alb, şi—acum şi o păpuşă de lemn în costum albastru... !

Profesorul îl strînse părinteşte la piept pe domnul acela copleşit şi—l mîngîie pe cap.

—N—o luaţi chiar aşa de tragic. Manechinul n—are nevoie de pat. N—are nevoie de prosoape, nu arde cu ţigara faţa de masă. Nu—i face observaţii cameristei...

—Toate sînt bune şi frumoase — recunoscu directorul — dar la urma urmei n—aţi închiriat decît o cameră cu un singur pat. Şi acum locuiţi aici şi dumneavoastră, şi Prichindelul, şi animalele, şi păpuşa. în total, cinci persoane.

—Aha, despre asta—i vorba — zise scamatorul zîmbind. Aţi accepta suprapopularea plăcutei dumneavoastră camere, care mai dă şi spre sud, dacă aş plăti cu cinci mărci mai mult pe zi decît pînă acum ?

—Asta s—ar putea discuta — răspunse directorul, şovăind. Pot să comunic contabilităţii preţioasa dumneavoastră propunere ?

—Puteţi — răspunse profesorul. Apoi scutură îndelung mîna directorului şi—i spuse : Cel mai bun lucru ar fi să faceţi chiar acum o notiţă. Poftim stiloul meu.
—Mulţumesc, am întotdeauna la mine un pix şi un blocnotes. Astea ţin de meseria mea. Reprezintă, într—un fel, instrumentele mele de lucru.

Directorul îşi vîrî mîna în jachetă cu o mişcare elegantă ; căută ce căută, dar nu găsi nimic.
—Ciudat — bombăni. N—am nici blocnotesul, nici pixul. Doar nu se poate să le fi lăsat pe birou. Mi s—ar întîmpla pentru prima oară în viaţă. Şi căută iar şi iar. Brusc, se făcu palid ca varul şi îngăimă : Nici portmoneul nu—l mai am. Şi era plin cu bani.
—Cu calm — zise Jokus. Fumaţi mai întîi o ţigară. Poate—mi puteţi oferi şi mie una. Tare aş fuma !
—Cu plăcere — zise directorul şi se scotoci prin buzunarul drept. Apoi prin stîngul. Apoi prin buzunarele pantalonilor. Faţa i se lungi şi iar i se lungi. Doar nu le—am uitat şi pe—astea — bîigui. Tabachera şi bricheta mea de aur... lipsesc şi ele.
—Pot să vă ofer eu o ţigară — zise profesorul şi scoase o tabacheră şi o brichetă de aur.

Directorul hotelului se holbă la profesor, uluit.
—Ce—i ? Vă simţiţi rău ?
—Vă cer iertare — zise directorul sfios — dar ar fi posibil ca tabachera şi bricheta pe care le aveţi în mînă să nu fie ale dumneavoastră, domnule profesor, ci ale mele ?

Jokus se uită atent la cele două obiecte şi exclamă surprins :
—Într—adevăr !
—Pe tabacheră trebuie să fie gravată monograma mea. Un „G" şi un „H". Gustav Hinkeldey. Aşa mă cheamă.
—Un „G" şi un „H" ? zise profesorul şi se uită atent la tabacheră. Exact, domnule Hinkeldey !

înapoie obiectele în grabă.
—Scuzaţi—mă de mii de ori că v—am spus atît de deschis — începu să zică directorul, încurcat.
—Vă rog, vă rog, domnule Hinkeldey. Dacă unul din noi doi trebuie să—şi ceară scuze, atunci eu sînt acela ! Iertaţi—mă deci... sînt uneori atît de împrăştiat, încît bag prin buzunare lucruri care nici nu—mi aparţin. Profesorul îşi pipăi cu luare—aminte buzunarele : Ei, aici mai e ceva ! exclamă mirat, scoţînd un blocnotes şi un pix. Te pomeneşti că şi astea sînt proprietatea dumneavoastră !
—Da, bineînţeles! zise domnul Hinkeldey zelos şi, fulgerător, îşi însuşi ambele obiecte. Nici nu puteam să concep să nu fi avut blocnotesul la mine. Apoi se linişti şi căzu pe gînduri, întrebînd bănuitor : Nu cumva aţi băgat în buzunar, tot din distracţie, şi portofelul meu ?
—Asta ar fi prea de tot — răspunse profesorul şi—şi pipăi buzunarele. Te pomeneşti că ăsta e !

Flutură în mîna stîngă un portofel din piele neagră de marochin.
—Da, desigur ! strigă directorul.

I—l smulse din mînă, năpustindu—se degrabă spre uşă, parcă de frică să nu—i dispară din nou.
—Banii sînt înăuntru, nu ? întrebă Jokus amuzat.
—Da.
—Număraţi, vă rog, bancnotele ! N—aş vrea să susţineţi mai tîrziu că v—ar fi lipsit ceva. Puneţi—vă ochelarii şi număraţi—i exact.
—Ochelarii ? Păi, doar îi am pe nas — zise domnul Hinkeldey.

Abia cînd Prichindelul începu să rîdă din ce în ce mai tare şi mai încîntat, domnul Hinkeldey se opri stupefiat, îşi duse degetul arătător la rădăcina nasului şi—şi lăsă mîna jos, încurcat:
—Unde oare să fi dispărut dintr—o dată ?
—Unde—şi pune omul ochelarii cînd şi—i scoate, dus pe gînduri ? întrebă profesorul, venindu—i în ajutor. Eu, personal, din păcate nu ştiu, căci n—am purtat ochelari în viaţa mea. Nu—i aveţi în toc ?

Prichindelul aproape că se îneca de rîs.

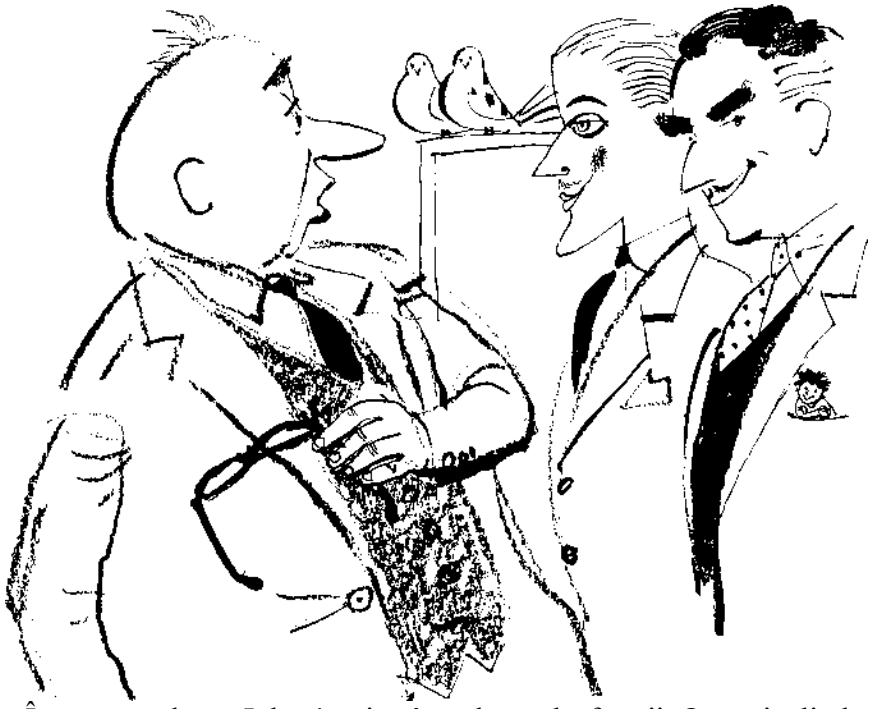

—Încetează, dragă Jokus! strigă în culmea desfătării. O să pic din buzunar de rîs.

Directorul se uită la el aproape morocănos :

—Ce e de rîs în toate astea ? Brusc, îşi dădu seama însă : ochelarii erau pe nasul profesorului. Dintr—un pas fu în mijlocul camerei, îi smulse ochelarii, se întoarse spre uşă şi îngăimă : Dumneavoastră sînteţi satana !

—Nu, nu; numai scamator, domnule Hinkeldey.

Dar directorul hotelului evita acum orice discuţie. Deschise uşa şi spălă putina. (Deşi nu prea găseşti putini într—un hotel atît de elegant ca acesta.)

După ce Mäxchen îşi reveni într—un fel de pe urma farsei, spuse plin de admiraţie :

—Domnul Hinkeldey are întru totul dreptate. Eşti dat naibii. Şi te—am urmărit de atîtea ori la circ, cînd aduci doi sau trei oameni din public şi le goleşti buzunarele fără să bage de seamă.

—Nu trebuie decît să le faci conversaţie — îi explică Jokus. Trebuie să—i baţi amical pe umăr, să—i ţii de nasturi, să te prefaci că—i scuturi de tutun, sau le netezeşti o cută, sau că le iei o scamă de pe costum. Nu—i nici o dificultate dacă ţi—ai învăţat meseria.

—Dar tu cum ai învăţat—o, şi unde ? Ridică—mă, te rog, pînă la ureche, vrei ? Aş dori să te întreb ceva — însă numai în şoaptă.

Profesorul îl scoase pe Prichindel din buzunar cu băgare de seamă şi şi—l apropie de ureche.

—Dragă Jokus — şopti Mäxchen — poţi să—mi răspunzi cu toată încrederea. N—am să spun nimănui. Ai fost înainte... hoţ de buzunare ?

—Nu — răspunse profesorul încet. Nu, Mäxchen, nu. Zîmbi şi—l sărută pe Prichindel drept pe vîrful nasului, ceea ce nu—i tocmai atît de simplu. N—am fost hoţ de buzunare. Dar i—am prins pe mulţi dintre hoţii de buzunare.

—Oh!

—Şi de aceea a trebuit să învăţ cel puţin atîta cît ştiu şi ei. Da, aşa—i.

—Dar de ce i—ai prins ?

—Ca să—i dau pe mîna poliţiei.

—Bată—te să te bată !

—Te miri, ai ? Cînd eram tînăr, voiam să mă fac detectiv sau inspector de poliţie.

—Povesteşte—mi mai departe — se rugă Mäxchen.

—Azi nu. Poate altădată. Azi o să—ţi povestesc ceva despre manechinul pe care l—am cumpărat.

—Aproape c—am şi uitat de el.

—O să—ţi aduci destul de des aminte de el — zise profesorul. Căci de dragul tău l—am cumpărat.
—De dragul meu ? Cum aşa ?
—Pentru că vrei să ajungi neapărat artist. Prichindelul rămase nedumerit.
—Şi pentru asta avem nevoie de păpuşa aceea mare ? Ce fel de artist am să mă fac oare, dragă Jokus ?
—O să fii ucenicul meu vrăjitor — zise vrăjitorul.

CAPITOL 7

Despre ucenicii brutari, despre ucenicii măcelari, despre tortuleţele de ananas şi ucenicii vrăjitori / Manechinul se cheamă Waldemar Capdelemn / Jokus redactează planul de studiu şi Prichindelul se sperie / Cîntecul despre „locotenentul invizibil".

Prichindelul era, aşadar, ucenic vrăjitor, ceea ce natural că—l încînta nespus. Dar ar fi fost şi mai încîntat să ştie ce anume se înţelege prin ucenic vrăjitor.
—Ce este un ucenic brutar ştiu — zise el. Un ucenic brutar trebuie să înveţe ce ştie meşterul brutar. Trebuie să înveţe cum se coc pîinea, chiflele, strudelul cu mere şi tortuleţele de ananas.
—Exact ! răspunse profesorul.
—Un ucenic de măcelar trebuie să înveţe cum se taie porcii, cum se prepară cîrnaţii şi piftia.
—Exact.
—Şi dacă ai fost un ucenic iscusit, devii calfă. Deci poate că şi eu o să ajung într—o bună zi calfă de vrăjitor.

—Asta nu—i de loc exclus.
—Şi dacă... — începu Mäxchen.
—Stop! exclamă profesorul. Vrei să devii şi meşter ? Prichindelul dădu din cap afirmativ :
—Şi dacă aş căpăta acum un tortuleţ de ananas, dragă Jokus, lumea ar fi şi mai frumoasă.
—Eşti un drăcuşor mîncăcios — zise profesorul, şi se duse la telefon, comandă un tortuleţ de ananas, iar pentru el un coniac. Apoi se lăsă într—un fotoliu verde şi—i explică : Cazul este încurcat. Un ucenic brutar învaţă ce ştie brutarul. Un ucenic de tinichigiu învaţă ce ştie meşterul.
—Şi ucenicul de măcelar...
—Să nu vorbim de asemenea ucenici.
—De ce nu ? întrebă Mäxchen.
—Pentru că te pomeneşti că ţi se face poftă şi de un cîrnat prăjit. Prefer să rămînem la tinichigii.
—Bine. Trebuie să învăţ de la tine deci ceea ce ştii — zise Prichindelul. Dar asta e imposibil. Cum pot să învăţ să înghit douăzeci de lame mari de bărbierit, pentru a le scoate apoi din gură pe toate douăzeci, înşirate pe—o sfoară ? Şi nu pot în nici un caz să scot din jobenul gol un iepure. Nişte iepuraşi atît de mici nu există decît în ţara Lilliput, iar Lilliputul este inexistent... Şi cărţile tale de joc, şi buchetele de flori, şi ţigările aprinse — toate sînt pentru mine de douăzeci de ori prea mari.
Profesorul aprobă din cap.
—Ţi—am spus că povestea e încurcată. Toţi ucenicii învaţă ce ştiu meşterii lor : ucenicul brutar, ucenicul tinichigiu, ucenicul croitor, ucenicul pantofar...
—Ucenicul măcelar — adăugă Mäxchen şi chiţcăi.
—Da, şi el — zise Jokus. Tu însă eşti unicul ucenic din lume care va trebui să înveţe ce nu ştie maistrul său.
—Cum adică ? Doar tu le ştii pe toate.
—Dar ce, eu pot să dorm într—o cutie de chibrituri ? Sau pot să zbor călare pe porumbelul Minna prin cameră ?
—Nu, aici ai dreptate. Asta n—o poţi face.
—Sau pot — întrebă profesorul — să mă cuibăresc în buzunarul de sus al hainei mele ? Pot să mă cocoţ pe galeria perdelelor ? Pot să mă strecor prin gaura cheii ?
—Nu, într—adevăr, nici astea nu ştii să le faci. Vai, iată cîte nu ştii, dragă Jokus. Ce bine !
—Bine sau rău — răspunse profesorul — lucrurile sînt aşa cum sînt. Tu eşti ucenicul vrăjitor, iar eu sînt maistrul, şi tu trebuie să înveţi de la mine nişte lucruri pe care eu însumi nu le ştiu.
Aici fură întrerupţi. Căci chelnerul intră în cameră. Aducea coniac şi tortuleţul de ananas. Aproape că răsturnă manechinul.
—Ei — exclamă chelnerul — cine mai e şi dumnealui ?
—E frumosul Waldemar — explică Jokus. O rudă de—a noastră mai îndepărtată.
—Drăguţ bărbat — constată chelnerul şi făcu celor doi cu ochiul, bine dispus. Are şi nume de familie ?
—Capdelemn îl cheamă — zise Prichindelul cu o mutră serioasă : Waldemar Capdelemn.

—În marile hoteluri dai peste tot felul de ciudăţenii — zise chelnerul. Apoi făcu o reverenţă în faţa manechinului şi urîndu—i: Petrecere plăcută la Berlin, domnule Capdelemn — se retrase.

După ce profesorul îşi bău coniacul, iar Mäxchen ciugulise cu minuscula sa furculiţă de argint pentru tort o zecime din tortuleţul de ananas, îşi începură lecţiile de vrăjitorie.

—Ai fost de faţă adineauri, cînd i—am luat pe ascuns domnului director Hinkeldey cîteva obiecte.

—Am fost de faţă, desigur, dar de văzut n—am văzut nimic. Nici măcar vrăjitoria cu ochelarii. Mi—am dat seama de—abia cînd i—am văzut pe nasul tău.

—Vrei să afli cum de—am învăţat toate astea ? Am fost şi eu odată ucenic şi a trebuit să exersez foarte mult.

—Cum anume ?

—Pe un manechin în costum albastru.

—Zău ? Şi era tot atît de frumos ca Waldemar ?

—Waldemar e mai frumos şi mai blond — trebui să recunoască profesorul. Noi însă n—o să ne lăsăm distraşi de frumuseţea lui seducătoare. De altfel, probabil că nici nu—l vei mai găsi frumos cînd te vei căţăra pe el zilnic cîteva ore în şir.

—Ce să fac ? întrebă Mäxchen speriat. Să mă caţăr pe el zilnic cîteva ore în şir ?

—Da, da, fiul meu. De la gulerul cămăşii pînă la tălpile pantofilor şi de la tălpi la cravată. De sus în jos şi de jos în sus, în toate buzunarele şi din toate buzunarele, repede ca o veveriţă şi fără să scoţi nici cel mai mic zgomot: ca o furnică în şoşon — ei, nici o grijă, te vei deprinde.. Voi, cei de la Pichelstein, sînteţi gimnaşti vestiţi.

—Şi în ce scop o să învăţ toate astea, dragă Jokus ?

—Ca să—mi dai o mînă bună de ajutor la circ. O să le pot scoate stimaţilor pe care îi poftesc în arenă şi mai multe de prin buzunare ca pînă acum.

—Atunci, tu şi cu mine... nu : eu şi cu tine... nu : noi doi vom fi o bandă de hoţi.

—Da, da.

—Bine, tu eşti căpetenia hoţilor. Dar eu ce sînt ?

—Tu eşti locotenentul invizibil.

Prichindelul îşi frecă mîinile. O făcea mai întotdeauna cînd se bucura. Strigă :

—Aşa ar putea să înceapă un cîntec. Şi se porni să cînte : „Sînt locotenentul invizibil... şi mă cocoţ pe Waldemar".

—Mai departe...

—Acum e rîndul tău !

—Bine — zise profesorul, cîntînd : „Şi fac cu Jokus cel teribil, la circ..."

—„Hocus—pocus! Ei, fir—ar !" zbieră cît îl ţinea gura Mäxchen. Acum, de la capăt totul, amîndoi, cît mai tare !

Profesorul ridică mîinile ca un dirijor al unui cor bărbătesc, făcu un semn şi amîndoi începură să cînte în gura mare:

Sînt locotenentul invizibil
Şi mă cocoţ pe Waldemar.
Şi fac cu Jokus cel teribil,
La circ, hocus—pocus! Ei, fir—ar!

Prichindelul bătu din palme entuziasmat.

—Hai să—l mai cîntăm de trei—patru ori. E un cîntec grozav !

Zbierară pînă ce chelnerul bătu în uşă îngrijorat, să vadă dacă nu cumva vreunul din ei s—a îmbolnăvit, sau te pomeneşti că amîndoi.

—Sîntem sănătoşi tun ! strigă Prichindelul.

—Nu sîntem decît neghiobi — zise profesorul. Reîncepură a cînta, după care li se alătură şi chelnerul. Mai tîrziu veni camerista. Părea şi mai îngrijorată decît chelnerul. Dar îi trecu spaima, şi pînă la urmă cîntară pe patru voci. Era o atmosferă de seară de lieduri. Atîta doar că nu cîntau chiar aşa de frumos.

Seara, stînd culcat în cutia sa de chibrituri, Mäxchen căscă, se întinse şi zise :

—Se cheamă deci că asta a fost prima zi de ucenicie..

—Şi cea mai comodă — adăugă profesorul. De mîine, la treabă. Stinge lumina, locotenente invizibil.

—Am înţeles, domnule căpitan de hoţi.

Mäxchen stinse lumina. Prin geam pătrundeau razele lunii. Frumosul Waldemar stătea în mijlocul odăii şi dormea de—a—n—picioarelea. Minna şi Emma, cei doi porumbei, se aşezaseră cuminţi pe capul său de lemn. Nu era chiar aşa de comod ca pe dulap, dar era ceva nou.

Profesorul scoase primul sforăit. Prichindelul îngînă încet: „Şi fac cu Jokus cel teribil, la circ, hocus—pocus! Ei, fir—ar !" Şi la gîndul ăsta i se împăienjeniră ochii de somn şi adormi.

CAPITOL 8

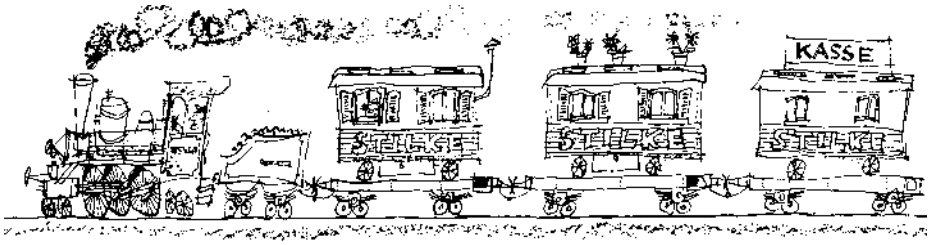

Jokus e un izolat / Mäxchen în postura de Mäxchen căţărătorul / Fracurile confundate / Cele trei surori Marţipan / Ce—i un trampolin? / Galoppinski face scamatorii în galop / Jokus von Pokus refuză să apară în faţa publicului.

Zilnic, timp de cîteva ceasuri, făceau antrenament. După aceea, Prichindelul se îmbăia în savonieră. Antrenamentul continua în toate oraşele în care se oprea circul Stilke. Cînd se aflau în turneu, manechinul era pus în plasa de bagaje a compartimentului, şi ei aveau grijă ca Waldemar să nu cadă.

Nu călătoreau niciodată cu nenumăratele vagoane de circ, ataşate unuia sau cîtorva mărfare : vagoane de locuit, vagoane cu cai şi fiare în cuşti, vagoane cu cortul, cu cabluri electrice pentru miile de becuri, cu instrumente muzicale,

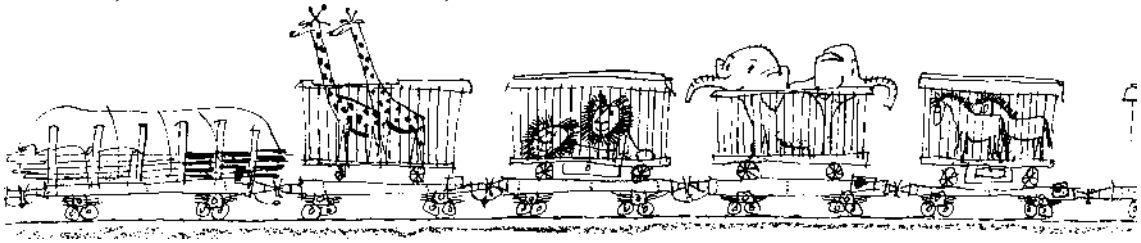

cu motoare de încălzit, cu trapezuri, cu frînghii de sîrmă, cu afişe şi firme, cu costume şi covoare, cu scaune şi scări, cu bare de bambus, cu ghişeuri de bilete, cu îngrijitori de animale, cu contabile, cu meseriaşi, cu instrumente diverse, cu fîn şi cu paie şi cu directorul Brausewetter, cu joben şi cu nevastă cu tot, cu cele patru fiice ale sale şi cei doi fii, cu gineri, nurori şi cu cei şapte nepoţi şi... constat că am pierdut şirul ideilor... Dar ce voiam să povestesc de fapt ?

Ah, da, mi—am adus aminte. Deci, ei nu călătoreau niciodată cu circul, ci cu trenuri accelerate. Nu trăiau în vagoane de locuit, ci în camere de hotel. Profesorul era, cum avea obiceiul să spună, un solitar înnăscut. „Iubesc circul mult, zicea. Dar numai atunci cînd e plin de lume. Dincolo de asta iubesc viaţa şi vremea frumoasă."

„Dar pe mine nu mă iubeşti?!" striga Mäxchen cît putea de tare.

„Pe tine — răspundea Jokus cu gingăşie — pe tine te iubesc cu încă un centimetru mai mult decît vremea frumoasă."

După o jumătate de an, Prichindelul se căţăra pe Waldemar ca un alpinist în Dolomiţi sau în Elveţia Saxonă, atîta doar că nu era asigurat cu sfori. Ceea ce era destul de periculos, căci pentru el manechinul arăta înalt cît ar fi un bloc pentru noi. Din fericire, băiatul nu avea ameţeli. Se căţăra bunăoară pe pantalon în sus, se strecura pe sub haină, fugea de—a latul cingătoarei, se căţăra pe bretele, sărea pe cravată şi urca prin căptuşeala ei ca printr—un horn de munte, de—aici îşi făcea vînt pe gulerul hainei şi se strecura de pe butonieră drept în buzunarul de sus al jachetei.

Ăsta nu era decît unul din tururile sale alpiniste. Pe celelalte nu vreau să le descriu în amănunţime de la bun început. Ştiţi doar că ceea ce povestesc e adevărul adevărat. Nu vreau nici să vă explic mai îndeaproape de ce trebuia Mäxchen să se caţăre zilnic în felul ăsta. Deocamdată vă rog să vă mulţumiţi cu faptul că el însuşi ştia de ce—o face ! Dar nu vorbea cu nimeni despre asta ! Şi frumosul Waldemar o ştia. Dar păpuşile, chiar şi păpuşile mari, de vitrină, pot tăcea ca mormîntul.

În orice caz, profesorul era foarte mulţumit de progresele lui Mäxchen. De multe ori îi zicea chiar „Mäxchen căţărătorul". Era o mare laudă asta, şi Prichindelului îi sticleau ochii de mîndrie.

În ciuda progreselor arătate, perioada de ucenicie în de—ale vrăjitoriei ar mai fi durat încă un sfert de an, poate chiar patru luni, dacă într—o seară n—ar fi fost încurcate, din nebăgare de seamă, două fracuri. Care fracuri anume ? Cel al profesorului şi cel al expertului în călărie Galoppinski. A fost o istorie tare năstruşnică.

Domnul director Brausewetter este convins şi astăzi că totul a fost o coincidenţă. Dar nici unul din angajaţii circului Stilke, în afară de el, n—a crezut una ca asta : nici un înghiţitor de flăcări, nici un chinez fals, nici un vînzător de îngheţată şi nici unul dintre echilibrişti. Cît despre cele trei surori Marţipan, ele n—o credeau nici pe—atît. Roza Marţipan, cea mai frumuşică dintre surori, susţinea că ar fi fost un act meschin de răzbunare. Bănuiesc că avea dreptate. Probabil să fi fost în joc gelozia. Căci domnişoara Marţipan sucea capul tuturor bărbaţilor. Cu toate că nu era în intenţia ei s—o facă. Din clipa cînd cele trei surori săreau în arenă salutînd publicul, cu rochiţele lor scurte de tul şi cu tricourile de culoarea pielii, spectatorii băteau pasionaţi din mîini şi din picioare. Ceva mai apetisant nici n—ai fi putut să—ţi imaginezi. Să le mănînci, nu alta ! Nici nu—i de mirare că aveau un nume atît de dulce !

Iar cînd se urcau pe *trampolinul* întins şi săreau sus, mereu mai sus şi mai sus, făcînd tumbe, planînd orizontal în aer sau învîrtindu—se în salturi, atunci aplauzele nu mai conteneau. Puteai să crezi că cele

trei tinere domnişoare nu sînt mai grele decît trei pene de struţ. În realitate însă cîntăreau împreună trei ţentnere[8] , şi asta înseamnă trei sute de pfunzi.

Roza Marţipan, cea mai frumoasă, avea o sută cinci pfunzi şi optzeci şi patru de grame. Ceea ce nu e prea mult. Eu, bunăoară, am o sută patruzeci şi doi de pfunzi, deci doar cu treizeci şi şapte de pfunzi mai mult. Dar nu i—ar trece nimănui prin minte să mă compare cu o pană plutitoare de struţ sau să îngenuncheze în faţa mea şi să susţină că m—ar putea savura. Aşa ceva nu mi s—a întîmplat niciodată... Ţi se mai fac şi nedreptăţi în viaţă.

Pentru cei dintre voi care nu ştiu ce este un *trampolin* aş vrea să subliniez că e vorba de ceva asemănător cu o saltea. De bună seamă că şi voi aţi sărit de colo—colo prin

pat şi v—aţi bucurat cît de elastică e salteaua, cît de uşor eşti şi ce sărituri grozave poţi face. Un *trampolin* e doar ceva mai lung şi mai lat decît o saltea şi întins ca pielea unei tobe sau a unui timpan. Cine a învăţat să facă piruete şi să sară pe ea, ţîşneşte în aer ca o săgeată, rămîne timp de cinci sau chiar şase secunde sus şi se poate rostogoli şi îndoi ca şi cum n—ar cîntări mai mult decît un balon. Da, poate să facă asta. Dar numai dacă se pricepe s—o facă !

Şi trebuie să ştii de asemenea să recazi cu pricepere pe *trampolin,* căci dacă n—ai cădea pe el, ci alături, ţi—ai frînge toate oasele. Ei, cele trei domnişoare Marţipan se pricepeau grozav la treaba asta. O învăţaseră, copile fiind, de la părinţii lor, care şi ei fuseseră saltimbanci.

Să ne întoarcem însă la fracurile schimbate. Nu se putuse dovedi, dar probabil că cel ce—o făcuse fusese Fernando, unul dintre clovnii muzicali. Cînta în cadrul programului la o muzicuţă cît o stinghie şi la alta atît de mică, încît o înghiţea în fiecare seară şi muzicuţa—i cînta mai departe în stomac. Spectatorii găseau asta foarte amuzant. El, personal, însă era de la o vreme melancolic şi suferea de fiere. Pentru că o iubea pe domnişoara Roza Marţipan, iar ea nu—i dădea nici o atenţie. Căci ea îl iubea pe profesorul Jokus von Pokus.

Asta îl supăra pe clovn peste măsură şi de aceea schimbă într—o bună zi, cu un sfert de oră înainte de reprezentaţie, cele două fracuri din garderobă. Agaţă fracul călăreţului, cu jobenul acestuia, pe

---

[8] ţentner = 50 kg ; 1 pfund = 0,5 kg.

cuierul profesorului. Şi fracul scamatorului, împreună cu jobenul de scamator, în cuiul călăreţului. Apoi se strecură afară în vîrful picioarelor, fără ca cineva să—l fi văzut.

Astfel că, în clipa cînd maestrul Galoppinski se avîntă în arenă pe Nero, armăsarul său negru ca tăciunele, poruncindu—i aspru să stea cînd pe picioarele din faţă, cînd pe cele din spate, el însuşi ridicîndu—şi jobenul, Alba, iepuraşul *coliliu*, căzu din căptuşeală în nisip şi prinse sa şchioapăte buimăcit prin arenă. Calul se sperie şi se ridică pe picioarele dinapoi. Domnul Galoppinski îl bătu pe gît, ca să—l liniştească. Cu această ocazie, din mîneca stînga a fracului zbură porumbelul Minna, fluturînd în toate părţile în căutarea mesei pe care se afla colivia ce—i aştepta totdeauna cu uşa deschisă să se înapoieze. Masa cu colivia însă nu fusese pusă încă în arenă. Armăsarul începu să se cabreze, să dea din copitele din spate, ca şi din cele din faţă. Orchestra intona valsul din opereta „Liliacul", sperînd ca în clipa aceea calul să facă renumiţii săi paşi de vals. Dar acesta nici gînd de paşi de vals, ci o luă la goană prin arenă, parcă înţepat de un roi de albine. Maestrul călăreţ de—abia îl mai putea ţine în frîu. Publicul din primele rînduri sărise de pe locuri. Mulţi ţipară de spaimă. O cucoană leşină. Porumbiţa Emma zbură atunci din mîneca dreaptă a lui Galoppinski. Acesta strînse hăţul şi mai tare. Armăsarul sări cu toate cele patru picioare deodată de pe pămînt şi necheză sălbatic. Călăreţul puse mîna pe bici, vrînd să biciuie calul nărăvaş. Nu era însă biciul, ci bagheta scamatorului, care se şi transformă într—un buchet imens de flori. Calul îi smulse cu furie florile din mînă şi dădu să le mănînce. Se dovediră însă a fi de hîrtie colorată, aşa că le scuipă scîrbit.

Acum, publicul murea de rîs, nu alta. Iepuraşul se ridicase pe lăbuţele din spate. Porumbeii se agitau neajutoraţi în jurul jobenului domnului Galoppinski. Orchestra începu să cînte marşul Hohenfriedberg. Călăreţul acrobat îi dădu pinteni armăsarului, ca să se liniştească în sfîrşit şi să păşească în ritmul muzicii. Calul însă, nefiind obişnuit să i se dea pinteni de faţă cu toată lumea, zvîrli din picioare şi nu încetă să se scuture şi să lovească pînă cînd nu—l azvîrli în nisip pe Galoppinski, care se număra printre cei mai buni maeştri de călărie din lume. Apoi armăsarul, duduind din potcoave, o tuli înapoi spre grajd. Călăreţul se ridică şi, oftînd, o porni şchiopătînd după el. Publicul făcea un vacarm monstru — erau totuşi vreo două mii de oameni. Cortul circului se cutremura de rîsete. Lumea nu avusese nicicînd prilejul să vadă un scamator călare, care mai sfîrşea şi aruncat pe jos.

Domnul director Brausewetter stătea pe culoarul cortului şi striga înspăimîntat:

—Ce catastrofă ! Ce catastrofă !

Galoppinski, care îl auzi în timp ce trecea pe lîngă dînsul, scrîşni printre dinţi:

—Dumneavoastră numiţi asta catastrofă ? Eu zic că e o porcărie ! O porcărie imensă ! Cine mi—o fi făcut—o ? Să—mi pice numai în mînă ! îl arunc în cuşca leilor. Au, au !

Se ţinea de şale şi schimba feţe—feţe de durere.

Profesorul se năpusti în arenă, prinse iepuraşul de—o urechiuşă, chemă cei doi porumbei pînă cînd aceştia i se aşezară pe palma întinsă, apoi alergă înapoi cu toţi trei, disperat şi cu răsuflarea tăiată.

—M—au făcut de rîs pe veci! Dacă tărăşenia asta ajunge Ia urechile preşedintelui cercului magic, voi fi chemat în faţa juriului de onoare. Pentru că am păgubit prestigiul scamatorilor.

—Nu însă din vina dumneavoastră — îl consolă Brausewetter.

—Cer despăgubire pentru vătămare fizică ! urlă Galoppinski. Mai întîi fiindc—au rîs de mine două mii de oameni, şi pe urmă pentru c—am mai şi căzut de pe cal.

—Ar trebui să intru în arenă peste zece minute ! strigă profesorul. Nici nu mă gîndesc s—o fac însă. După ce domnul călăreţ acrobatic mi—a făcut fracul harcea—parcea ? Nici gînd ! Unde mai puneţi că mîrţoaga lui mi—a mîncat şi unul dintre buchetele alea scumpe.

—A scuipat tîmpenia aia ! urlă plin de furie Galoppinski şi, făcînd un salt, se tîngui din nou : Au, au !

—Linişte, domnii mei — se rugă directorul Brausewetter. Programul trebuie să continue. Ce facem acum ?

—Eu nu ies în arenă cu nici un preţ, chiar de cădeţi în genunchi în faţa mea — zise profesorul. îmi iau animalele, mă duc la hotel şi dau pe gît o sticlă întreagă de coniac.
—Nu, dragă Jokus! strigă din toate puterile Prichindelul, aflat în buzunar. Am o idee grozavă. Ridică—mă în dreptul urechii! E foarte important!

Şi după ce Jokus îl ridică, Mäxchen începu să şuşotească misterios.

Profesorul ascultă cu mirare, dădu din cap şi zise :
—Nu. Trebuie să te antrenezi încă cel puţin trei luni de zile. Ar fi prea devreme.

Mäxchen însă nu—i dădea pace.
—Te—au necăjit — şopti — şi asta nu putem permite nimănui s—o facă.
—Nu, Mäxchen, nu azi.
—Ba chiar azi!
—E prea devreme.
—Te rog, te rog ! Zi da ! Doresc asta pentru ziua mea, şi nu—mi mai doresc nimic altceva în afară de asta. Nici măcar o odaie cu păpuşi.
—De unde pînă unde ziua ta ? E doar peste o jumătate de an.
—Totuşi, te rog, dragă Jokus.

În momentul acela, Jokus simţi nişte lacrimi micuţe de tot pe vîrful urechii. Respiră adînc şi zise :
—Domnule director Brausewetter, m—am răzgîndit. O să beau coniacul ceva mai tîrziu. Ies în arenă. Anunţaţi—mă la microfon. Făceţi—o dumneavoastră personal.
—Cu cea mai mare plăcere ! exclamă domnul director, uşurat. Şi ce să spun publicului ?
—Spuneţi publicului că astăzi, pentru prima oară, voi face scamatorii împreună cu ucenicul meu vrăjitor ! Şi că numărul se cheamă „Marele hoţ şi Prichindelul".

CAPITOL 9

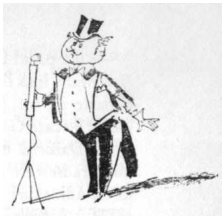

Domnul director Brausewetter domoleşte publicul / „Marele hoţ şi Prichindelul" — premieră pe neaşteptate / Domnul Mager cel gras şi Dr. Hornbostel sînt jefuiţi / Şireturi maronii şi negre / Mäxchen este aplaudat de două mii de spectatori.

Domnul director se ţinu de cuvînt. Puţin după ce cei doi patinatori pe rotile — „Valvîrtej" — dispărură, îşi puse mănuşile alb—*glacé* şi făcu un semn dirijorului. Orchestra execută un acord. Directorul se apropie cu solemnitate de microfon. În circ se făcu linişte.

—Stimaţi spectatori — începu domnul Brausewetter. După cum aţi dedus din caietul dumneavoastră program, acum urmează să apară profesorul Jokus von Pokus. Dînsul este, dacă mă pot exprima aşa, marele maestru printre magicienii în viaţă. E de prisos să—i aduc laude ; ar trebui să repet la nesfîrşit nişte lucruri ştiute de toată lumea. Dar nici un director de circ nu dispune de atîta timp.

—Ce păcat! strigă un golan din rîndurile de sus. Ceilalţi însă îl şuierară să tacă şi se făcu iar linişte. Doar departe de tot, în grajd, necheză un cal. Probabil că era Nero, pe care Galoppinski îl certa la deşeuat.

—Datorită unui misterios ghinion — îşi continuă domnul Brausewetter discursul — maestro Galoppinski a pus mîna adineauri pe bagheta magică în loc să ia biciul de călărie. A fost obligat să constate cu acest prilej că a face scamatorii şi a călări se împacă tot atît de puţin ca şi... ca şi scrumbia marinată cu sosul de ciocolată, sau domnul din Köln cu Gara Centrală[9]. Parte din public începu să rîdă. Rezultatul ? continuă directorul. Rezultatul este de două ori întristător. Căci marele nostru magician refuză acum categoric să mai pună mîna pe bagheta magică. Am căzut în genunchi în faţa lui; am vrut chiar să—i ofer albumul meu filatelic. Totul a fost însă în zadar. Nu vrea !

Mulţimea începu să se agite. Fluiera şi striga : „Huo !" Unul mai isteţ zise chiar :

—Atunci cer să mi se înapoieze costul biletului de intrare.

Directorul Brausewetter făcu semn să fie linişte.

—N—o să vă prezinte scamatorii, dar o să apară totuşi în faţa dumneavoastră.

Oamenii bătură din palme.

—Numărul pe care îl prezintă azi este nou. Chiar eu însumi, şeful acestui circ, nu ştiu nimic despre el. Ce ne aşteaptă, pe dumneavoastră, pe mine, pe noi toţi, este o premieră universală !

Oamenii aplaudară şi mai îndelung.

—Nu cunosc decît titlul numărului. Aici, directorul Brausewetter îşi ridică palmele cu mănuşi *glacé* cît putu de sus şi strigă din toate puterile : Reprezentaţia se cheamă „Marele hoţ şi Prichindelul!"

Apoi se înclină marţial şi se retrase. Orchestra execută din nou un acord. Se făcu o linişte mormîntală.

—Putem începe — zise profesorul.

—Da — şopti Mäxchen din buzunarul hainei. Succes, dragă Jokus!

—Toi, toi, toi, de trei ori motan ca păcura — murmură scamatorul şi intră încet în arenă. Se opri în centru, făcu o reverenţă şi zise zîmbind : Azi nu se vor face magii. Azi se va fura doar. Feriţi—vă buzunarele. În faţa mea şi a tînărului meu colaborator, nimic nu e în siguranţă.

—Dar unde vă e colaboratorul ? strigă un bărbat gras din rîndul al doilea.

—Aici! răspunse profesorul.

---

[9] Moderna construcţie a Gării Centrale din Köln se ridică lîngă celebrul dom în stil gotic, pe care de altfel l—a şi înnegrit de fum.

—Dar nu—l văd — dădu înapoi grăsunul.
—Vă rog să veniţi ceva mai aproape — zise Jokus cu prietenie. Poate că atunci o să—l vedeţi.
Grasul se ridică gemînd, gîfîi pînă în arenă, dădu mîna cu profesorul şi zise :
—Numele meu e Mager (un fel de Slăbănogu, la noi). Publicul era încîntat de acest amănunt. Grasul domn Mager se uită în jur cu băgare de seamă :
—Nu—l văd însă nici acum !
Profesorul se apropie şi mai mult de grăsan, îl privi răscolitor în ochi, după care îl bătu pe umăr şi zise :
—Nu, ochii dumneavoastră nu pot fi de vină. Sînt foarte buni. Totuşi, ajutorul meu e aici. Vă dau cuvîntul meu de onoare.
Un domn din primul rînd strigă :
—Exclus ! Fac pariu cu dumneavoastră pe douăzeci de mărci că sînteţi absolut singur !
—Doar douăzeci de mărci ?
—Cincizeci!
—De acord — zise Jokus bucuros. Veniţi şi dumneavoastră mai aproape. Cu curaj. Vă rog ! Aici e loc destul. Şi nu uitaţi să aduceţi şi banii cu dumneavoastră.
Jokus puse mîna pe umărul domnului Mager şi—l aşteptă pe domnul din primul rînd cu care făcuse pariul pe cincizeci de mărci. Zîmbi şi domnul Mager, deşi nu ştia de ce.
Domnul înainta spre ei şi se prezentă.
—Doctor în drept Hornbostel — fornăi el înţepat. Nici o grijă, banii sînt la mine.
Îşi strînseră mîinile unul celuilalt.
—Ei, cum stăm? întrebă profesorul. Unde e ajutorul meu ?
—Prostii! Individul nici nu există... La urma urmei nu sînt orb. Aş avea chef să dublez pariul. O sută de mărci ?
—O sută — acceptă profesorul. Cum doriţi. Îl bătu pe piept. Da, portofelul e burduşit de bani; se simte şi prin haină. Apoi cercetă stofa cu degetele, deschise nasturele din talie al hainei doctorului Hornbostel şi zise: Un *camgarn* excelent. Nici un gram de celofibră, nici o cută de prisos, ce bine cade: croitor de lux, nu ?
—Într—adevăr — observă doctorul cu mîndrie şi se întoarse în jurul propriei sale persoane.
—Minunat — zise Jokus. Un moment vă rog. Vă atîrnă un firicel alb.
Îndepărtă repede firul şi aranja haina cu luare—aminte.
Grasul Mager tuşi şi zise puţintel enervat:
—Toate astea sînt bune şi frumoase, profesore. *Camgarn* de primă calitate, croitor de lux şi aşa mai departe. Dar cînd începe chestia cu furatul ?
—Peste două minute, stimate domnule Mager. Nici o secundă mai tîrziu. Vă rog să vă uitaţi la ceasul dumneavoastră de mînă.
Domnul cel gras se uită la mîna unde purta ceasul şi făcu o figură uluită.
—S—a dus! zise el.
Jokus îl ajută să caute. Ceasul însă nu fu găsit nici în buzunar, nici pe mîna cealaltă. Nici pe jos nu era.
—Ei, asta—i foarte ciudat — zise scamatorul, lungind cuvintele. Noi am vrut să vă buzunărim d—abia peste două minute, şi iată că ceasul a şi dispărut.
Acum se adresă celuilalt domn :
—Domnule doctor Hornbostel — zise bănuitor — n—aş vrea să vă suspectez, lucru de la sine înţeles, dar nu cumva v—aţi însuşit din nebăgare de seamă ceasul domnului Mager ?

—Ce prostie ! exclamă doctorul revoltat. Nu obişnuiesc să fur nici din greşeală, nici de plăcere. Un avocat de prestigiu ca mine nici nu—şi poate permite aşa ceva !

Spectatorii rîseră din toată inima. Jokus însă rămase serios.

—Pot să vă controlez niţel ? E o chestie strict formală.

—Din partea mea, n—aveţi decît — fornăi domnul doctor în drept Hornbostel şi ridică ambele braţe. Parcă era atacat de gangsteri.

Jokus îi cercetă în mare grabă toate buzunarele. Brusc avu o ezitare. Apoi scoase ceva şi ridică încet obiectul: era un ceas de mînă.

—Ăsta e! strigă grăsanul, domnul Mager. Sărind ca un cîine mops după un cîrnat, şi—l puse din nou pe mînă şi zise cu o privire piezişă adresată doctorului Hornbostel:

—Ei, ascultă, domnule doctor ! Asta—i prea de tot!

—Vă jur că nu l—am luat eu ! declară avocatul jignit. Eu am ceas. Dădu să şi—l scoată de sub manşetă, dar făcu un gest disperat şi exclamă : S—a dus !

Publicul rîdea şi bătea puternic din palme.

—Ceas de aur ! Opt rubine. Fabricaţie elveţiană. Jokus îl ameninţă zîmbitor cu degetul pe domnul Mager şi—l căută în toate buzunarele. În sfîrşit îi scoase un ceas de aur din buzunarul de la piept, din dreapta.

—Ăsta—i — strigă domnul Hornbostel — ăsta—i! Dă—l încoa'!

Jokus îl ajută să—şi pună la mînă ceasul de aur cu opt pietre preţioase şi zise, făcînd publicului cu ochiul:

—Grozavi domni mi—am ales pentru colaborare ! Apoi li se adresă : Să nu vă supăraţi unul pe celălalt. Împăcaţi—vă. Strîngeţi—vă mîinile în semn de împăcare. Aşa, bine. Vă mulţumesc. Se uită la ceas. Peste un minut, eu şi ucenicul meu ne apucăm de treabă. O să vă buzunărim de—o să vă apuce spaimele. Dar poate că o să vă restituim mai tîrziu o parte din obiectele de valoare. Bunurile furate, după cîte ştiu, nu aduc noroc.

—Dumneavoastră şi cu ucenicul care nu există ! strigă doctorul Hornbostel. Cît mă bucur că o să cîştig o sută de mărci!

—Aveţi puţintică răbdare — zise Jokus. Să o luăm pe îndelete. Peste un minut începe jaful. Vă rog să vă uitaţi la ceas. E nouă şi şapte minute. Verificaţi.

Hornbostel şi grăsanul Mager voiră să se uite din nou la ceas şi strigară amestecîndu—şi glasurile :

—Iar s—au dus. Ambele ceasuri.

Într—adevăr, ambele ceasuri dispăruseră. Spectatorii erau încîntaţi.

Jokus ridică braţul, vrînd să potolească spiritele. în acea clipă însă o fetiţă strigă :

—Uite, mămico, vrăjitorul are trei ceasuri la mînă. Toţi se holbau la profesor. Chiar şi el îşi privi braţul şi se prefăcu mirat: trei ceasuri luceau pe mîna lui stîngă ! Oamenii rîdeau şi dădeau din mîini şi din picioare de încîntare.

După ce uralele se stinseră, Jokus restitui politicos cele două ceasuri şi zise :

—Acum, doamnelor şi domnilor, aş fi vrut de fapt să chem un al treilea din rîndurile dumneavoastră ; ca să spun aşa, drept băgător de seamă. Dar băgarea de seamă n—ar fi fost de prea mult folos. Ştiţi de

ce ?
—Aţi fi fost şi aşa ca o coţofană hoaţă ! strigă o femeie uscăţivă ca fusul.
—Eroare — răspunse Jokus. N—ar mai fi avut la ce să bage de seamă, căci nu mai e nimic de furat. Am pus mîna pe tot ce era de pus.

Îşi bătu toate buzunarele şi chemă doi slujbaşi în livrea. Aceştia aduseră o masă şi o aşezară în faţa profesorului.
—Aşa — zise el către domnii Hornbostel şi Mager — acum, haidem să ne jucăm de—a Crăciunul. Dumneavoastră vă întoarceţi cu spatele, ca să nu puteţi vedea ce fac. Şi eu o să pun cadourile pe masa de cadouri. O să fie cadouri valoroase, v—o promit. Nu vor fi însă noi. Doar cîteva lucruri practice care vă aparţin de mult. Nu vă ofer ceea ce vă doriţi, ci, ca să zicem aşa, ceea ce vă redoriţi.
—Păcat — zise domnul Mager cel gras. Mi—aş fi dorit o maşină nouă de scris.

Profesorul dădu din cap.
—Îmi pare rău — zise. Să nu începem a ne înşira doleanţele, căci domnul Hornbostel e în stare să—şi dorească un pian Bechstein sau o orgă de Wurlitz. Nu, acum o să vă întoarceţi cuminţi cu spatele şi o să închideţi ochii bine.

Bărbaţii nu voiau să strice jocul. Aşa că se întoarseră cu spatele la masă şi strînseră bine ochii. Profesorul se convinse personal că nici unul din ei nu trişa. Apoi reveni la masă şi începu să—şi întoarcă buzunarele şi să le golească. Era o treabă care nu se mai termina, şi publicul rămase minute în şir cu răsuflarea tăiată.

În timpul acesta, orchestra cînta o bucată de concert pe jumătate uitată. Se numea „Parada spiriduşilor" şi se potrivea grozav, măcar ca titlu, cu situaţia.

Ei, voi mai ţineţi minte cum îl jefuise Jokus pe directorul hotelului de la Berlin, aşa că n—o să vă miraţi nici pe departe cît se mirau cei două mii de oameni din circ. Exclamau într—una : „Ah !" şi: „Vai!" şi strigau : „Curată nebunie. Asta—i prea de tot!" Ba unul chiar ţipă: „Simt că înnebunesc !"

Pur şi simplu, voi enumera într—o listă obiectele scoase de Jokus din buzunare :

un blocnotes, piele roşie
un calendar, pînză albastră
un creion mecanic, argint
un pix negru
un stilou negru
un portmoneu, piele de şarpe
un carnet de cecuri, Banca de comerţ, albastru
un portmoneu maron, piele de iuft
una legătură chei
una cheie de maşină
un săculeţ bomboane contra tusei
un ac de cravată, aur cu perle
una pereche ochelari cu toc, piele de căprioară gri
un paşaport german
una batistă curată, albă
un portţigaret, argint sau nichel
un pachet ţigări, filtru
un aviz de plată, cărbuni, neplătit încă
una brichetă, emailată
una cutie de chibrituri, pe jumătate goală
una pereche butoni—manşetă, cu selenit
una verighetă aur mat
un inel, lapis—lázuli cu montură de platină
şapte monede, opt mărci şi zece pfennigi.

Publicul nu se mai putea stăpîni, iar cei doi domni cu ochii strînşi se cutremurau la fiecare strigăt, la fiecare salvă de rîsete, ca şi cum ar fi primit şocuri electrice. Îşi cercetau din ce în ce mai repede

buzunarele şi de—abia se mai puteau abţine. Căci toate buzunarele le erau pustii ca deşertul Gobi. În sfîrşit, domnul profesor se apropie de ei, le puse mîinile pe umeri şi le spuse cu bunătate de unchi:
—Dragii mei copii, darurile vă aşteaptă. Aşa că se întoarseră repede, se năpustiră spre masă, spre avutul lor, şi—şi băgară lucrurile în pantaloni şi în haine în rîsetele şi în aplauzele celor două mii de spectatori.

Pentru că publicul nu mai înceta hohotele, Jokus ridică într—un tîrziu mîna şi se făcu linişte. Orchestra amuţi.
—Mă bucur că rîdeţi cu poftă — zise. Dar sper că nu e vorba de o bucurie răutăcioasă, izvorîtă din necazul celor doi domni.Vă rog să vă gîndiţi că micul meu ucenic ar putea să vă jefuiască pe fiecare dintre dumneavoastră tot aşa ca şi pe domnii de lîngă mine.
—„Micul meu ucenic" — zise domnul Hornbostel cu ironie. Pentru că mi—aţi adus aminte ! Era să uit că am făcut un pariu.
—O să mai vorbim despre asta — îi răspunse profesorul. Oricum, vă mulţumesc pentru sprijinul substanţial pe care mi l—aţi acordat. Le scutură mîna, îi bătu pe umeri şi zise : La revedere şi toate cele bune şi de acum încolo.

Cei doi dădură să plece. După al doilea pas însă, domnul Hornbostel se poticni şi îşi privi picioarele cu mirare. Pierduse un pantof şi se aplecă să—l ridice. Jokus îi veni în ajutor şi îl întrebă cu prietenie :
—V—aţi lovit ?
—Nu — mîrîi doctorul şi—şi privi pantoful pe care îl ţinea în mînă : Dar a dispărut şiretul. Se aplecă atunci spre celălalt pantof pe care—l mai avea în picior : Lipseşte şi ăsta.
—Vi se întîmplă des aşa ceva ? întrebă Jokus compătimitor şi continuă : Plecaţi de multe ori fără şireturi ?

Oamenii începură din nou să chicotească.
—Ce prostie — fornăi Hornbostel — doar nu sînt neghiob.
—Din fericire vă pot oferi eu nişte şireturi, căci am la mine întotdeauna de rezervă. Vă rog — şi scoase nişte şireturi din buzunar.
—Din păcate n—am ce face cu ele. N—am nevoie de şireturi maron, ci negre.
—Am şi negre — zise Jokus şi—şi vîrî mîna în buzunar. Astea, vă rog. Nu sînt negre ? Mai negre n—am.
—Pungaş la pătrat ce sînteţi! strigă Hornbostel. Păi, sînt şireturile mele !
—Oricum, mai bine aşa decît să rămîneţi fără — zise profesorul. Şi cu cele maron ce fac ? Poate că o să le găsească întrebuinţare domnul Mager !
—Eu ? întrebă acesta. Ce să fac cu ele ? Port, nimic de zis, pantofi maron, dar... — se chiori, din prudenţă, pe deasupra burţii, spre pantofii bruni, de mărimea patruzeci şi opt, pe care—i avea în picioare şi se cutremură : Oho! Oho ! strigă amuzat. Au dispărut şi şireturile mele. Dar daţi—mi, în sfîrşit, lucruşoarele, altminteri îmi pierd saboţii din picioare pînă acasă. Mulţumesc, mulţumesc, maestre deşte—lungi. De ce nu vă faceţi hoţ de buzunare ? într—o lună aţi fi milionar.
—Dar n—aş putea să dorm liniştit — spuse profesorul. Şi somnul e un lucru foarte important.
—În privinţa asta nu mă asemui cu dumneavoastră — zise grăsanul. Aş putea să dorm cît se poate de bine ştiindu—mă posesorul unui milion.

Înainte să fi putut continua cu zugrăvirea sufletului său negru, fu întrerupt de fetişcana vioaie pe care o cunoaştem.
—Uite, mămico — strigă aceasta dînd din mînuţe şi picioare — domnului celălalt i—a dispărut dintr—o dată cravata !

Două mii de oameni îşi aţintiră privirea asupra doctorului Hornbostel, care îşi duse repede mîna la gulerul cămăşii. Într—adevăr : frumoasa sa cravată de mătase dispăruse. Şi pentru că tot circul rîdea, Hornbostel deveni urîcios:
—Cer să mi se restituie imediat cravata !
—Se află în buzunarul stîng al propriei dumneavoastră haine, mult stimate domnule doctor — zise Jokus.

Apoi dădu amîndurora mîna şi le mulţumi pentru colaborare.
—Cu plăcere — răspunse domnul Mager cel gras. Dar lăsaţi—mi mîna. Te pomeneşti că mi—o furaţi şi pe—asta. Se îndreptă spre locul său călcînd cu grijă să nu—şi piardă pantofii. La jumătatea drumului

se opri însă brusc şi zise : Cum de—mi cad pantalonii ? îşi deschise haina şi strigă revoltat : O, dar unde—mi sînt bretelele ? Unde ?

—Ei, ei — zise Jokus. Să le fi luat... din întîmplare... ? îşi controla buzunarele şi rămase uimit: Ah ! Aici se pare că e ceva... O clipă, domnule Mager... De fapt nu—mi pot imagina c—aş fi putut... Pe de altă parte... la un om distrat ca mine... Şi îndată scoase nişte bretele. O, iată că sînt aici!

Publicul era la pămînt. Şi cînd doctorul Hornbostel, care—şi lega cravata de mătase, îşi descheie haina şi începu să caute dacă mai avea bretelele, oamenii hohotiră şi mai

tare. Dar le avea, aşa că respiră adînc şi—şi şterse fruntea. Transpira de spaimă. Apoi îşi ridică pantoful pe care îl pierduse şi plecă şchiopătînd spre locul său din primul rînd. Orchestra execută un acord. Suflătorii cîntară fals, podiditi de rîs. Domnul Mager îşi primi bretelele. Şi profesorul Jokus făcu o reverenţă elegantă.

—Prichindelul şi cu neînsemnatul de mine — zise el zîmbind — mulţumim publicului pentru atenţia de—a dreptul extraordinară pe care ne—au acordat—o.

Atunci toţi bătură din palme şi strigară : „Bravo !" „Formidabil!" „Minunat!" Doctorul Hornbostel însă, abia ajuns la locul lui, sări în sus, gesticulînd :

—Ce se aude cu pariul ? îmi datoraţi o sută de mărci! Profesorul îi făcu semn domnului Brausewetter, care stătea în arenă încîntat. Directorul transmise semnul mai departe, şi grilajul care despărţea arena de public la dresura de animale sălbatice începu să se ridice încet.

—Acum vi—l voi arăta pe ucenicul meu vrăjitor, Prichindelul. Vă veţi putea convinge că există. Grilajul va. va împiedica însă să ne striviţi în uimirea dumneavoastră. Apoi profesorul i se adresă domnului Hornbostel: Cu asta aţi pierdut pariul. Bancnota de o sută de mărci nu e nevoie să mai mi—o daţi; mi—am scos—o singur din portmoneul dumneavoastră. Vă rog să verificaţi!

Doctorul îşi numără banii şi dădu din buze :

—Într—adevăr — şi se prăbuşi pe scaun.

Jokus îl scoase pe Mäxchen din buzunar, îl ridică sus şi exclamă :

—Permiteţi—mi să vă fac cunoştinţă cu Prichindelul ! Priviţi—l!

Spectatorii săriră de pe locurile lor. Scările trosneau, oamenii se împingeau unii pe alţii cu coatele, ca să—şi lipească feţele de gratii.

„Îl vezi ?" strigau. „Nu—l văd !... Ba da." „Unde dracu ?" „în palma profesorului." „O, Doamne, cît de mic e ! Cît un băţ de chibrit." „Ai crede că—i imposibil aşa ceva."

Prichindelul rîdea şi le făcea cu mîna.

CAPITOL 10

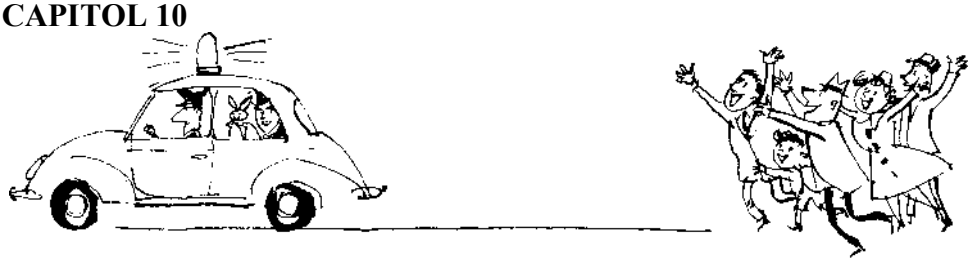

Intervine poliţia de circulaţie / Prichindelul progresează, devenind calfă de vrăjitor / Ca să cîştigi aplauze e nevoie de două lucruri / Galoppinski are nevoie de un bici nou / Roza Marţipan îi sare de gît profesorului / Mäxchen îi trimite salutări.

Succesul fusese grandios, şi circul se linişti abia după ce interveni poliţia, cu sirena şi lumina—i albastră. îi luaseră pe profesor, pe Prichindel, pe cei doi porumbei Alba şi Emma şi pe iepuraş la mijloc şi—i dusese pe drumuri întortocheate pînă la hotel. Fuseseră lăsate în urmă toate maşinile care voiau să—i urmărească.

Puţin mai tîrziu, Jokus şi Mäxchen se aflau în salonul roşu al hotelului; comandară o cafea cu frişca, respirînd adînc şi uitîndu—se zîmbitori unul la altul.

Chelnerul—şef atîrnă de clanţa uşii un carton pe care sta scris: „Rugăm a nu fi deranjaţi", înainte ca ei să—şi fi comandat cafeaua — ajunsese şi la el vestea succesului lor senzaţional.

—Ei — întrebă Mäxchen cu timiditate — ai fost mulţumit de mine ?

Profesorul dădu din cap :

—Ai lucrat foarte curat. Ştii că eu de fapt vrusesem să mai amîn debutul cîteva săptămîni.

—Dar trebuia să facem ceva! strigă Prichindelul. Doar nu puteam accepta compromiterea magicianului din cauza fracului.

—Ce porcărie ! mîrîi profesorul şi lovi cu pumnul în masă. Galoppinski rămăsese stupefiat, şi bietul său cal de asemenea.

—Dar sărmanul nostru iepuraş — zise Mäxchen. Am crezut că o să se prăpădească de spaimă.

—Ai transpirat serios ? întrebă profesorul zîmbind.

—Bretelele au fost cele mai dificile. Clama de metal din stînga nu voia nicidecum să se desfacă. M—au costat două unghii. La frumosul Waldemar e mult mai uşor.

—În schimb a mers strună chestia cu şireturile de la pantofi — observă profesorul. A fost o treabă pe cinste. Şi farsa cu cravata !

—A mers ca pe roate — continuă Mäxchen. Nodul era foarte slab : hop ! şi mă şi suisem la el.

—Da, mătasea de cravată e moale. Am avut noroc. Nici o afacere fără norocul ei.

Prichindelul îşi încreţi fruntea :

—Trebuie să te întreb ceva, dar să ştii că acum n—ai voie să trişezi.

—De acord. Dă—i drumul!

—Mi—aş da şi viaţa să ştiu precis.

—Ce anume ?

—Dacă tu crezi acum c—aş putea fi într—o bună zi un artist în toată puterea cuvîntului.

—Într—o bună zi ? Dar eşti de pe acum ! Astă—seară ţi—ai dat examenul de calfă.

—Oh ! şopti Mäxchen.

Era copleşit. Nu—şi mai dorea nimic.

—Acum eşti calfa mea în scamatorie. Punct.

—Dar oamenii eşti sigur că n—au aplaudat doar pentru că sînt atît de mic ?

—Nu, fiule. Totuşi, asemenea lucruri joacă şi ele un rol. Cînd elefantul Jumbo se suie pe podium şi—şi ridică picioarele din faţă, oamenii aplaudă. De ce ? Pentru că animalul ştie ceva şi pentru că e atît de mare. Dar dacă n—ar fi decît mare şi n—ar fi învăţat nimic, oamenii ar prefera să rămînă acasă tolăniţi pe sofale. E limpede ?

—Destul de...

—Ca să cîştigi aplauzele e nevoie de două lucruri — îşi continuă expunerea profesorul. Să luăm un alt

exemplu. Cînd cele trei surori Marţipan fac de pe *trampolin* salturi de cîte cinci metri, publicul bate din palme încîntat. De ce ? Pentru că domnişoarele ştiu ceva şi pentru că sînt atît de frumoase.
—Roza, mai ales — îşi dădu cu părerea Mäxchen, cam gălăgios.
—Dacă fetele astea ar fi urîte, n—ar plăcea publicului decît pe jumătate, chiar dac—ar sări cu încă doi metri mai sus.
—E nevoie de două lucruri chiar şi la clovni ?
—Desigur! Dacă n—ar avea nasurile acelea roşii şi, groase, dacă n—ar avea pantalonii mult prea largi, dacă n—ar avea pantofii ca nişte boturi de raţă, glumele lor n—ar fi decît pe jumătate atît de comice. Aşa e întotdeauna.
—Chiar şi la tine ? întrebă băieţandrul curios. Nu eşti nici atît de mare ca Jumbo, nici atît de mic ca mine. N—ai nici nas roşu, ca clovnii, nu eşti nici frumos ca domnişoarele Marţipan. Atunci care este cel de—al doilea farmec al tău ?
Profesorul rîse :
—Nu ştiu — zise el într—un tîrziu.
—Eu însă ştiu ! strigă Prichindelul triumfător. Mai întîi, eşti un scamator desăvîrşit.
— Şi în al doilea rînd ?
—Ridică—mă şi—am să ţi—l spun la ureche. Profesorul îl ridică la ureche.
—În al doilea rînd — îi şopti el — eşti cel mai bun om din cîţi există pe lume.
Se lăsă tăcere pentru o clipă. Apoi profesorul tuşi încurcat şi spuse:
—Ei da, de bună seamă că trebuia să existe un al doilea motiv, oricare ar fi.
Mäxchen zîmbi uşor, după care însă oftă :
—Ştii, uneori aş vrea să fiu tot atît de mare ca oamenii normali. Iată acum, de exemplu.
—De ce tocmai acum, ai ?

—Aş avea braţele lungi, de mărime normală, şi te—aş putea cuprinde pe după gît.
—Dragul meu băieţel — zise profesorul. Şi Mäxchen îi şopti:
—Dragul meu Jokus.

Apoi fu adusă în sfîrşit cafea turcească, cu două linguriţe.
—Multe salutări din partea femeii care pregăteşte cafeaua. Această linguriţă minusculă i—o oferă în dar Prichindelului. E cea mai mică linguriţă de care a putut face rost.
—Şi de ce mi—o dăruieşte ? întrebă Mäxchen mirat. Chelnerul—şef făcu o reverenţă.
—În amintirea zilei în care ai ajuns renumit. Femeia a gravat pe ea cu acul de împănat data de azi.
—Cu acul de împănat ? întrebă Prichindelul.
—Exact — răspunse chelnerul—şef. Acul care serveşte la împănatul spinării de iepure sau de căprioară. Bucătăreasa n—a găsit nimic mai ascuţit.
—Multe, multe mulţumiri — zise Mäxchen. Şi femeia aceea socoteşte că acum sînt renumit ?
—Asta n—o socoteşte doar femeia care—a pregătit cafelele ! exclamă o voce de damă. Era vocea semeaţă a domnişoarei Roza Marţipan. Şi eu sînt de aceeaşi părere, iar afară, în faţa hotelului, stau de pe acum la pîndă primii gazetari şi fotoreporteri, ca şi indivizii de la radio. Dar portarul nu—i lasă să intre.
—Spre norocul său — mîrîi profesorul. Şi ţie cum de ţi—a dat drumul ?
—Eu ştiu precis ! strigă Prichindelul şi—şi frecă mîinile. S—a uitat la el şi i—a clipit din ochi.
—Exact ! zise domnişoara Roza. Şi bătrînul s—a topit ca îngheţata de ciocolată pe calorifer. A trebuit să vină femeia de serviciu să şteargă urmele.
Apoi îi dădu lui Mäxchen un sărut mic, pentru că era atît de mititel, şi lui Jokus un sărut şi mai mic, pentru că era atît de mare.
—Şi acum am o poftă cumplită — declară ea cu energie.
—Poftă de a fi sărutată de noi ? întrebă profesorul.
—Nu, poftă să mănînc o spinare de căprioară — răspunse fata. Să mănînc o spinare de căprioară împănată, cu crochete de cartofi şi coacăze. Aveţi voie să gustaţi şi voi.
Aşa că chelnerul—şef îşi luă tălpăşiţa.

După ce mîncase, domnişoara spuse :

—Aşa e viaţa, dragii mei prieteni. Mie mi—a plăcut mîncarea, voi sînteţi celebri, iar domnul Galoppinski are nevoie de un bici nou.

—De ce ? întrebă Mäxchen, vrînd să ştie totul.

—Pentru că cel vechi e praf — raportă domnişoara. Au ajuns la ceartă, pentru cîteva minute, domnul Galoppinski şi clovnul Fernando. Incidentul a fost regretabil pentru bici. Şi, de altfel, şi pentru Fernando.

—Din cauza fracurilor încurcate ? Roza dădu din cap :

—Chiar aşa. Dar, de fapt, clovnul nu pe călăreţ şi pe cal a vrut să—i compromită, ci pe un anume Jokus.

—Pe Jokus ?

Băieţandrul rămăsese perplex.

—Fernando e gelos. Crede că Jokus ar fi îndrăgostit de mine.

—Chiar aşa e ! exclamă Mäxchen.

Scamatorul se aprinse la faţă ca o portocală sîngerie şi s—ar fi topit dac—ar fi fost în stare de—o asemenea vrăjitorie — sau s—ar fi făcut periuţă de dinţi. La asta nu se pricep însă decît vrăjitorii veritabili.

Domnişoara Roza Marţipan îl privi cu ochi strălucitori.

—Adevărat ? îl întrebă şi se ridică încet de pe scaun. Adevărat ? repetă ea, ca o ameninţare.

—Da — zise Jokus posomorît şi îşi pironi privirea pe vîrfurile pantofilor, ca şi cum nu le—ar mai fi văzut niciodată.

—Îmi vine să—ţi rup urechile! îi zise fata. De ce nu mi—ai spus—o pînă acum, netrebnicule ? De ce nu te—ai aruncat în genunchi în faţa mea, mizerabile ? De ce nu m—ai implorat să—ţi ofer inima mea de marţipan, leneşule ?

Profesorul zise:

—Ba iată c—am să—ţi dau acum cîteva la spate. Roza îşi ridică mîinile în aer şi strigă încîntată :

—În sfîrşit, primele cuvinte de dragoste !

Apoi i se aruncă în braţe de zornăiră farfuriile. Mäxchen găsi din nou motiv să—şi frece mîinile.

După cinci minute, Roza Marţipan zise încet :

—Păcat de zilele care—au trecut fără să ştiu asta. Am pierdut atîta vreme.
—Nu fi supărată — zise Jokus. Eşti încă foarte tînără.
—Desigur, şi de altfel marţipanul se păstrează mult timp proaspăt.
După alte cinci minute, cineva tuşi încet, ca să se facă observat. Era chelnerul—şef.
—Multe complimente din partea lui Mäxchen.

—Unde—i ? întrebară amîndoi deodată. Se făcuseră albi de spaimă ca faţa de masă.
—Sus în cameră. L—am dus cu liftul. Stă în ghiveciul de pe balcon şi e foarte vesel. Vă transmite cele ce v—am spus.
—Îngrozitor ! constată ca pentru sine profesorul, după ce plecase chelnerul. N—am observat nimic. Sînt un tată denaturat.
—E timpul ca cineva să aibă grijă de voi doi. E liber încă postul ? Cunosc pe cineva interesat.
—Să sperăm că nu e cineva care sare pe *trampolin* — zise profesorul.
Ea zîmbi:
—Nu intenţionez să fac salturi o viaţă întreagă. Mă înscriu pentru postul acela, domnule profesor.
—Sînteţi angajată — îi răspunse el.

CAPITOL 11

Mäxchen în ghiveciul cu lăcrămioare / Doamna Holzer strănută de cîteva ori / La medicul specialist pentru nemulţumiţi / Băieţelul creşte şi devine uriaş / Se priveşte în oglindă / A doua băutură vrăjită / Un băiat absolut normal.

Între timp, cel mic stătea pe balcon într—un ghiveci de flori. De porţelan alb. Grădinarul hotelului pusese acolo de dimineaţă douăzeci de lăcrămioare, pentru că ştia că sînt florile preferate ale lui Mäxchen.

—Există vreo poezie despre mirosul lăcrămioarelor ? întrebase băiatul nu de mult, dar nu ştiau nici Jokus, nici grădinarul vreuna.

—Probabil că ar fi tot atît de dificil s—o scrii, ca şi saltul în patru — îşi dădu cu părerea Jokus.

—Un asemenea salt nici nu există — zise băiatul animat.

—Tocmai de—aceea — răspunse Jokus.

Acum, după cum am mai spus, Prichindelul şedea în ghiveci, rezemat de una din tulpinile verzi—fragede, se uita spre clopoţeii albi ai lăcrămioarelor, inspira mireasma pe care nici chiar poeţii n—o pot descrie şi medita asupra vieţii. Ţi se întîmplă uneori. Fie de eşti băiat în toată legea, fie de eşti prichindel.

Se gîndea la părinţii săi şi la turnul Eiffel, la Jokus şi la Marţipan, la fracurile confundate şi la clovnul Fernando, la biciul făcut praf al lui Galoppinski, la bretelele domnului Mager şi la circul gălăgios, la lăcrămioarele liniştite şi la... şi... şi... Apoi adormi şi visă.

Alerga în vis, mic cum era, pe o stradă comercială nesfîrşit de lungă şi nu ştia cum să se furişeze printre atîţia pantofi şi atîtea cizme. Era în pericol de moarte. Trecătorii erau grăbiţi, nu—l vedeau, călcau fără grijă şi cu paşi enormi în stînga—i, în dreapta—i şi deasupră—i, iar el sărea de spaima tălpilor şi a tocurilor lor într—un zigzag nebun. Din cînd în cînd se lipea cît putea de tare de zidul unei clădiri pentru a se odihni puţintel. Inima îi bătea să—i spargă pieptul.

Dacă ar fi fost zdrobit, nimeni n—ar fi băgat de seamă. Şi Jokus l—ar fi căutat în zadar pe micul Max. Ar fi putut să vină şi—un măturător de stradă şi să—l mătură cu mătura lui enormă pe făraş, şi să—l arunce în tomberonul de gunoi laolaltă cu ziare rupte şi mucuri de ţigări. Ce sfîrşit demn de plîns şi atît de prematur pentru un artist tînăr şi pus pe fapte mari!

Vai! Iar se apropiau două cizme grele. Prichindelul reuşi abia în ultima clipă să sară deoparte. Dar mai—mai că ajunse sub tocul ascuţit al unui pantof de damă. În disperarea
lui făcu un salt şi reuşi sa se agăţe de marginea unui mantou, de unde ajunse repede pe umăr şi se aşeză pe gulerul lat al acestuia.

Era un mantou pluşat. Şi mantoul pluşat aparţinea unei femei. Ea nu observase că nu mai e singură, aşa că Mäxchen o putu cerceta în voie. Era o femeie mai în vîrstă. Pe chipul ei se citea bunătatea. Părea a purta în mînă o plasă cu tot felul de cumpărături. Din cînd în cînd se oprea în faţa vreunei vitrine şi se uita la cele expuse. îi veni să strănute şi îşi zise sie însăşi, cu voce tare : „Sănătate, doamnă Holzer !" Pe Mäxchen mai că l—a pufnit rîsul. Cînd s—a oprit în faţa magazinului de lenjerie, pentru a studia preţul feţelor de masă, al prosoapelor, al batistelor, al ştergarelor şi al şerveţelelor de bucătărie, Prichindelul se plictisi şi citi firmele de pe poarta de alături. A unei instituţii de spălat mîinile murdare ale copiilor, a unui sanatoriu pentru turte dulci ofilite şi firma unui medic pe care Prichindelul o citi cu privirea uimită. Puteai să concepi aşa ceva ? Acolo scria :

În clipa aceasta, femeia strănută încă o dată.

— Se face vreme frumoasă — zise — strănută bătălii. Apoi îşi reţinu din nou respiraţia, oftă şi făcu iar : Hapciu !

Atunci Prichindelul îi ură :

—Sănătate, doamnă Holzer !

—Mulţumesc, mulţumesc ! răspunse dînsa veselă ; apoi tresări, se întoarse în toate părţile şi întrebă : Cine mi—a urat sănătate adineauri ?

—Eu! strigă Mäxchen vesel. Dar nu mă puteţi vedea, pentru că n—am decît cinci centimetri şi stau pe gulerul hainei dumneavoastră.

—Numai să nu cazi jos — zise îngrijorată femeia şi se apropie cît putu de tare de vitrina în care se oglindea. Cred că acum te văd. Băiete, băiete, cît eşti de micuţ ! Aşa ceva nu vezi în orice zi. Vrei să vii cu mine acasă ? Ţi—e foame ? Eşti obosit ? Te doare burtica ? Vrei poate să—ţi pun o sticlă cu apă caldă ?

—Nu — zise Mäxchen. Sînteţi grozav de drăguţă, dar nu—mi lipseşte nimic. N—aş vrea decît să mă duceţi alături, la primul etaj, şi să sunaţi la doctorul Wachsmuth. Prea sînt puse sus pentru mine butoanele soneriilor.

—Dacă nu doreşti decît atît...! zise doamna Holzer hotărîtă. Intră în gangul casei, urcă repede scările şi apăsă pe butonul de la primul etaj, după ce citi mai întîi firma. Un specialist pentru nemulţumiţi ? Rîse. Nu s—ar îmbogăţi dacă toţi oamenii ar fi ca mine! Din partea mea, bunul om ar putea...

Dar înainte să fi reuşit să spună ce anume ar fi putut să facă din partea ei medicul specialist, uşa se deschise şi zări un domn în vîrstă, în halat de doctor, cu o barbă enormă. Acesta o cercetă pe doamna Holzer scurt, din creştet pînă—n tălpi şi dădu din cap.

—De bună seamă că aţi confundat uşa, nu—i aşa ? întrebă sever. Păreţi atît de mulţumită, încît aproape că mă jigniţi.

Femeia îi rîse în faţă :

—Doamne, ce ciupercă otrăvitoare! Ar trebui să mergeţi la un medic. La doctorul Wachsmuth, bunăoară !

—Ar fi în zadar. Pot să—i ajut pe toţi oamenii. Doar pe mine însumi nu.

—Aşa sînt medicii — îşi dădu cu părerea doamna Holzer, gata să continue conversaţia. Dar strănută din nou.

—Sănătate, doamnă Holzer ! zise Prichindelul. Medicul îşi holbă ochii.

—Ei drace, drace, ăsta e un pacient pe gustul meu ! Şi îl şi apucă pe Mäxchen, trîntindu—i doamnei Holzer uşa în nas.

—De ce eşti nemulţumit ? întrebă el, după ce ajunseră în cabinetul de consultaţie.

—Aş vrea să fiu mai mare — răspunse Mäxchen.

—Cît de mare ?

—Nu ştiu.

—Mereu aceeaşi comedie — mîrîi medicul. Toţi ştiu ce nu vor, dar ce să pună în loc nu ştie nici unul. Aduse din dulap cîteva sticluţe de leacuri colorate şi luă o lingură. Doi metri cincizeci îţi convine? îl întrebă sec. Mai înalt nu te pot face, căci te loveşti de plafonul camerei. Ei, ce zici ?

—Doi cincizeci ? Prichindelul se uită speriat spre lustră. Şi dacă n—o să—mi... şi dacă n—o să ne placă, pe urmă...

—Atunci, o să—ţi dau o contradoză şi o să te faci mai mic.

—Bine, dacă—i aşa... — zise Mäxchen cu vocea tremurîndă. Să încercăm cu doi cincizeci!

Medicul mîrîi tot felul de vorbe în barba—i încîlcită, turnă cîteva picături dintr—o sticluţă în lingură şi—i porunci :

—Cască gura !

Prichindelul deschise gura larg şi simţi un lichid arzător pe limbă.

—Înghite—l!

Şi Prichindelul înghiţi licoarea verde. Îl ardea gîtlejul şi parcă i se scurgea foc în stomac.

Barbă—încîlcită se uită la băiat cu ochi sclipitori şi şopti:

—Acum începe.

Şi avea dreptate. Brusc, lui Mäxchen îi bubuiră urechile. Se simţea tras de mîini şi de picioare. Îl dureau coastele, îl durea pînă şi părul de pe cap. Îi pocneau încheieturile. Vedea numai cercuri colorate ca un curcubeu şi sute de stele de aur şi argint. Aproape nu—şi mai cunoştea palmele, căci se făceau tot mai lungi şi tot mai late. Ale lui să fie oare ? Deodată observă uluit că dulapul—vitrină se micşorează, iar calendarul de perete se lasă—n jos. Apoi auzi un clinchet, pentru că izbise cu vîrful nasului lustra din plafon. Apoi simţi o zguduitură, ca şi cum s—ar fi aflat într—un lift oprit brusc. Stelele dispărură, bubuitura din urechi încetă. Părul nu—l mai durea. Braţele, picioarele nu—l mai dureau nici ele.

Şi vocea medicului se auzi satisfăcută :

—Doi cincizeci.

Dar unde era Barbă—încîlcită, cu faţa—i mohorîtă ? Mäxchen se întoarse să—l găsească. Avea în faţa nasului galeria perdelei; lustra care se clătina încă era la înălţimea pieptului micului Max. Pe dulap era praf de un deget. Ca şi pe bara de lemn lăcuită în alb, care mărginea la o jumătate

de metru sub tavan tapetul galben. în colţul de deasupra uşii se agita un păianjen în plasă. Mäxchen se retrase îngrozit. Lovi din nebăgare de seamă o bibliotecă cu mîna, şi o carte de pe raftul de sus căzu jos.

Doctorul Barbă—încîlcită rîse. Suna rîsul lui de parcă ar fi behăit un ţap bătrîn. Apoi exclamă ironic:

—Se poate ? îl fac uriaş şi uriaşul se sperie de un păianjen.

Mäxchen se uită furios în jos, spre birou. Medicul încă chicotea.

—De ce rîdeţi de mine ? La urma urmei nu sînt un uriaş învăţat cu aşa ceva, căci pînă de curînd n—am avut decît cinci centimetri. Dumneavoastră nu v—aţi speriat niciodată ?

—Nu — zise Barbă—încîlcită. Niciodată. N—am nevoie de spaimă. Dacă m—ar ataca un leu, l—aş vrăji şi l—aş transforma încă în salt într—un piţigoi sau într—un fluture galben.

—Deci nu sînteţi medic ?

—Nu, nici scamator ca Jokus al tău.

—Dar atunci ?

—Sînt un vrăjitor sadea !

—Oo ! şopti Mäxchen.

Se ţinea de dulap de spaimă. Şi pentru că nu prea era solid dulapul, tremurau şi unul şi celălalt: şi dulapul, şi uriaşul nostru Max.

—Aşază—te pe scaun, să te poţi privi în oglindă — îi porunci vrăjitorul. Nici nu ştii cum arăţi acum.

Mäxchen se aşeză, se uită în oglindă şi, cutremurat, ţipă parcă scos din minţi:

—Pentru Dumnezeu ! Ăsta eu sînt ? Ăsta să fiu eu ? Îngrozit, îşi acoperi ochii cu mîinile.
—Te găsesc destul de acceptabil. Dar se pare că nu ţi—am nimerit gustul — conchise vrăjitorul.

Mäxchen dădu din cap sălbatic şi bolborosi disperat:
—Sînt respingător. Parc—aş fi o girafă !
—Cît de mare ai vrea să fii ? întrebă vrăjitorul. Dar să te gîndeşti mai bine.
—Ştiam de la început — zise Mäxchen pocăit — dar eram curios, şi acum mi—aş trage două palme !
—Cît de mare ai să fii ? întrebă Barbă—încîlcită sever. Nu—mi vorbi pe ocolite!
—Vai — suspină Mäxchen — vai, domnule vrăjitor, aş vrea să fiu atît de mare ca orice băiat normal de vîrsta mea. Nici mai mare, nici mai mic, nici mai gras şi nici mai subţire. Nu vreau nicidecum să fiu o minune, ca un timbru rar sau o cămilă cu trei cocoaşe; nici mai obraznic, nici mai sperios, nici mai subţire sau mai deştept, şi nici...
—Ei bine — mîrîi vrăjitorul şi întinse mîna, în care avea lingura, după o sticlă roşie — vrei să devii un golan obişnuit ? Nimic mai uşor. Cască gura !

Max, uriaşul de doi metri şi jumătate, căscă gura cuminte şi înghiţi lichidul gros şi roşu. Ba mai linse şi lingura. Şi se şi porni vîjîiala din urechi. Îl durea capul. Îi pîrîiau coastele şi încheieturile şi simţea junghiuri în ele. Inima îi bătea grozav. în faţa ochilor i se învîrteau cercuri multicolore, ca un joc de artificii. Şi apoi se aşternu liniştea.
—Uită—te în oglindă ! îi porunci vrăjitorul.

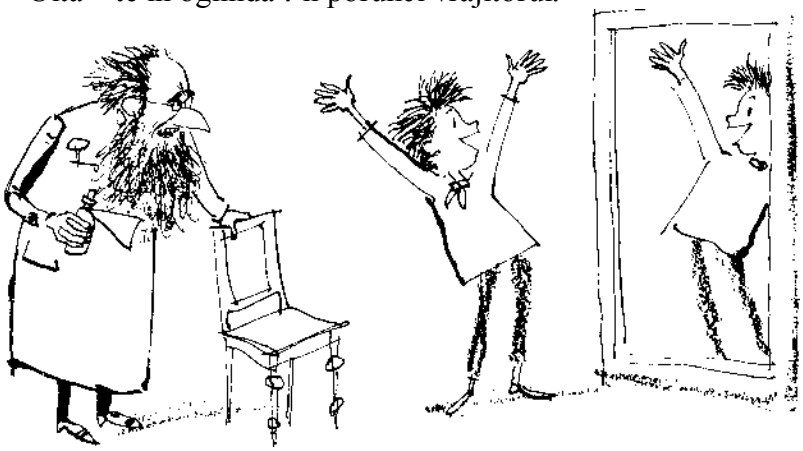

Mäxchen abia îndrăznea să—şi ridice pleoapele. Şi le desfăcu doar cîţiva milimetri. Apoi îşi holbă ochii de mirare, sări de pe scaun şi—şi ridică braţele în aer.
—Aşa ! Aşaaa ! Aşaaa !... strigă din toată inima.

În oglindă, un puşti îşi ridicase braţele în aer. Era un băiat frumos, de doisprezece—treisprezece ani. Mäxchen alergă la oglindă, parcă pentru a îmbrăţişa imaginea de acolo, şi se lovi cu ambele mîini de cristal.
—Ăsta sînt eu ? se uimi el.
—Da, tu eşti — zise vrăjitorul croncănind şi chicotind. Ăsta—i Max Pichelsteiner, un băiat întru totul normal, de aproape treisprezece ani.
—Sînt atît de fericit! rosti Mäxchen încet.
—Sper să rămîi fericit! zise medicul. Să nu te prind că mai vii din nou !
—Cum să vă mulţumesc ? Vrăjitorul se sculă şi—i arătă uşa.
—Pleacă mai repede şi nu—mi mulţumi!

CAPITOL 12

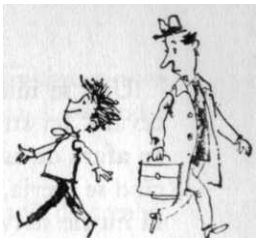

„Maimuţă proastă cu botu—n oglindă !" / Afişe ciudate prin oraş / Directorul Brausewetter se numeşte dintr—o dată Brausepulver / Galoppinski se cheamă Traperewski / Lumea îşi bate joc de el / Nici măcar Jokus nu—l recunoaşte / Max şi Mäxchen / N—a fost decît un vis.

În sfîrşit era mare, cum se cădea pentru un băiat în toată firea. Alţi copii socotesc asta un lucru cît se poate de firesc. Pentru el însă era ceva cu totul nou. îl umplea de atîta mîndrie, c—ar fi vrut să oprească toţi trecătorii de pe stradă şi să—i întrebe pe fiecare : „Ce părere aveţi ? Nu e grozavă istoria asta ?" Bineînţeles că n—o făcea. Oamenii aceia cumsecade n—ar fi putut decît să se mire şi eventual să răspundă : „Ce e, mă rog, atît de grozav ? Şi prin ce anume ? Domnişori de înălţimea ta există cît nisip pe malul mării". S—ar fi putut chiar să se supere.

Unii se mirau însă privindu—l, fără ca el să le fi spus ceva. Căci strălucea de fericire ca un cîştigător la Toto[10]. în afară de asta, avea şi o comportare stranie. Din cînd în cînd se speria, sau chiar sărea într—o parte, de teamă parcă să nu fie strivit. În clipele acelea uita că nu mai era Prichindelul. Şi unde mai pui că acum vedea chipuri, şi pălării, şi căciuli; nu ca înainte, pantofi şi tocuri. Dar e o poveste cu obiceiurile cele vechi. Scapi mai greu de ele decît de guturaiul cronic.

Altceva era însă şi mai ciudat: se oprea tot timpul în faţa vitrinelor. Nu de dragul exponatelor frumoase şi interesante. Ci de dragul băiatului, după părerea lui frumos şi interesant, care se oglindea în geamurile lor mari. Nu se mai sătura privindu—se. Deodată, cineva din spatele său zise:

— „Maimuţă proastă cu botu—n oglindă." Acest cineva era tot un băiat de înălţimea lui, blond ca paiul şi ştirb.

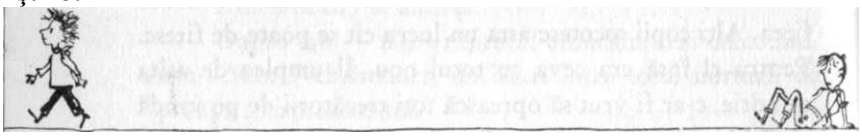

—Asta—i a zecea vitrină în care te priveşti — remarcă băiatul. N—am mai văzut o fiinţă atît de încîntată de sine. Te pomeneşti că o să te şi pupi. Sau o să—ţi faci o cerere în căsătorie.

Mäxchen se supără, nu—i vorbă, dar individul n—avea de unde să ştie cum stau lucrurile. De aceea îi răspunse liniştit:

—Vezi—ţi de treaba ta !

Dar blondul—pai nici nu se gîndea să—şi vadă de treabă, ci—l aţîţa şi mai şi:

—Faci nişte paşi de ţînc care de abia învaţă să meargă. Hai, vino, dă—mi mînuţa să nu cazi în căpşor !

Mäxchen fierbea.

—Las' că—ţi dau numaidecît o mînuţă de n—o să poţi s—o duci! strigă. O să ţi—o aplic drept în vîrful nasului tău cel obraznic!

—O, ce frică mi—e ! glumi celălalt. Apoi începu să rîdă de Mäxchen. Merge ca unul care—abia învaţă să umble, şi vrea să se bată. Ha—ha—ha !

Lui Mäxchen asta i se păru prea de tot. Furia se revărsă din el ca supa din oală. Ridică braţul, îl pocni şi blondul se întinse cît era de lung pe pavaj, ţinîndu—se de falca stîngă. Şi Mäxchen era uluit.

—Îmi pare rău — zise. E pentru prima oară că altoiesc pe cineva.

Apoi îşi văzu de drum.

În afara vitrinelor, în care te poţi oglindi, îi stîrnirăinteresul din ce în ce mai mult coloanele de afişe. Oriunde se uita, dădea cu ochii de ele. Adică nu de băiatul de mărime naturală care era acum, ci de Prichindelul, de ucenicul vrăjitor, de micul ajutor al vestitului profesor Jokus von Pokus, cu care

---

[10] Toto — Loto.

apărea împreună la circul Stilke şi cu care cucerea publicul ce—l răsplătea cu furtuni de aplauze.

Pretutindeni puteau fi văzute afişe şi reclame cu Mäxchen Pichelsteiner; şi textele se rostogoleau unele după altele. Stîlpii de afişe erau aiurea de tot. Pe unul din afişe, Mäxchen stătea rezemat de o cutie de chibrituri, era mare cît cutia, şi fiecare avea cel puţin doi metri înălţime. Textul reclamei suna aşa:

Pe un alt afiş ţinea cu ambele mîini un aparat de bărbierit, un aparat de bărbierit de mărime supranaturală, şi literele spuneau lămurit că Prichindelul se bărbiereşte.

Mäxchen îşi zise : „Ce neobrăzare ! Şi cînd te gîndeşti că trebuie să mai aştept încă patru ani pînă să—mi crească barba ! Ei, Jokus o să rămînă foarte mirat citind nerozia asta". Dar nici celelalte afişe nu erau mai ca lumea. Pe

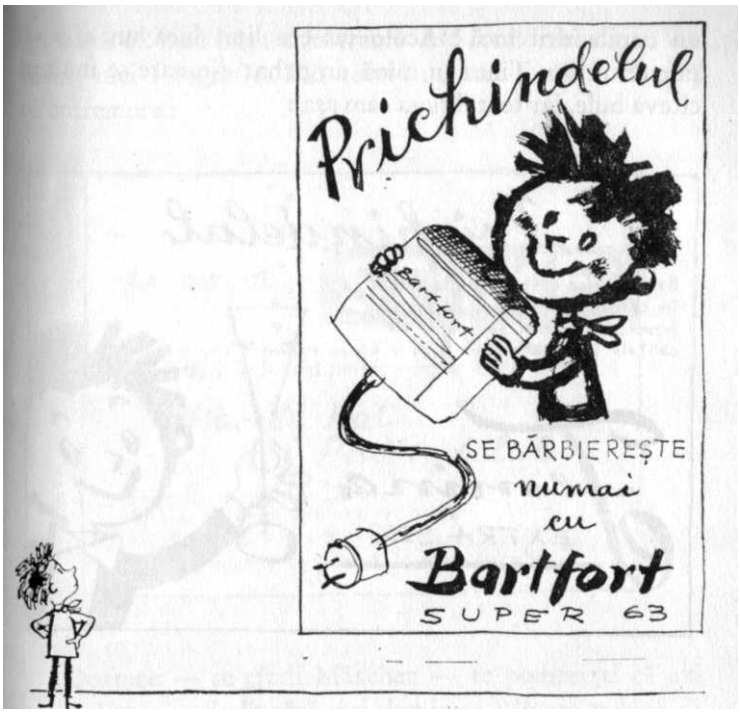

un al treilea, care reprezenta o ţigară fumegîndă, scria mare şi gros :

PRICHINDELUL FUMEAZĂ DE
PREFERINŢA SAVUROASELE ŢIGĂRI MANILA.

Ciudaţi oameni! Ce basme, doar ca să scape de marfă ! Încercau să—l convingă pe trecător că Prichindelul se poartă ca un adult. Şi asta în pofida faptului că se ştia că era un copilandru încă! Acolo sus era lipit încă un afiş cu portretul său. Ţinea în mînă un pahar din care se înălţau cîteva bule, iar textul suna cam aşa :

Prichindelul
Bea ca orice bărbat ales la serate în cercul prietenilor şi al femeilor frumoase numai şampania de calitate internaţională
Femina
EXTRA SEC

„Ce tîmpenie! se gîndi. Jokus are întru totul dreptate cînd zice uneori: «Făcătorii de reclame au obraz din talpă de cauciuc». Oamenii care citesc astea asaltează într—adevăr magazinele, ca să cumpere aparatele de bărbierit, ţigările şi sticlele de şampanie care le—au fost recomandate cu atîta insistenţă ?"

Băiatul dădu să fugă mai departe. Dar privirea i se opri asupra unui afiş mai mic şi ceva mai modest, pe care aproape că nu—l băgase în seamă. Nu avea nici desen colorat, nici fotografie. Dar textul pe care—l citi îl făcu să se cutremure:

LA CIRCUL
STILKE
Puteţi vedea în fiecare seară şi în trei după-amieze ale săptămînii, pe lîngă un program de înaltă clasă
Marele Hoţ şi Prichindelul
Senzaţia senzaţiilor !!!
Veţi rîde şi vă veţi uimi ca niciodată
Bilete la agenţie sau, seara, la casa circului

„Doamne — se gîndi Mäxchen — te pomeneşti că azi o fi miercuri, ori sîmbătă, ori duminică ? Poate trebuie să mă duc la reprezentaţia de după—amiază! Jokus nici nu ştie unde sînt." Şi o luă la sănătoasa.

În mijlocul arenei, directorul Brausewetter, cu mănuşile sale albe şi jobenul negru, citea ziarul. îşi ridică privirea de pe foi auzindu—l pe Mäxchen intrînd atît de furtunos în cortul circului.

—Arde pe undeva ? întrebă.

—Scuzaţi, vă rog — zise băiatul cu respiraţia tăiată. Dar nu ştiu dacă azi nu cumva e miercuri.

Directorul îşi ridică sprîncenele.

—Sau sîmbătă, sau poate duminică.

—Nu ţi—e ruşine ? Dai buzna în circ ca să întrebi dacă e miercuri ? Asta mai că se cheamă violare a instituţiei.

Apoi îşi plecă ochii din nou peste ziar.

—Dar, domnule director Brausewetter...

Mäxchen se simţea ca lovit de trăsnet. De ce oare omul ăsta se purta atît de neprietenos cu el, el care era acum noua stea a publicului ?

—Nici măcar cum mă numesc nu ştii!

—Brausewetter...

—Mă cheamă Brausepulver — îi zise directorul mînios. Nu Brausewasser, nici Brausewetter, ci

Brausepulver ! Nici Juckpulver, nici Schlafpulver, ci... ei ?[11]
—Brausepulver ! zise Mäxchen cu voce stinsă.
Ar fi intrat în pămînt de ruşine. Atunci se ivi din culoarul cortului călăreţul Galoppinski, care întrebă:
—Cine v—a supărat aşa, domnule director ?
—Golanul ăsta mă enervează — se plînse domnul Brausepulver. Dă buzna în arenă şi mă întreabă dacă azi e miercuri, ba—mi mai zice şi Brausewetter.

—Pleacă ! îi strecură printre dinţi călăreţul. Hai, şterge—o !
—Dar, domnule Galoppinski... începu Mäxchen speriat.
—Ei, poftim ! strigă directorul, împreunîndu—şi mănuşile albe pe joben.
—Mă cheamă Traperewski, şi nu Galoppinski! strigă călăreţul cu furie.
—Şi azi e joi, măi mîncător de nervi ce eşti — mîrîi directorul. Hai, du—te acasă şi fă—ţi lecţiile !
—Dar eu sînt artist — spuse Mäxchen, adînc zdruncinat.
—Ei, asta mai lipsea! exclamă directorul. Toate se sparg în capul nostru. Ce ştii, mă ? Ei! De exemplu!
—Să desfac şireturile de la pantofi — şopti Max.
Ambii bărbaţi răcniră ca la comandă. Erau pe jumătate surprinşi, iar pe jumătate răcneau de furie. Făceau nişte mutre de parcă s—ar fi aşteptat să fie loviţi de dambla.

—Asta—i prea de tot! urlă directorul. Călăreţul strîngea din pumni.
—Ştie să desfacă şireturile de la pantofi. Păi, noi ştim asta de la vîrsta de trei ani.
Directorul pufăi ca o focă :
—Înnebunesc ! şi oftă. Ştie să desfacă şireturi! E genial, nu alta !
—Pot să desfac şi bretele — suflă Max cu voce înlăcrimată.
—Ajunge ! tună directorul. Asta e culmea obrăzniciei!
—Pot să desfac şi noduri de cravată — continuă Max încet, aproape smiorcăindu—se.
Călăreţul acrobatic sări la el, îl luă de guler şi—l scutură serios. Directorul se ridică oftînd :
—Cîrpiţi—l! zise. Şi aruncaţi—l afară.
—Cu cea mai mare plăcere — răspunse călăreţul şi făcu lucrul ăsta după toate regulile artei.
—Păcat că n—am la mine biciul cel nou. Apoi îl lovi.
—Ajutor ! strigă Mäxchen, şi strigătul său se ridică pînă sub cupolă. Ajutoor !
În clipa aceea veni profesorul Jokus von Pokus, de la grajduri probabil, şi întrebă :
—Cine plînge în halul ăsta ?
—Eu sînt, Jokus dragă! strigă băiatul. Ajută—mă te rog. Ei nu mă recunosc. Reuşise să scape şi alergă spre profesor, repetînd înnebunit: Ei nu mă recunosc !
—Fii liniştit — îl îndemnă profesorul. Apoi îl privi lung şi—l întrebă : Nu te recunosc ? Dar nici eu nu ştiu cine eşti!
Băiatul simţi că—i fuge pămîntul de sub picioare. Avea ameţeli. Totul se rotea în jurul lui.
—Jokus nu mă recunoaşte ! Nici măcar Jokus nu mă mai recunoaşte!
Lacrimile i se prelingeau pe obraz.
Se aşternuse o linişte adîncă. Chiar şi directorul şi Traperewski tăceau.

---

[11] După cum v—am spus mai la—nceput, Brausewetter ar veni pe romîneşte Vijelie. Continuînd jocul de cuvinte, autorul german al cărţii inventează aici cîteva cuvinte asemănătoare în germană, care înseamnă însă fiecare altceva. Astfel, Brausewasser înseamnă sifon, Brausepulver — un praf de făcut sifon, Juckpulver — praf de gîdilat, iar Schlafpulver — praf de dormit.

—De unde ne cunoaştem ? ! îl întrebă profesorul nedumerit.
—Dar sînt Mäxchen al tău — scînci băiatul. Disperat îşi puse ambele mîini în faţa ochilor: Sînt Max Pichelsteiner.
—Nu—i adevărat! Minţi! strigă un glăscior limpede de băiat. Mäxchen Pichelsteiner sînt eu !
Băiatul cel mare lăsă mîinile jos şi se holbă consternat la buzunarul hainei profesorului. Din buzunar apăru Prichindelul, gesticulînd furios din mîini:
—Du—mă, te rog, la el. Nu pot să—i sufăr pe mincinoşi.
—Dragă Jokus — strigă băiatul cel mare — nu mă părăsi! Doar nu te am decît pe tine pe lumea asta !
—Mäxchen scumpule — zise profesorul. De ce plîngi aşa amarnic ? Doar sînt lîngă tine ; şi lîngă tine rămîn. Ai visat urît ?

Mäxchen deschise ochii. Avea încă lacrimi printre gene. Dar zări deasupră—i faţa îngrijorată a lui Jokus. Simţi mirosul lăcrămioarelor şi îşi dădu seama că se afla în ghiveciul de flori. Pe balconul camerei de hotel. Nu fusese decît un vis, şi toate erau acum ca mai înainte.

CAPITOL 13

N—a fost decît un vis / Discuţie înainte de a adormi / Despre inventatorul fermoarului / Ce înseamnă mult? / Mäxchen nu e obosit de loc / Figuri teribile şi prieteni la cataramă.

„A fost într—adevăr doar un vis ?" Prichindelul suspină uşurat. I se luase o piatră de pe inimioară :
—O, Jokus, ce fericire că în sfîrşit mă recunoşti!
—Nu te—am recunoscut ? Ei, asta—i bună !
—Pentru că eram prea mare — zise Max. Tot atît de mare ca şi ceilalţi băieţi de vîrsta mea. Şi totuşi eram şi mic ca acum, şi, ca de obicei, stăteam în buzunarul tău.
—Un Mäxchen şi un Max în acelaşi timp ? Ce spui, dom'le ! Şi poate şi un Moritz [12] şi încă un Moritzchen ?
Prichindelul rîse. Îl mai durea şi acum gîtlejul de cît ţipase, nu—i vorbă ; dar înţelese că va fi iarăşi vesel.

—Ia—mă, te rog, în palmă. Aşa simt mai bine că mă aperi.
—Şi în afară de asta s—a cam făcut răcoare pe balcon — zise Jokus şi—l luă din ghiveciul de flori. Acum faci baie în savoniera ta, apoi te culci în cutia ta de chibrituri. Şi—apoi înainte de—a adormi, îmi spui şi mie ce—ai visat.
—Tot, tot ? Cu toate amănuntele ?
—Da. Din fir în păr, pînă la cele mai mici întîmplări. Aşa sînt visele — stranii. Ţi—e foame sau ai mîncat în vis pulpe de viţel şi cîrnăciori fierbinţi ?
—Nu — zise Mäxchen. A fost un vis fără nici un pic de mîncare. Dar sînt sătul.

La lumina veiozei, Mäxchen îşi istorisi visul. Cu toate amănuntele. Despre firea liniştită a doamnei Holzer şi despre felul cum strănuta. Despre profesorul Wachsmuth, vrăjitorul veritabil care îl transformase mai întîi într—un uriaş, apoi într—un băiat de şcoală. Povesti şi despre supărarea cu derbedeul acela blond. Despre stîlpii cu afişe şi despre afişele acelea multe şi stupide. Apoi despre circul cu directorul Brausepulver şi călăreţul acrobatic Traperewski. Şi, în sfîrşit, despre spaima îngrozitoare cînd îl văzuse apărînd pe Jokus cu Prichindelul în buzunarul de la haină, şi cum nu—l recunoscuse, pe el, pe Mäxchen cel adevărat.
Jokus tăcu îndelung. Apoi îşi drese glasul şi zise :
—Ca să vezi! Visul te—a trădat. Ai prefera deci să fii un băiat normal, nu un prichindel ca acum !
Mäxchen dădu din cap cu tristeţe.
—Da, aşa e. Dintotdeauna am vrut asta. Numai că n—am spus—o nimănui. Nici măcar ţie, deşi în alte privinţe îţi spun tot.
—Şi după ce te—ai văzut mare, ţi—a fost frică !
—Chiar aşa — zise Mäxchen abătut. Ţii minte că mi—ai spus cîndva că trebuie să fii ceva şi să ştii ceva. Ei, în clipa aceea ajunsesem să nu fiu nimic şi să nu mă pricep la nimic. Cînd i—am povestit directorului şi lui Traperewski că pot desface şireturile de la pantofi, mi—au rîs în nas.
—Pentru că erai mare. Oricine ştie să facă aşa ceva. Şi în văzul tuturor. Dar cînd o face Prichindelul, nimeni nu vede. Asta nu ştii decît tu, nimeni altul.
—Nu e mare lucru — zise Mäxchen.
—Nu — zise Jokus — nu e mare lucru. E adevărat. Dar e mai mult decît a nu şti nimic. Căci cine din lumea asta ştie destul ? Vezi, aşa, bunăoară, un om a stat cîndva mulţi ani în puşcărie şi a inventat fermoarul; azi îl găseşti la orice valiză şi la o rochie din două. Deci omul acela a inventat fermoarul. Oare asta înseamnă mult ?
Mäxchen asculta cu luare—aminte.
—Sau cineva aleargă suta de metri cu o secundă mai repede decît toţi ceilalţi alergători de viteză pe distanţă scurtă de pe toate continentele, şi lumea de pe stadioane îşi aruncă cu entuziasm pălăriile. Eu

[12] „Max şi Moritz" de Wilhelm Busch, poate cea mai îndrăgită carte germană pentru copii.

însă nu—mi agit pălăria. S—a stabilit un nou record ? Foarte frumos şi foarte bine. Şi mă bucur, aplaud. Dar oare asta înseamnă mare lucru ?
—Poate că nu e mare lucru — îşi dădu cu părerea Prichindelul. Dar ce—ar putea însemna mai mult ? Ce înseamnă mare lucru, la urma urmei ?
—Să împiedici un război — zise Jokus — să împiedici foametea. Să vindeci o boală care trece drept incurabilă.
—La asta nu ne pricepem — zise Mäxchen.
—Nu ne pricepem... şi—i păcat — continuă Jokus. Nu ne duce prea departe arta noastră. Noi nu putem realiza decît două lucruri: să—i facem pe oameni să se uimească şi să rîdă. N—avem deci nici un temei să devenim grandomani. Cu toate astea, mîine ziarele se vor da în vînt de dragul nostru.
—Eşti sigur ?
—Vai, ce—o să mai fie, băieţaşul meu ! Aşa ! Şi acum la culcare. Mîine dimineaţă, scularea — gata cu noaptea.
Jokus îşi puse capul pe pernă.
—Nu sînt obosit de loc — zise Prichindelul.
—Stimate domnule Pichelsteiner, aţi avea bunătatea să suflaţi în luminare ?
Mäxchen chicoti şi stinse veioza.
—Iar sînt mic, deci — mormăi el pe întuneric. Dar dacă te am pe tine aproape, e bine.
—Dormi!
—De fapt, noi doi sîntem nişte figuri teribile ! Sau nu crezi ?
—Ba da, ba da ! bombăni Jokus cu vocea groasă. Nişte figuri teribile şi prieteni la cataramă. Hai, dormi!
—Cum la cataramă ? N—avem nici o cataramă. Nici măcar la fracul vrăjit.
—Dormi — zise profesorul şi căscă de—l auziră pînă şi lăcrămioarele de pe balcon.

—Şi cum stă povestea cu domnişoara Marţipan ? întrebă Mäxchen încet.
—Door...
—Gata, dorm — răspunse Prichindelul şi închise gura şi ochii.
N—aş putea să vă spun însă dacă a adormit de îndată. Căci, în primul rînd, în cameră era întuneric beznă. Şi în al doilea rînd, nici nu eram de faţă.

CAPITOL 14

Glorie înainte de masă / Convorbiri telefonice / Directorul Brausewetter e primul vizitator / Banii nu sînt lucrul cel mai important, dar sînt cel mai important lucru dintre cele mai puţin importante / Iepuraşul în jobenul în care nu trebuia să fie / Titluri de primă pagină şi zvonuri.

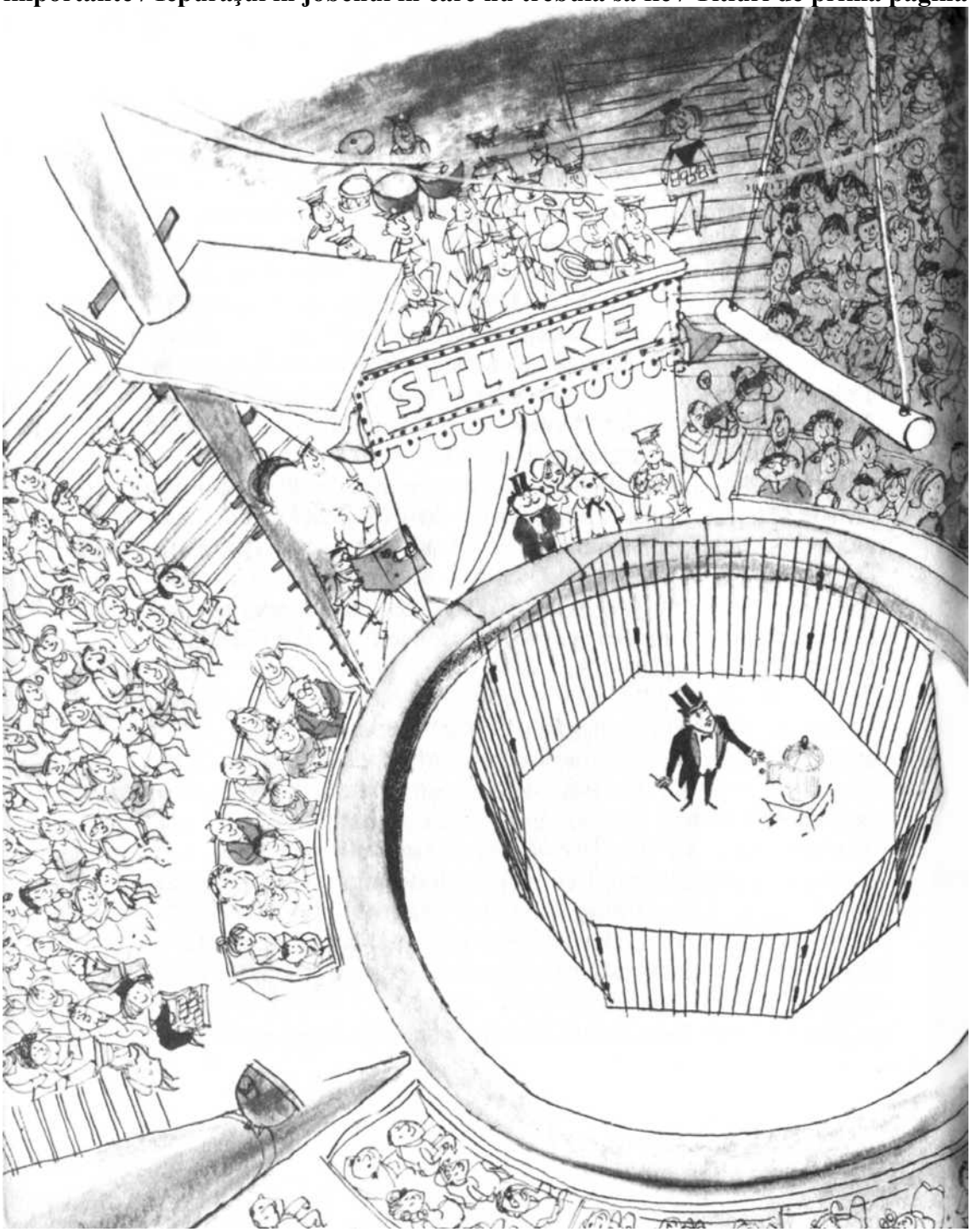

Ziua următoare avea să devină o zi memorabilă. Cînd se trezi, Mäxchen era celebru. Portarul—şef al hotelului, care după o carieră de patruzeci de ani se alesese nu numai cu platfus, ci şi cu o mare experienţă, zise încă pe la nouă dimineaţa fetelor de la telefoane :

—N—o să fie o victorie goală, domniţelor. Individuţul ăsta o să devină tot atît de vestit ca şi turnul cel înclinat din Pisa. Ţineţi minte vorbele mele !

—Da, o să ne gîndim la ele zi şi noapte — îl asigură domnişoara Arabella cu devotament, şi celelalte fete chicoteau acoperindu—şi cu mîna microfonul telefonului.

Multă vreme de pierdut nu prea aveau însă astăzi. Chemările la centrală se ţineau lanţ. Toată lumea

dorea să—i vorbească Prichindelului. Printre alţii, o femeie extrem de emoţionată întrebă dacă Prichindelul era însurat.
—L—am văzut aseară la circ — zise femeia — şi sînt întru totul fascinată de persoana lui. E încă liber?
—Nu, nu, din păcate — răspunse domnişoara Arabella. E căsătorit de şase ani cu prinţesa moştenitoare a Australiei. Şi aia n—o să—l elibereze, oricum.
—Ce naiba caută la canguri ? răspunse vocea, supărată. Am un magazin de îmbrăcăminte pentru sugari şi copii. Aşa ceva ar fi mult mai nimerit pentru dînsul. Făceţi—mi, vă rog, legătura.
Domnişoara Arabella dădu din capul buclat:
— Imposibil! Este întru totul exclus aşa ceva, stimată doamnă ! Nu poate fi deranjat. Depuneţi o cerere scrisă. Şi nu uitaţi să alăturaţi nepreţuita dumneavoastră fotografie. Tînărul nostru domn este ahtiat după frumuseţe.

De bună seamă că nu toate telefoanele erau ca acesta. Dar chiar şi telefoanele mai acătării, dacă vin cu sutele, consumă timp şi nervi. Le ardea capul telefonistelor de la masa cu butoane, ca şi portarului, de la intrare.

În vremea aceasta, Jokus şi Mäxchen luau liniştiţi gustarea de dimineaţă pe balcon.
—Să nu lingi lingura cu marmeladă — îi atrase atenţia profesorul.
—Azi se mai poate încă ! spuse Mäxchen. Cînd eşti atît de renumit ca mine, îţi poţi permite !
—Ai o concepţie destul de ciudată despre renume — zise Jokus.

Porumbeii stăteau pe lada cu flori. Iepuraşul îşi vîrîse capul printre gratiile balconului. Pentru cele trei animale, ziua aceea glorioasă era o zi ca oricare alta.

Băieţandrul clipi din ochi. Enumera :
—Minna, Emma, Alba. Nu mai lipseşte decît Roza. Apoi cineva bătu la uşă, şi primul vizitator îşi făcu apariţia. Nu era însă Roza Marţipan, ci domnul director Brausewetter. Cu o mînă îşi vîntura jobenul, iar în cealaltă ţinea jurnalele de dimineaţă.
—Succesul e senzaţional — rosti el oftînd adînc şi se cufundă într—un fotoliu. Presa nu—şi găseşte astîmpăr, cu toate că n—a fost la reprezentaţie. În faţa hotelului s—au bulucit o grămadă de curioşi. Liftboy—ul e nenorocit. Poştaşul şi—a pierdut capul şi nu şi—l mai poate regăsi.

Mäxchen rîdea. Jokus răsfoi ziarele, care cuprindeau primele ştiri scurte despre succesul său colosal, ca şi al lui Mäxchen.
—Avalanşa s—a pornit — rosti el satisfăcut.
—Şi încă spre culmi, domnule profesor — zise Brausewetter. Păcat că trebuie să ne despărţim.

Privi în jos, abătut.
—Ce—e ? strigă Prichindelul. Asta nu mai pricep ! Brausewetter îşi petrecu mîna jur împrejurul jobenului.
—Domnul profesor cred că mă înţelege.
—Da, desigur — mîrîi Jokus şi dădu din cap.
—Azi—noapte n—am închis un ochi măcar — zise Brausewetter şi—şi puse jobenul sub scaun. Am calculat şi am

răscalculat, şi nu se poate. Circul Stilke nu—i, zău aşa, un fitece circ, ci se bucură în branşa sa şi în ochii publicului de o stimă îmbucurătoare. Dar dumneavoastră, începînd
de aseară, sînteţi un număr unic în lume, şi asta n—o s—o pot plăti. Jokus îi răspunse :
— Dar nici nu cunoaşteţi încă preţul pe care îl cerem.

—Nu, dar nu sînt un nou—născut. Ştiu ce sume o să vi se ofere din alte părţi. Cu aşa ceva nu pot concura. Sînt un întreprinzător serios. Un alt director s—ar gîndi poate că un asemenea număr mondial face săli pline în fiecare seară, chiar dacă pentru asta ar trebui să concediez familia Bambus.
—Nu se poate ! strigă Mäxchen.
—Chiar dacă ar trebui să vînd unei grădini zoologice elefantul.
—Nu se poate ! strigă din nou Mäxchen.
—Sau dacă i—aş concedia pe înghiţitorii de foc şi pe cele trei surori Marţipan.
—Nu, nu se poate să faceţi una ca asta ! se dezlănţui Mäxchen.
—Nici n—o fac — zise directorul Brausewetter — şi tocmai de aceea trebuie să ne despărţim.
—Hai să jucăm cu cărţile pe masă ! spuse Jokus. Cît puteţi să ne oferiţi ?
—De patru ori leafa dumneavoastră actuală. Alţii vă vor oferi însă de zece ori atît.
—Nu, de douăzeci de ori leafa noastră prezentă. Căci azi—noapte am calculat şi eu niţel. Şi dumneavoastră, domnule director, puteţi să ne plătiţi mai mult decît de patru ori leafa, fără să vindeţi jobenul şi fără să vă amanetaţi elefanţii.
—Cît?
—... Suma încincită.
Directorul Brausewetter zîmbi chinuit.
—Dar n—o să pot face asta decît renunţînd la fumat...
—Nu vă crede nici vînzătorul dumneavoastră de ţigări.
—Chiar aşa—i, el o să fie ultimul dintre cei care mi—ar da crezare — zise Brausewetter şi rîse obosit.
—Ai înţeles tot, Mäxchen ? întrebă Jokus. Dar lasă o dată lingura aia de marmeladă !
Mäxchen lăsă lingura, apoi răspunse :
—Da, am înţeles. Am putea cîştiga în altă parte de cinci ori pe atîta cît cîştigăm la domnul Brausepulver, pardon, la domnul Brausewetter. Şi asta cu condiţia ca dînsul să renunţe la fumat.
—Isteţ copil! observă directorul.
—Dar — continuă Prichindelul — ce—ar fi dacă circul Stilke şi—ar mări preţurile biletelor de intrare, fiind acum aşa de renumit ? Doar cu puţin de tot! Şi dacă ne—ar plăti puţinul acela separat ?
—Periculos copil! constată directorul şi începu să transpire.
—Oricum, nu—i rea ideea — zise Jokus. Dar acum la esenţă, băiete ! Tu şi cu mine lucrăm de azi în tovărăşie şi părerea ta, începînd de acum, e tot atît de importantă ca i a mea.
—Grozav ! exclamă Prichindelul şi—şi frecă mîinile de plăcere.
—Ce zici să facem ? Să rămînem la directorul Brauewetter? Sau să mergem, pentru o sumă încincită, la un alt circ sau la un varieteu renumit cum e Lido din Paris ? Gîndeşte—te serios înainte de a răspunde. Atîrnă bani grei de hotărîrea noastră.
Mäxchen îşi încreţi fruntea.
—Tu ştii ce ai vrea să faci ?
—Ştiu.

—Cred că şi eu ştiu — zise Prichindelul. Aş vrea să rămîn la domnul Brausewetter. I—a angajat odinioară pe părinţii mei, iar cu mine s—a purtat cît se poate de frumos. Ca un unchi.
—Bravo ! zise Jokus. Deci sîntem de acord. Apoi se adresă directorului circului: Hotărîrea noastră este unanimă. Nu ne veţi pierde.
—Oh ! şopti Brausewetter. Ce comportare nobilă ! îşi şterse ochii, impresionat.

—Amănuntele o să le discutăm după—amiază — zise Jokus zîmbind. Cele legate de bani, după cum aţi observat, nu înseamnă pentru partenerul meu şi pentru mine lucrul cel mai important, dar...
—Dar... ? întrebă Mäxchen curios.
—Dar e cel mai important lucru dintre cele mai puţin importante — continuă partenerul senior.
Directorul se înclină puţin.
—Bineînţeles, domnule profesor. Bineînţeles. Pot să comunic deci presei şi radioului că rămîneţi la mine ?
Jokus dădu din cap.
—Vă rog, domnule director. Şi Brausewetter sări ca un arc.

—Deci, să mă grăbesc. îşi pescui jobenul de sub scaun şi şi—l puse de fericire pe—o ureche. Pălăria însă se clătina ca nebună încolo şi—ncoace. Ce înseamnă asta ? întrebă el uluit şi şi—o scoase repede.

Iepuraşul alb sări atunci din ea. Era speriat de moarte şi ţupăi în mare grabă prin cameră spre colţ.

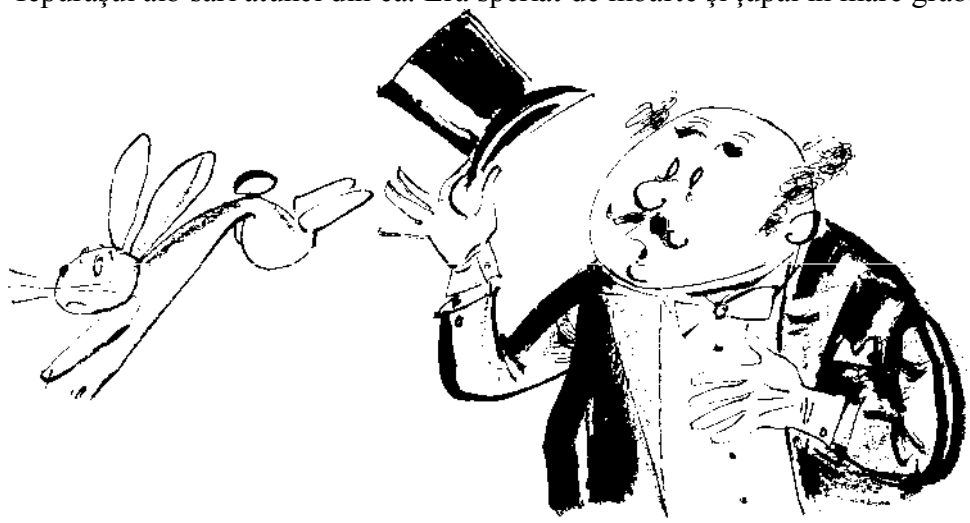

—Uite ! Jokus îl ameninţă pe Brausewetter cu degetul. Asta e concurenţă necinstită ! Alba n—are ce căuta în jobene străine.

Directorul rîse şi ameninţă şi el cu degetul.

—Nu—mi spuneţi mie asta, ci iepuraşului dumneavoastră.

Şi o şterse din cameră şi din hotel cît de repede îi permitea povara burţii sale, pentru a informa redacţiile, radio—televiziunea şi agenţiile de presă de ce noroc îi fusese at să aibă parte circul Stilke. Cîteva ore mai tîrziu, cititorii aflară marea noutate. Foile de bulevard tipăreau informaţia chiar pe prima pagină. Titlurile în majuscule scriau cam aşa :

PRICHINDELUL RĂMÎNE LA CIRCUL STILKE.
LEALITATEA DE ARTIST, ÎN CIUDA SUCCESULUI MONDIAL.
BRAUSEWETTER ÎNLĂTURĂ CONCURENŢII.
PROFESORUL ŞI UCENICUL VRĂJITOR ÎŞI PRELUNGESC CONTRACTUL.

Textul cu noutăţi, însă, chiar şi la radio, rămase totuşi destul de sărac. Căci cine dintre reporteri fusese în seara precedentă la circ ? Ba nu existau nici fotografii. Iar crainica de la televizor îi amăgi pe telespectatori amînîndu—i pe seara următoare.

Succesul nu era deocamdată decît un zvon. Căci cine putuse bănui că clovnul Fernando avea să schimbe cele două fracuri ? Şi că profesorul Jokus von Pokus se va decide, în urma acestui incident, să prezinte publicului Prichindelul înainte de termenul fixat ?

Oricum, două mii de spectatori participaseră la această seară senzaţională şi—l văzuseră pe micul ucenic vrăjitor cu propriii lor ochi. Zvonul deci care străbătu oraşul avea patru mii de picioare. Şi faptul că era doar zvon făcea chestiunea şi mai senzaţională, şi mai emoţionantă, şi mai interesantă.

În aceeaşi seară, înaintea celei de a doua apariţii a Prichindelului, se înghesuiau în faţa circului peste o sută de mii de oameni.

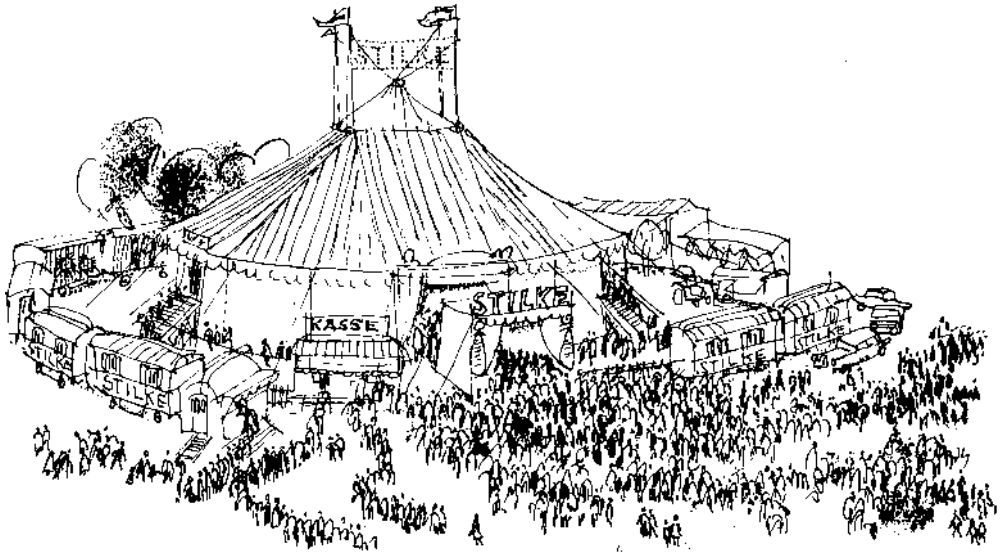
KASSE
STILKE
STILKE
STILKE

CAPITOL 15

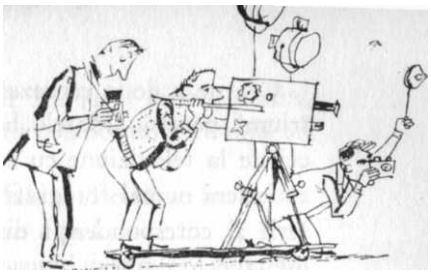

A doua reprezentaţie şi un nou număr senzaţional: Mäxchen—zburătorul /Arhiva Stilke / O ofertă de film din partea Hollywood—ului / Corespondenţă cu satul Pichelstein / Un dar regesc din regatul Breganzona.

O sută de mii de oameni! Erau cu nouăzeci şi opt de mii prea mulţi. Asediară imediat casa, să li se vîndă bilete pentru zilele următoare, şi după o oră nu mai exista nici un loc pentru toată durata turneului — deşi circul Stilke avea să mai rămînă încă patruzeci de zile, şi în ciuda faptului că biletele se scumpiseră cu cîte o marcă !

Trei camioane cărară banii încă în aceeaşi noapte spre casele blindate ale băncii. Ce e sigur e sigur, se gîndi directorul Brausewetter.

Cea de a doua reprezentaţie se transformă într—un nou triumf pentru „Marele hoţ şi Prichindelul. Apăruseră şi cei de la televiziune cu camerele lor de luat vederi. Pretutindeni numai fotografi cu aparate şi cu bliţuri. Reporterii şi corespondenţii din ţară şi de peste hotare erau numai ochi şi ţineau blocnotesurile pe genunchi.

Celorlalţi artişti, seara nu le stîrnise o adevărată bucurie, în ciuda faptului că biletele fuseseră vîndute pînă la ultimul. Căci ştiau cu toţii că spectatorii aceia nerăbdători, cu presa, cu oaspeţii de onoare cu tot, nu—i aşteptau decît pe Jokus şi pe Mäxchen. Căci, da, apăruseră chiar şi oaspeţi de onoare. Primarul oraşului, cu lanţul său de aur în jurul gîtului, cei doi adjuncţi ai primarului, casierul orăşenesc, consilierii orăşeneşti, consulul american, trei directori de bancă, un roi de producători de filme, ofiţeri superiori de intendenţă, redactori—şefi, chiar şi rectorul universităţii, care fusese pentru ultima oară la circ cu patruzeci de ani în urmă.

Jokus chemă în arenă pe doi dintre oaspeţii de onoare şi—i buzunări ca la carte cu ajutorul Prichindelului: şi nu alţii decît primarul oraşului şi consulul american !

Primarului îi fură pînă la urmă şi colanul funcţiei, iar domnului consul, Mäxchen îi desfăcu bretelele, aşa că cei două mii de spectatori avură de ce să se distreze copios. Şi cînd americanul îşi pierdu pantalonii, cine credeţi că rîdea cel mai tare ? Americanul însuşi! Asta înveseli publicul şi mai mult.

După ce fusese înălţat grilajul din jurul arenei, Jokus, arătîndu—l publicului pe micul său colaborator, anunţă un nou număr senzaţional:

—Acum — strigă el — Prichindelul o să se înalţe, pe spatele prietenei sale Emma, spre cupola circului şi o să aterizeze, după o cursă pe deasupra capetelor dumneavoastră, sigur şi teafăr în palma mea întinsă.

Ceea ce se şi întîmplă. Muzica tăcu. Nu numai pentru că i se poruncise. Oricum n—ar fi putut scoate nici măcar un sunet.

Singurele vieţuitoare care nu arătară în timpul acestui zbor nici o umbră de spaimă fură Emma şi Mäxchen. Băieţelul se prinsese bine cu dreapta, stînd destul de degajat, de funda de mătase albastră pe care Jokus o legase în prealabil cu cea mai mare grijă de gîtul porumbelului.

Emma porni liniştită, se răsuci în spirale pînă sub cupolă, zbură de trei ori roată pe deasupra mulţimii şi se coborî lin, ca un planor alb, în curbe elegante, din ce în ce mai jos, pînă ce se opri pe mîna întinsă a profesorului. Această mînă nu tremurase în viaţa ei ca acum. Şi circul oftă uşurat ca un uriaş care se trezeşte dintr—un coşmar.

La garderobă, Jokus zise încet:

—N—ar fi trebuit să admit acest zbor niciodată ! Niciodată !

—A fost minunat! exclamă Mäxchen. Şi—ţi mulţumesc ! de o mie de ori că mi—ai dat voie, în sfîrşit!

Porumbeii stăteau pe oglinda garderobei. Se lipiseră unul de celălalt şi uguiau.

Prichindelul îşi frecă palmele.
—Ştii despre ce vorbesc ? Emma i—a povestit Minnei despre zbor, şi ea e invidioasă. Dar de fapt n—are nici un motiv.
—De ce nu ?
—Fiindcă mîine e rîndul Minnei — zise Mäxchen.

A vorbi aici mai pe larg despre răsunetul mondial al programului, de bună seamă că e absolut imposibil. Dar şeful de presă al circului Stilke a colecţionat şi clasat cu conştiinciozitate toate fotografiile, reportajele, interviurile şi corespondenţele apărute. Cine vrea să afle amănunte trebuie să se adreseze direct arhivei circului Stilke. Şeful de presă, un om zelos şi amabil, se cheamă Kunibert Kleinschmidt şi răspunde cu multă plăcere întrebărilor formulate cu politeţe (adăugaţi în plic şi costul scrisorii de răspuns !).

Voi renunţa deci la amănunte. E de la sine înţeles că în revistele ilustrate apăreau serii mari de fotografii, în parte frumos colorate. Săptămînalul francez „Paris—Match" a publicat fotografia lui Mäxchen în palma lui Jokus în chip de copertă policromă. La televizor, milioane de oameni putură să—l vadă pe Mäxchen dezlegînd pe ascuns şireturile de la ghetele primarului. Revista ilustrată americană „Life" îi oferi aproximativ 100 000 de dolari, cu rugămintea de a—şi scrie memoriile şi de a ceda revistei dreptul anticipat de publicare a textului.

Se anunţă o comisie internaţională de medici, care avea să cerceteze din punct de vedere ştiinţific constituţia trupească şi intelectuală a Prichindelului, pentru a o face apoi cunoscută. Casa de filme Metro—Goldwyn—Mayer începu tratative în vederea unui film pe ecran lat, în care Mäxchen şi profesorul aveau să deţină rolurile principale. Un concern de chibrituri ceru licenţa de a scrie pe viitor pe etichetele cutiilor lor „Prichindelul vă oferă foc".

Jokus acceptă multe din aceste oferte. Pe altele le respinse direct sau le amînă.
—Dar filmul la Hollywood am putea să—l facem — spuse Mäxchen.

Profesorul însă dădu din cap :
—Pentru asta e destul timp. Mai tîrziu poate. Nu toate odată!

Unele lucruri trebuie totuşi să le povestesc mai pe larg. De exemplu, istoria cu scrisoarea din satul Pichelstein, pe care o primiră într—o bună zi. Iată cum suna :

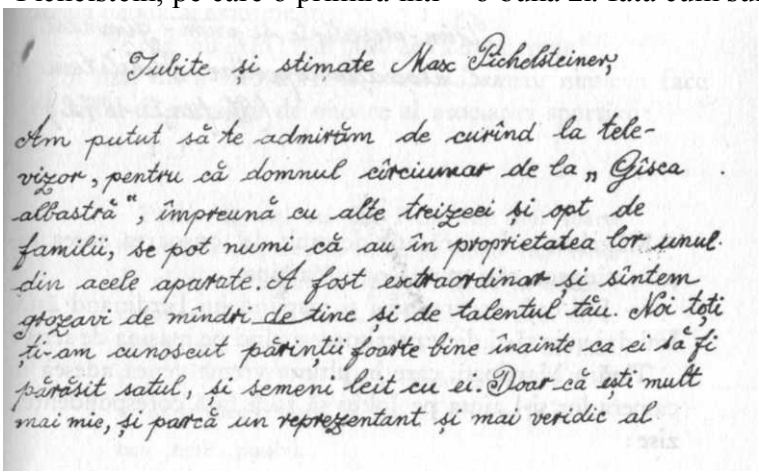

Iubite şi stimate Max Pichelsteiner,

Am putut să te admirăm de curînd la televizor, pentru că domnul cîrciumar de la „Gîsca albastră", împreună cu alte treizeci şi opt de familii, se pot numi că au în proprietatea lor unul din acele aparate. A fost extraordinar şi sîntem grozavi de mîndri de tine şi de talentul tău. Noi toţi ţi-am cunoscut părinţii foarte bine înainte ca ei să fi părăsit satul, şi semeni leit cu ei. Doar că eşti mult mai mic, şi parcă un reprezentant şi mai veridic al

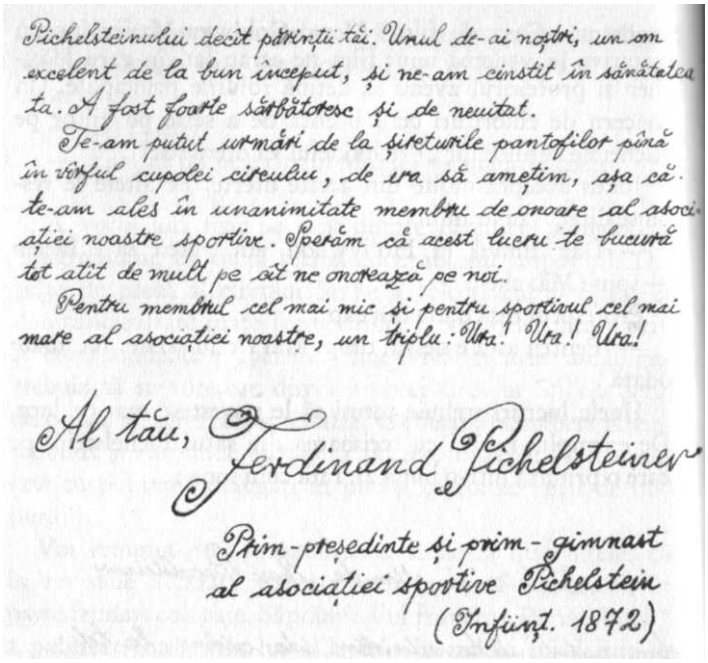

Pichelsteinului decît părinții tăi. Unul de-ai noștri, un om excelent de la bun început, și ne-am cinstit în sănătatea ta. A fost foarte sărbătoresc și de neuitat.

Te-am putut urmări de la șireturile pantofilor pînă în vîrful cupolei circului, de era să amețim, așa că te-am ales în unanimitate membru de onoare al asociației noastre sportive. Sperăm că acest lucru te bucură tot atît de mult pe cît ne onorează pe noi.

Pentru membrul cel mai mic și pentru sportivul cel mai mare al asociației noastre, un triplu: Ura! Ura! Ura!

Al tău, Ferdinand Pichelsteiner

Prim-președinte și prim-gimnast al asociației sportive Pichelstein (înființ. 1872)

Mäxchen se bucură atît de mult de scrisoarea aceea niţeluş stîngace, că—i spuse Rozei Marţipan :
—Ştii ce ? Aş vrea să—i şi răspund lui Ferdinancl ăsta. Îmi dai voie să—ţi dictez scrisoarea stînd pe maşina de scris ?

Tînăra Marţipan, care în ultima vreme venea adesea în camera lor şi—l ajuta pe Jokus să facă faţă corespondenţei, zise :
—În regulă, prietene — şi puse o foaie de hîrtie în maşina de scris, aşezîndu—l pe Prichindel chiar pe carul maşinii. Ascult!

Mäxchen îi dictă deci o scrisoare frumoasă de mulţumire către Ferdinand Pichelsteiner şi, cum Roza bătea frazele, el se vedea purtat spre stînga mereu, pînă se auzea un clopoţel. Apoi Roza trăgea carul maşinii, cu Prichindel cu tot, spre dreapta, şi călătoria o lua de la—nceput.

Tocmai cînd îi dictă : „Recunoscătorul dumneavoastră Mäxchen Pichelsteiner, artist", Jokus intră în cameră. Tratase jos, în holul hotelului, cu procuristul unei fabrici de jucării. Zise :
—Ziua de lucru s—a sfîrşit, domnii mei. Ni se va servi de îndată cafeaua şi prăjiturile.
Roza dădu să scoată hîrtia din maşină, cînd Mäxchen strigă deodată, emoţionat:
—Te rog, nu încă ! Am uitat ceva important!

Şi mai dictă cîteva fraze, care nu aveau nimic a face cu titlul de membru de onoare al asociaţiei sportive :

Pentru că toţi cei din Pichelstein sînt foarte mărunţi, s—ar putea să existe pe acolo vreo fetiţă de vîrsta mea, care să se potrivească la înălţime cu mine. Dacă ar exista, aş fi bucuros cum nu se mai poate. Jokus, cel mai bun prieten al meu, sînt convins că n—ar avea nimic împotrivă dacă ea ne—ar face o vizită şi dacă ar rămîne la noi cît mai mult posibil.

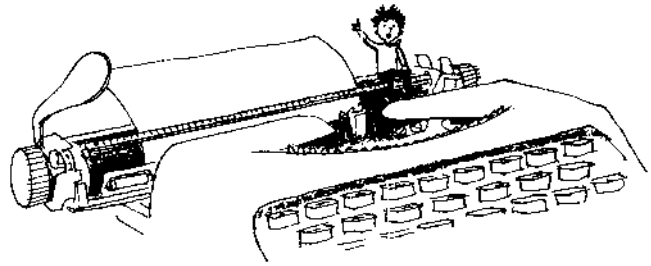

—De bună seamă că şi—ar putea aduce şi părinţii — zise Jokus, iar Mäxchen dictă :

Desigur că şi—ar putea aduce şi părinţii. Am trimite imediat bani de drum. Şi dată n—aveţi o fetiţă atît de mică, ci un băieţel, ar fi aproape tot atît de frumos. Aş prefera însă o fetiţă, căci băieţel sînt eu însumi. Ce—mi lipseşte uneori e un prieten de mărimea mea...

Şi Prichindelul ţinu capul plecat în timp ce dictă aceste fraze, purtat încolo şi încoace de carul maşinii de scris.

Domnişoara Marţipan şi Jokus schimbară priviri pline de înţelesuri.

—Ştii ce ? îi spuse Roza Prichindelului. Sfîrşitul scrisorii, cu toate frazele alea întortocheate de rigoare, nu e nevoie să mi—l mai dictezi. Aşa ceva ştiu să scriu şi eu.

Mäxchen făcu o mică reverenţă şi mormăi:

—Mulţumesc frumos.

Cu această ocazie trebuie să amintesc o altă scrisoare importantă. Expeditorul ei era regele Bileam de Bregan—zona, în regatul său, ca şi în străinătate, i se spune de mult Bileam cel Politicos. Şi cine îl cunoaşte zice că e prea puţin atîta. Ar trebui să fie numit Bileam cel Bun.

Poartă o coroană de aur şi o pălărie neagră, şi anume ambele deodată. Căci coroana împodobită cu pietre preţioase e cusută chiar pe borul pălăriei, ceea ce nici n—arată prea rău. Dar destul despre moda pălăriilor.

Fapt este că şi acest rege Bileam trimise o scrisoare. Şi el, şi regina, şi prinţul moştenitor, şi prinţesa ziceau că ar fi rămas încîntaţi de programul televiziunii. Sperau ca circul Stilke să ia vacanţă cît mai curînd. Atunci, Prichindelul şi profesorul vor trebui să le fie oaspeţi la Breganzona, în palatul prezidenţial. Principesa Judith, ca şi Osram, prinţul moştenitor, în vîrstă de zece ani, ardeau de nerăbdare să—i primească. Se mai spunea că cei doi prinţi îşi goliseră puşculiţele şi cumpăraseră un cadou pentru Prichindel, cadou care, sperau, îi va face mare plăcere.

Cu două zile mai tîrziu sosiră două lăzi solide. „Dar regesc", scria pe ele, şi se dovedi că eticheta nu exagerase. Una din lăzi conţinea o locuinţă completă, mare cît una de păpuşi: o cameră de zi, un dormitor, o bucătărie cu maşină de gătit electrică şi o baie cu apă caldă şi rece. Lămpi micuţe, rezervoare de apă, baterii de schimb — se găseau de toate, nimic nu fusese uitat — era o minunăţie în miniatură !

În a doua ladă se afla o masă mare şi joasă, pe care aveau loc cele patru încăperi una lîngă alta. La despachetat, Roza

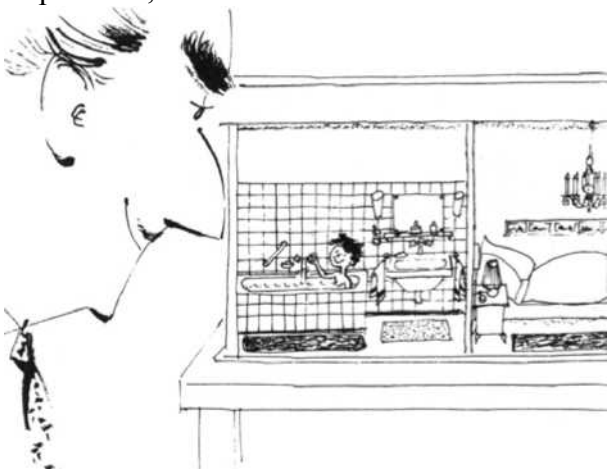

şi Jokus erau să arunce, o dată cu talaşul de ambalaj, o pungă de celofan. Ce păcat ar fi fost, căci în pungă se găsea o scară îngustă de mătase, care se prindea de tăblia mesei şi pe care Mäxchen se putea căţăra spre confortabila sa locuinţă personală. Asta şi făcu, îndată ce locuinţa fusese instalată pe masă. Era încîntat; se plimbă prin încăperi, aprinse lumina şi fripse pe soba de bucătărie, într—una din tigăile minuscule, o îmbucătură de muşchi de vacă pe care chelnerul i—o adusese cu un strop de unt şi nişte ceapă tocată mărunt. Ciuguliră cu toţii din ea, şi chelnerul

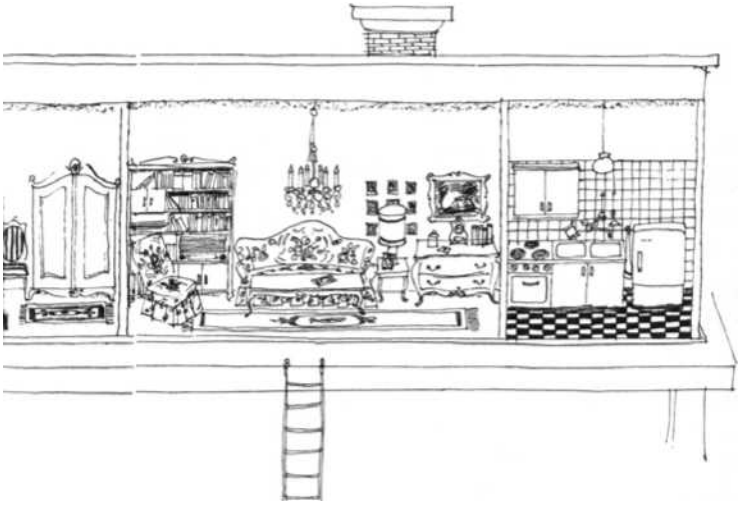

era de părere că mica gustare fusese extraordinară. Mäxchen însă nu—şi putu da cu părerea. Lui nu—i mai rămăsese nimic.

După reprezentaţie, făcu baie în cada sa nouă şi—i zise lui Jokus, care se uita amuzat la el:
—De bună seamă că e cu totul altceva decît neghioaba, aia de savonieră.
Apoi se culcă în patul acela atît de moale din dormitorul care era tot al lui şi se întinse de plăcere, mîrîind :

—De bună seamă că e cu totul altceva decît vechea cutie de chibrituri.
Dar dimineaţa următoare se afla în vechea sa cutie de pe vechea noptieră.
—Ei, ei — zise Jokus — ce s—a întîmplat ? Prichindelul zîmbi încurcat.
—M—am mutat pe la miezul nopţii.
—Păi de ce ?
—Vechea cutie de chibrituri este de bună seamă cu totul altceva — explică Mäxchen.

CAPITOL 16

Prichindelul în faţa propriei sale maşini de gătit / Gloria te oboseşte / A doua scrisoare din Pichelstein / Jucătorii de Nürnberg / Un cîntec devine popular / Jokus face o descoperire îngrozitoare : Mäxchen a dispărut fără urmă.

Cadoul regelui Bileam şi al celor două odrasle ale sale fusese pentru fotoreporteri — aşa cum se spune, foarte nimerit — o bucăţică grasă. Se înghesuiră cu aparatele în camera de la hotel, fotografiară ce putură şi umplură lumea cu noi serii de imagini, cu explicaţii adorabile, ca acestea : „Prichindelul cu şorţ şi scufă de bucătar în faţa propriei sale maşini de gătit", „Prichindelul îşi face siesta în noul său fotoliu", „Prichindelul în faţa rafturilor bibliotecii sale miniaturale", Prichindelul în minunatul său pat din Breganzona", „Prichindelul pentru prima oară într—o cadă de baie", „Prichindelul le arată porumbeilor Minna şi Emma încăperile" şi aşa mai departe.

După ce dispărură în sfîrşit băieţii ăia lipsiţi de nervi, cu aparatele lor de fotografiat şi blîţurile, Mäxchen, supărat, îşi smulse părul din cap şi zise de trei ori:

—Ah ! De ce nu mai sînt oare locotenentul invizibil ?

—Gloria te chinuie — observă Jokus. Aşa se cade să fie. Şi, în afară de asta, o să lipim fotografiile într—un album şi—o să—l trimitem la Breganzona. Ce—or să se mai bucure regele şi cu copiii săi princiari!

—Da, aşa o să facem — zise Prichindelul. Dar invitaţia lor va trebui s—o refuzăm deocamdată. Gloria te chinuie.

Îşi puse treningul şi se cocoţă timp de o oră pe frumosul Waldemar. Apoi se culcă în cutia de chibrituri, căscă grozav şi zise înainte de a aţipi:

—Gloria te oboseşte.

Cîteva zile după aceea, sosi a doua scrisoare de la Pichelstein. Ferdinand Pichelsteiner, prim—preşedinte al asociaţiei sportive, îi scria preastimatului membru de onoare că satul nu—i poate sta la dispoziţie nici cu o fetiţă, nici cu un băieţel de mărimea lui, a lui Mäxchen. Totuşi numeroase perechi tinere au tot plecat în lumea largă. Ce s—a ales de cei mai mulţi — scria el mai departe —

din păcate nu ştim. Nici măcar nu ne—am dat de ştire dacă mai trăiesc sau dacă au murit, cu atît mai puţin dacă au făcut ceva în viaţă sau nu.În cazul că aflăm de cineva nimerit, o să afli şi tu o dată cu noi. Asta ţi—o promit ca între sportivi. Am 50 de ani şi mai sînt încă activ. Îndeosebi la bară fixă.

Credinciosul tău tiz,
Ferdinand Pichelstein

Jokus împături scrisoarea încet şi zise :

—N—o lua în tragic, mititelule.

—Chiar aşa ! Stătea pe sofaua plăcută, de culoare verde, a salonului şi—şi bălăngănea picioarele. Desigur, ar fi fost frumos. Mai ales acum, cînd am locuinţă. Fetiţa ar fi putut dormi chiar în patul meu. Mie tot îmi place mai mult în cutia de chibrituri.

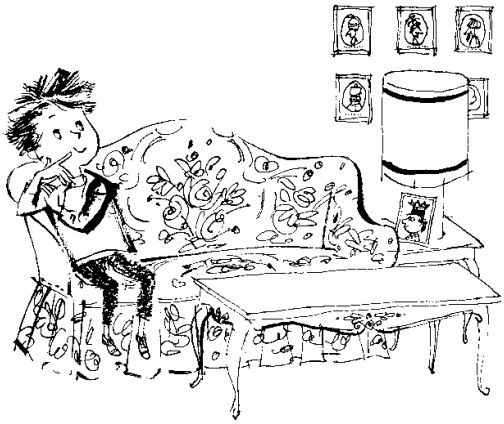

—Dar patul cel nou e mult mai comod.
—Tot ce—i adevărat — zise Mäxchen. Dar e mult prea departe de patul tău.

Nici nu ştiu dacă vi l—am prezentat pe avocatul cu care Jokus se întreţinuse în holul hotelului. Acţionase ca procurist al unei firme de jucării din Nürnberg. Trataseră o vreme, căzuseră de acord şi iscăliseră nişte contracte. Şi într—o bună zi iată că fabrica din Nürnberg trimise un coleţel cu zece cutii de chibrituri.

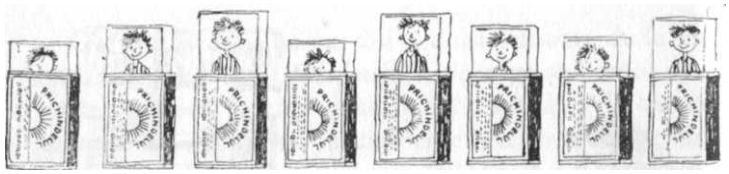

Cu zece cutii de chibrituri ? Da. Pline cu chibrituri ? Nu. în fiecare cutie se afla, culcat pe vată albă, cîte un Prichindel. Zece băieţandri care semănau leit cu Mäxchen. Îmbrăcaţi în zece pijamale cu dungi gri şi bleu, exact ca pijamaua preferată a lui Mäxchen. Cei zece Mäxchen aveau mîinile şi picioarele mobile. Îi puteai scoate din cutie şi pune în picioare. îi puteai băga la loc. Puteai să—i pui să stea jos, puteai să—i culci întinşi, ca şi cum ar dormi.

Pe scurt, era vorba de o nouă jucărie, care se vîndu curînd după aceea în toate ţările şi la toate magazinele, dar şi la casa de bilete a circului, jucărie care a adus fabricii de jucării mulţi bani. Dar nu numai fabricii de jucării, ci şi „Marelui hoţ şi Prichindelului", căci primeau opt la sută din încasări.

Acesta era motivul pentru care Jokus tratase afacerea cu procuristul de la Nürnberg în holul hotelului. Căci profesorul Jokus von Pokus nu era numai un scamator vestit, ci şi om de afaceri. Nu credeţi ? Socotiţi poate că un om de afaceri n—ar fi rămas la directorul Brausewetter, ci ar fi plecat în grabă la un alt circ mai bogat ? Ei , şi un om de afaceri foarte înzestrat poate să ţină seama cîteodată de prietenie. Altminteri, omul n—ar fi decît o maşină de calculat pe două picioare. Şi într—o bună zi ar ajunge de nesuferit, nu numai pentru ceilalţi, ci şi pentru sine însuşi.

Nu v—aş fi vorbit atît de amănunţit despre noua jucărie, dacă tocmai una din afurisitele astea de cutii de chibrituri din Nürnberg n—ar fi jucat un rol deosebit într—un capitol următor. Dar mai aveţi puţină răbdare. Căci...

Căci înainte de asta vreau să vă vorbesc despre un cîntec apărut atunci şi care deveni repede foarte popular. Fu imprimat şi pe discuri. Se cînta la radio, iar în localuri se dansa chiar pe melodia asta. Muzica o compusese Romano Korngiebel, şeful de orchestră al circului. Cine se făcuse vinovat de text nu ştiu. Purta titlul:

CÎNTEC DESPRE PRICHINDEL
Am reţinut chiar şi cîteva strofe. Începea aşa :

Dar ce se—ntîmplă—n strada ?
De ce atîta sfada ?
Grămadă toţi, cu zel,
Vorbesc de Prichindel.
Cine—l văzu ? Să spuie,

Că uite—l e şi nu e.
Poliţia nu ştie,
C—aşa—i la poliţie.
Dac—o întrebi mai bine
Răspunde—aşa : „Pe cine ?"

În felul ăsta, lumea e întrebată dacă nu l—a văzut pe Prichindel, pînă ce urmează cuvintele :

O doamnă grasă spune :
„Îl ştiu eu de minune !
E piciul cu tichie
Ce doarme—ntr—o cutie.
Se scoală pe la şapte,
Cerînd cafea cu lapte.
Cinci centimetri—atîrnă,
Din cap pînă la urmă,
Cincizeci şi opt de grame —
Atît de lung e, Doamne!
Cu regele Bileam
E—amic ori cumva neam.
El seara fură—n circ,
Făcînd un fel de tîrg,
Dar totul dă—napoi,
E un pitic de soi !"

Aici iar mi s—a rupt firul memoriei. Doar de sfîrşit îmi aduc încă aminte. Se încheia spunînd că cine vrea să—l vadă pe Prichindel trebuie să se grăbească, căci se tot micşorează pe zi ce trece :

Pînă marţi mai e un pici,
De marţi piciul nu—i nimic.
Deci la circ, băieţi, cu toţii,
Căci de marţi, de marţi, de marţi,
De marţi el va dispărea!

„De marţi el va dispărea !" Acest ultim rînd al cîntecului avea să devină semnificativ. Semnificativ într—un chip grav, că aproape nici nu îndrăznesc să—l aştern pe hîrtie.

Vă rog să nu vă speriaţi prea tare! Nu pot să schimb însă cu nimic povestea. Nu pot nici s—o trec sub tăcere. Nu—i nimic de făcut. Dar cum să încep ? Ţineţi—vă de scaun, de marginea mesei sau de pernă. Şi nu vă înspăimîntaţi prea tare. Îmi promiteţi ? Altminteri prefer să n—o mai povestesc. De acord ? Să nu tremuraţi prea tare ! Deci:

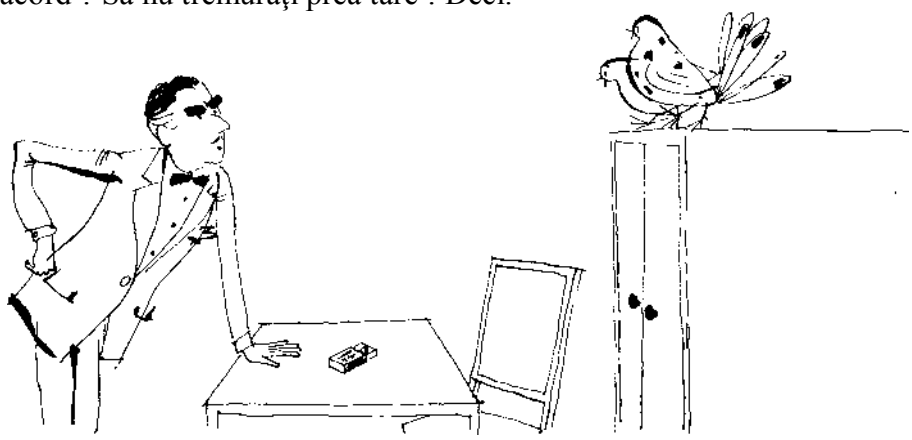

De marţi dispăru. Cine ? Mäxchen.

Parcă—l înghiţise pământul.

Cînd Jokus intrase în camera de hotel, Emma şi Minna ţopăiau pe dulap cu nervozitate. Jokus îl întrebă pe Mäxchen, care stătea paşnic în cutia sa de chibrituri:

—Ce—i cu porumbeii ? Ştii ceva ? Şi pentru că nu—i răspunse. Jokus zise : Hei, tinere prieten, ai rămas fără glas ?

Nici un răspuns.

—Mäxchen Pichelsteiner ! strigă Jokus. Cu tine vorbesc ! Dacă taci în continuare, o să m—apuce burta.

Nici un răspuns. Nici un hohot de rîs. Nimic.

Pe Jokus îl fulgeră o spaimă cumplită. Se aplecă asupra cutiei de chibrituri, apoi deschise uşa cu repeziciune, se năpusti pe coridor şi strigă :

—Mäxchen ! Unde eşti, Mäxchen ?

Nimic. O linişte de moarte.

Jokus fugi înapoi în cameră, smulse receptorul din furcă şi trebui să se aşeze, atît de fără puteri se simţea.

—Centrala ! înştiinţaţi imediat poliţia criminală. Mäxchen a dispărut! Directorul hotelului să nu lase pe nimeni să părăsească clădirea. Nici un oaspete, nici un salariat. Nu întrebaţi nimic. Faceţi ce v—am spus!

Trînti receptorul la loc, sări în sus, se duse spre noptieră şi azvîrli cutia de chibrituri cu Mäxchen cu tot, cu toată puterea, în perete. Căci nu era Mäxchen. Ci una din afurisitele alea de cutii jucărie de la Nürnberg, cu o păpuşă mică într—o pijama în dungi gri şi bleu...

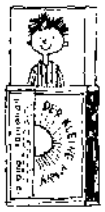

CAPITOL 17

Agitaţie la hotel / Falsul chelner al etajului / Miroase a spital / Apare comisarul de poliţie Steinbeiss / Trezirea lui Mäxchen / Un important comunicat la radio / Otto şi Bernhard. / Prichindelul cere să i se cheme un taxi şi Otto e gata să moară de rîs.

Nu putea fi altceva decît o răpire. Dar cine fusese cel care—l răpise pe Mäxchen ? Şi în ce scop ? Şi încă cu atîta precauţie ? Căci schimbase Prichindelul cu păpuşa, ca fapta să nu se observe imediat.

Una dintre cameriste văzuse ieşind din cameră un chelner. Nu, nu—l cunoştea, dar crezuse că venise în ajutor de la un alt etaj. însă nici şefii de etaje, nici restaurantul nu porunciseră aşa ceva.

—Probabil că nici n—a fost un chelner — zise directorul hotelului — ci un criminal care şi—a pus o jachetă albă.

—De ce n—o fi strigat băiatul după ajutor ? întrebă camerista. Mai mult ca sigur că l—aş fi auzit.

—A fost adormit — explică Jokus. Nu simţiţi nimic? Cei doi începură să strîmbe din nas. Directorul hotelului dădu din cap :

—Exact, domnule profesor. Miroase a spital. Cloroform ?

—Eter — răspunse Jokus. Era disperat.

Nici comisarul de poliţie Steinbeiss (cum ar veni „Muşcătură de piatră", în limba noastră), care conduce cercetările, nu putea raporta nimic consolator. Intră în cameră ţinînd în mînă o jachetă albă de chelner.

—Am găsit—o într—una din lăzile de gunoi din curte. Probabil că omul a ieşit pe intrarea de serviciu încă înainte de a se fi încuiat totul.

—În rest ? întrebă directorul hotelului. Vreo sugestie ?

—Nimic — zise comisarul Steinbeiss. Le—am spus băieţilor mei să plece. Am cercetat timp de—o oră pe fiecare om care voia să părăsească hotelul. Au scos din buzunare toate cutiile de chibrituri. în zadar. în nici una din ele nu se afla Prichindelul. Toate erau pline cu chibrituri.

—Aeroportul, gările, şoselele de ieşire din oraş ? întrebă Jokus.

—Facem ce putem — răspunse Steinbeiss. Multă speranţă n—am. Mai degrabă găseşti proverbialul ac în carul cu fîn.

—Radioul ?

—Transmite din jumătate în jumătate de oră comunicatul nostru. Se face cunoscută de asemenea şi recompensa de douăzeci de mii de mărci oferită de dumneavoastră.

Jokus ieşise pe balcon şi se uita la cer. Nici acolo însă nu—l putea descoperi pe Mäxchen. După o clipă se întoarse şi zise:

—Aş vrea să măresc recompensa. Cine va da indicaţii precise, va primi cincizeci de mii de mărci.

—Radioul o să fie anunţat numaidecît — zise comisarul. Poate că n—o să rămînă fără ecou. Dacă e vorba de o bandă, unul dintre tîlhari ar putea să cînte. Cincizeci de mii de mărci nu—s de colea.

—De ce să cînte ? întrebă camerista. Să cînte pentru cincizeci de mii de mărci ? Şi cu ce ne—am alege din treaba asta ?

Comisarul gesticula plin de nerăbdare :

—A cînta e un termen de specialitate şi înseamnă a trăda.

—Nu înţeleg de loc povestea asta — zise directorul hotelului. Ce poţi să faci, pentru numele lui Dumnezeu, cu un băiat de cinci centimetri şi care, pe deasupra, e cunoscut ca Chaplin sau Churchill ? Nu poţi să—l vinzi unui alt circ. Nici în particular nu poţi să te lauzi cu el. Nici măcar o clipă. Un—doi, ar apărea poliţia.

Camerista făcu o figură enigmatică.
—Poate că vor să—l şantajeze pe domnul profesor — şopti. Poate că nu i—l dau înapoi pe Mäxchen decît dacă pune noaptea un pachet cu foarte mulţi bani în scorbura unui copac. Am mai auzit d—astea.
Directorul hotelului dădu din umeri.
—Atunci banda ar trebui să telefoneze sau să trimită o scrisoare—fulger!

—Sau poate că e vorba pur şi simplu de nişte nebuni — continuă camerista cu zel. Se mai întîmplă şi—aşa ceva. Atunci eşti absolut dezarmat.
Cine ştie ce—ar mai fi înşirat, dacă n—ar fi intrat brusc Roza Marţipan, care—l luă pe Jokus de gît:
—Sărmanul meu Jokus!
În urma ei apăru, cu pas demn, directorul Brausewetter. Ţinea jobenul în mîini şi purta, ca întotdeauna de altfel, mănuşi *glacé*. Doar în pat se lipsea de ele. Azi erau de un gri potrivit. Mănuşi negre nu purta decît la înmormîntări, iar mănuşi albe doar cu ocazia unor evenimente îmbucurătoare sau festive. Era foarte pretenţios în ceea ce privea culoarea mănuşilor.
—Dragă domnule profesor, sîntem profund consternaţi de cele auzite şi am venit să vă exprim simpatia tuturor colegilor noştri. Acum zece minute, în adunarea noastră generală s—a luat hotărîrea de a nu se da reprezentaţii înainte de a—l avea iarăşi în mijlocul nostru pe mititel.

—Şi la ce—o să ajute asta ? întrebă camerista. Directorul Brausewetter se uită urît la ea :
—Mai întîi, este un semn vădit de prietenie şi solidaritate, draga mea !
—Şi poate că o să fie chiar de folos — îşi dădu cu părerea comisarul Steinbeiss. Măreşte atenţia publică.
Roza Marţipan dădu din capul ei buclat:
—Aici nu ne poate ajuta decît unul singur. Directorul hotelului făcu ochii mari:
—Cine anume ?
—Ai întru totul dreptate — îi zise Jokus Rozei. Ei e unica noastră speranţă.
—Cine ? repetă directorul hotelului. Domnişoara Marţipan zise doar :
—Însuşi Mäxchen !

Cînd Prichindelul îşi veni în fire, îi vîjîia capul. E drept că se afla în cutia sa de chibrituri, dar lampa din tavan îi era străină. Unde se afla, la urma urmei ?
Un radio transmitea muzică de dans. în aer se învîrtejea fum de pipă albăstrui. Şi dintr—o dată o voce morocănoasă de bărbat zise:
—Otto, mai uită—te o dată să vezi dacă s—a trezit în sfîrşit piticul. Parcă nu se mişcă nimic. Vocea continuă supărată : Vrei cumva să—ţi trimit o invitaţie scrisă ?
—Eşti un tip mult prea grăbit — răspunse o altă voce, tărăgănat. Asta nu poate fi sănătos, Bernhard. Gîndeşte—te la inima ta.

Apoi cineva se sculă, apropiindu—se încet şi greoi. Probabil că bărbatul care se numea Otto.
Mäxchen închise ochii, continuă să respire regulat şi simţi cum cineva se apleacă peste el. Otto răsufla zgomotos ; mirosea ca o tutungerie aşezată lîngă o fabrică de rachiu.
—Doarme dus — se auzi glasul lui Otto. Sper că nu i—ai picurat prea mult eter pe nas, dragul meu

Bernhard. Altminteri, senior Lopez va da poruncă unui negru să—ţi zboare creierii.
—Ţine—ţi fleanca ! mîrîi vocea lui Bernhard. Am îndeplinit porunca după toate...

În clipa aceea, muzica de dans încetă brusc şi o a treia voce rosti: „Atenţiune, atenţiune ! Repetăm o comunicare importantă".

—Înghit o mătură dacă nu e poliţia — începu Otto.
—Taci! i—o reteză Bernhard. Mäxchen îşi opri răsuflarea şi ciuli urechile.

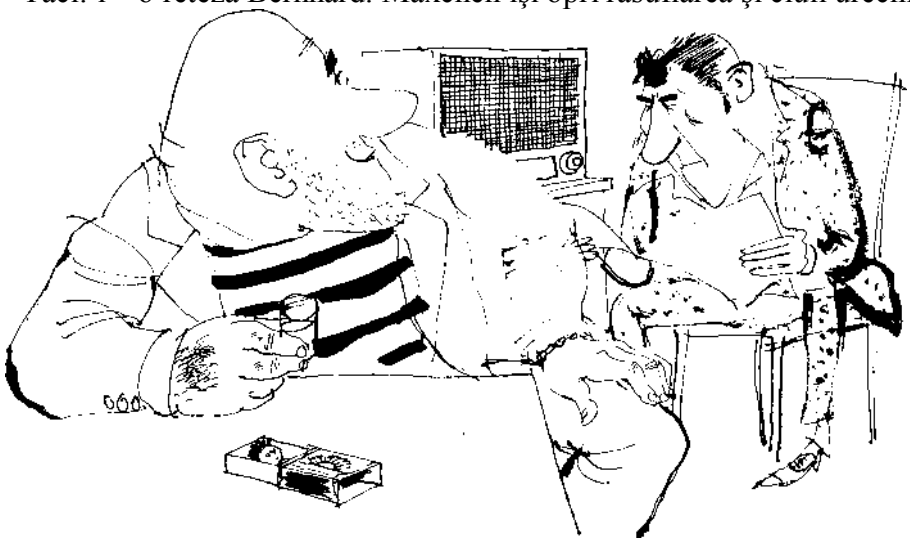

„După cum am mai comunicat — zise vocea crainicului — în cursul dimineţii a fost răpit din camera sa de la hotel Prichindelul, cunoscut de dumneavoastră toţi. Făptaşul se travestise în chelner. Jacheta albă folosită de el a putut fi identificată. Poliţia judiciară cere sprijinul publicului. Profesorul Jokus von Pokus a mărit recompensa oferită la cincizeci de mii de mărci. Orice observaţii folositoare rugăm a fi comunicate radioului sau direct comisarului Steinbeiss. Circul Stilke face cunoscut totodată că toate spectacolele sînt suspendate. Sfîrşitul comunicatului."

Apoi se auzi iarăşi muzică. După o clipă, putea să distingă vocea lui Otto spunînd cu veneraţie :
—Drace! Hocus—pocus ăsta se zbate cu mult zel. Cincizeci de mii ?! Ar fi bani cîştigaţi uşor ! Nu crezi, Bernhard ? Ce—ar fi dacă...
—Eşti şi rămîi un bou încornorat — mîrîi vocea lui Bernhard. Cincizeci de mii! Pentru atîta nu renunţi la o situaţie de o viaţă.
—Bine, bine — murmură Otto. N—a fost decît aşa, o idee.
—Tu nu eşti omul inspiraţiilor — rosti Bernhard nemilos. Lasă asta în seama mea, înţeles ? Aşa, şi—acum mă duc să dau un telefon. Un scaun fu împins cu energie. Şi vezi între timp de pitic !

După ce uşa se închise, Mäxchen îndrăzni să întredeschidă ochii. La o masă în dezordine stătea un om mare şi chel, care ţinea o sticlă spre lumină. Ăsta deci era Otto !

—Setea e mai rea decît dorul de casă — îşi zise Otto — şi trînti sticla înapoi pe masă, de se cutremură toată.

„Acum ori niciodată!" se gîndi Mäxchen şi se prefăcu că se trezeşte. Se ridică aşa de brusc, că mai să se răstoarne din cutia de chibrituri. Ţipă :
—Ajutor ! Unde sînt ?

Apoi se uită jur împrejur disperat, se tîngui, şi—şi apăsă ambele mîini de gură.
Fusese o poantă actoricească strălucită. Otto, luat ca din oală, fu extraordinar de impresionat. Sări de pe scaun şi şuieră ca din gură de şarpe :
—Vrei să—ţi ţii fleanca, potaie măruntă ?
—Vreau să ştiu unde sînt! urlă Mäxchen. Cum vă permiteţi să vorbiţi aşa cu mine ? Şi cine sînteţi, la urma urmei ? Ajutor! Jokus! Ajutooor !

Ţipa aşa de tare pentru că credea că l—ar putea ajuta cineva din apropiere. Dar nu se mişcă nimic. Nimeni nu—l auzise. în afară de beţivanul ăla chel de Otto.
—Dacă mai ţipi o dată, îţi lipesc un metru de leucoplast peste gură ! zise Otto înverşunat.

—Nu—mi place tonul ăsta — îi răspunse Mäxchen. Chemaţi—mi vă rog un taxi.

La auzul acestor cuvinte, Otto fu gata să moară de rîs. Era, mai exact, un amestec de rîs, tuse, strănuturi şi astmă. Fu cît pe ce să explodeze. Totuşi nu explodă. După ce se linişti în sfîrşit, îşi şterse lacrimile şi—l luă peste picior :

—Un taxi ? Bine că nu altceva, domnul meu ! Bernhard a plecat chiar acum să se intereseze de un avion.

CAPITOL 18

Cine a cumpărat jacheta albă de chelner ? / Mare tulburare la „Pulpa de aur" / O informaţie în ziarul de seară / Otto chelul urlă / Casa pustie / Bernhard e cel mai periculos dintre ei / Mäxchen cercetează noaptea camera blestemată.

Jacheta albă de chelner fusese cumpărată din centru, cu două zile înainte de a fi fost răpit Mäxchen. De la un magazin special de uniforme pentru diverse meserii. Aşa stabilise, în cele din urmă, poliţia. Acolo se vindeau şorţuri de măcelar, tichii de cofetar, halate pentru medici, bonete pentru surori de caritate, costume cauciucate pentru lucrătorii de la canale, căşti pentru scafandri, mîncare pentru contabili, apărătoare de genunchi pentru parchetari şi pavatori, într—un cuvînt — un magazin mare şi cu de toate. Şi vînzătorii fuseseră foarte amabili cu cei de la poliţie, dar cine cumpărase jacheta albă de chelner şi cum arăta acela nu mai ştia nimeni.

Roza Marţipan îl silise pe Jokus să meargă cu ea într—un restaurant.
—Trebuie, în sfîrşit, să mănînci ceva — îi zise. Nu poţi să stai, uitîndu—te la pereţi. Nu ne ajută la nimic. Pînă la urmă poate te îmbolnăveşti. Asta ne—ar mai lipsi.
Aşa că acum stăteau la „Pulpa de aur" — acesta era numele localului — şi de data asta Jokus nu se mai uita. dus la perete, ci în farfurie. Nu putea să înghită nici o îmbucătură, şi nici să scoată vreun cuvînt. Asta făcea de o zi şi jumătate, şi domnişoara Marţipan era profund îngrijorată. Băuse doar o cană de supă de carne. Atîta tot. Pentru a—l consola îi zise :
—Mîine, cel tîrziu poimîine, Mäxchen o să apară. E mult prea şiret şi prea ager ca să suporte să fie încuiat. Nici zece cai nu—l pot ţine.
—Din păcate nu sînt cai — zise Jokus. Sînt criminali. Cine ştie ce i—au făcut. Suspină. Apoi dădu din cap : Nici măcar recompensa destul de mare nu pare să—i momească. Şi cît sperasem că mă vor căuta la telefon.
—Le e frică de poliţie.
—Nu i—aş fi trădat, de dragul lui Mäxchen — murmură Jokus şi se uită dus în farfurie.
Nici Rozei Marţipan nu—i era foame. Dar nu lăsa să se vadă asta, ci mîncă puţin, pentru că credea că—l va putea convinge şi pe el. Dar totul fu osteneală zadarnică.
Mîncînd fără poftă din tocana de viţel, văzu dintr—o dată pe cineva de la o masă vecină sculîndu—se şi arzîndu—i o palmă zdravănă vînzătorului de ziare, care oferise noua foaie de seară prin tot localul.

—Cum îţi permiţi ? urlă domnul. Pune imediat la loc cutia de chibrituri !
—Bravo ! strigă cineva de la o masă de alături. Din partea mea o să capete una şi mai zdravănă, dacă îndrăzneşte !

—Şi la mine a încercat acelaşi lucru ! ţipă un al treilea.
—Chelner, cheamă imediat responsabilul!
Se produse o adevărată învălmăşeală. Vînzătorul de jurnale îşi ţinea obrazul cu mîna. Clienţii îl ţineau pe el. Chelnerul—şef se duse după responsabil. Acesta făcu semn unui piccolo. Piccolo—ul chemă poliţistul de la primul colţ de stradă. Acesta veni şi—şi scoase blocnotesul din buzunar.
—Nici nu mai ştie omul ce vreţi — i se adresă supărat vînzătorul de ziare. Tot timpul transmiteţi prin radio ca populaţia să fie vigilentă, pentru că l—au înhăţat pe Prichindel. Şi dacă eşti vigilent şi te uiţi bunăoară în cutiile de chibrituri străine, să vezi dacă nu europa dai de Prichindel, te alegi cu nişte palme zdravene. Nu—mi place de loc, domnule sergent—major !

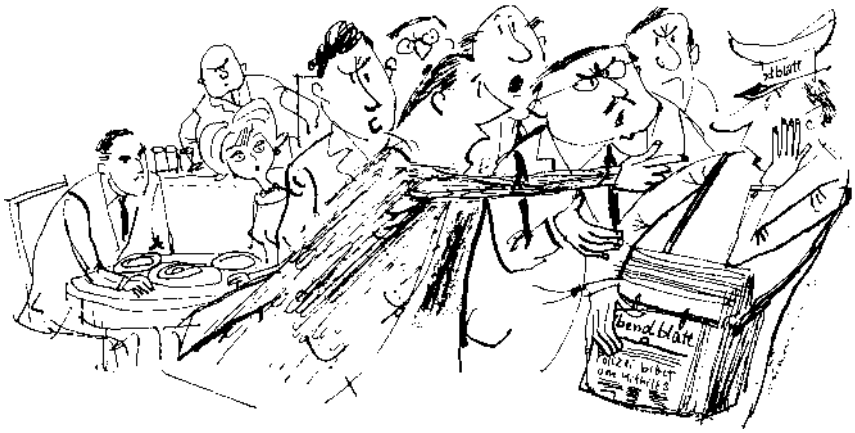

Cînd auziră una ca asta, clienţii şi poliţistul deveniră. :u toţii cumsecade. îşi cereau scuze unul altuia. Şi nici vînzătorul de ziare nu mai era supărat. Vîndu, un—doi, toate ziarele din geanta sa mare şi plecă mulţumit. Sergentul—major fu invitat să bea o bere la tejghea, pe socoteala, localului.

Oriunde te uitai, se răsfoia ziarul de seară. Era, nu—i vorbă, nou, însă nu scria nimic nou despre Mäxchen. Cu toate acestea, reporterul criminalistic scrisese un articol scurt despre cazul nesoluţionat încă. Toţi clienţii de la „Pulpa de aur" îl citeau, iar mîncărurile se răceau pe mese. Roza Marţipan şi Jokus, lipiţi unul de celălalt, se uitau în ziar. Acolo, pe prima pagină, sus, scria :

Enigmă în jurul Prichindelului

Unde e ? Unde a fost ascuns ? Pe ce stradă ? în care casă ? în ce cameră ? Un oraş întreg stă cu răsuflarea tăiată. Un oraş întreg este nedumerit. Comisarul de poliţie Steinbeiss dă din umeri. El şi subalternii săi par resemnaţi. Ce—au descoperit pînă acum ? O jachetă albă într—o ladă de gunoi. Şi magazinul de unde a fost cumpărată jacheta.

În afară de asta ? Nimic. Cum arăta cumpărătorul ? El să fi fost „falsul chelner" ? Ori era doar un complice ? S—a urcat oare criminalul într—o maşină care l—a aşteptat cît timp a răpit Prichindelul, sau s—a pierdut în mulţime mergînd pe jos ?

Poliţia judiciară cercetează fără încetare sutele de indicaţii telefonice şi scrise care sosesc din partea populaţiei. Munca este enormă. Rezultatul este însă dezolant. E zero. Cu toate acestea, perseverenţa noastră trebuie să rămînă aceeaşi.

Chiar dacă o mie de indicii n—ar duce nicăieri, osteneala ar fi pe deplin răsplătită dacă al o mie unulea ar reuşi să—l readucă sănătos şi cu bine în mijlocul nostru pe Prichindel, favoritul populaţiei.

Da, era grav. Foarte grav. Nimeni nu cunoştea strada, casa, camera în care era închis Mäxchen. Şi, vai, cîte străzi, case, camere sînt într—un oraş cu peste un milion de locuitori !

Nici măcar Mäxchen însuşi nu ştia unde se află. Nu cunoştea decît camera, unde se afla sub paza lui Bernhard şi a beţivului de Otto. Era o cameră din acelea cu mobilă ieftină, care seamănă între ele ca şi costumele de gata. Dar chiar dac—ar fi fost un salon cu o oglindă veneţiană şi un autoportret al lui Goya, cu ce i—ar fi fost mai de folos micului prizonier ? N—ar fi aflat prin asta nici numărul casei, nici numele străzii.

Un lucru însă ştia în plus, faţă de Jokus şi domnişoara Marţipan, faţă de poliţie, de circ şi de restul lumii: ştia cu certitudine că era încă sănătos şi în viaţă ! Restul lumii n—o ştia. Mäxchen era foarte necăjit că Jokus, fără îndoială, era şi el foarte necăjit din cauza asta. Da, era destul de grav. Foarte grav.

Cei doi pungaşi îl supravegheau de obicei amîndoi, astfel că nu se putea mişca nicicum. Nu—l lăsau singur nici o jumătate de secundă. Nici măcar noaptea. Unul din ei stătea în permanenţă lîngă cutia de chibrituri şi—l supraveghea. La masă mergeau cu schimbul. Şi mîncau, pentru
Ba nu trezi bănuieli, în fiecare zi într—alt restaurant.

Mîncărurile minuscule ale lui Mäxchen le frigea şi le fierbea Otto pe un reşou cu gaze. Mai mult le strica decît să le dea un gust ca lumea, în ciuda faptului că se străduia să facă ceva bun.

—Ia şi mănîncă zdravăn — spunea mereu. Căci dacă te—mbolnăveşti sau dacă crapi, Lopez ne

spînzură cu picioarele—n sus.
—Cine e de fapt acest senior Lopez ? întrebă o dată Mäxchen.
—Asta te priveşte tot atît cît un rahat în ploaie! răspunse Otto iritat şi ochii săi oblici, tiviţi cu roşu, sticliră de furie.

Mäxchen zîmbi şi tăcu. Apoi zise dintr—o data:
—Deschide, te rog, fereastra. Am nevoie de aer proaspăt.

Otto se sculă gemînd, deschise fereastra şi se aşeză din nou.

După o clipă, Mäxchen se prefăcu că—i e frig :
—Mi—e frig. închide, te rog, geamul.

Otto se sculă gemînd, închise fereastra şi se aşeză din nou.

Cinci minute mai tîrziu, Mäxchen întrebă :
—A mai rămas ceva din tortuleţul de ananas ?

Otto se sculă gemînd, se uită prin dulap, se aşeză iar şi mîrîi:
—Nu, l—ai halit tot.
—Du—te, te rog, la cofetărie şi adu—mi altul.

— Nu ! urlă Otto de se cutremurară pereţii, nu, canalie mică ce eşti! Atunci îşi aduse aminte că răspundea de sănătatea lui Mäxchen. Respiră adînc şi zise cît de blînd putu : Am să—ţi aduc altul după ce se va întoarce Bernhard de la masă.
—Îţi mulţumesc anticipat — zise Mäxchen prietenos.

Aştepta cu nerăbdare să se întîmple ceva. Să bată cineva la uşă, să sune şi să întrebe înfuriat de ce urlă atît de groaznic la ora prînzului. Căci doar de aceea îl şicana pe chelul Otto pînă la nebunie. Ca să urle ca tras în ţeapă. Ca tras în ţeapă !

„Ciudat, se gîndi Prichindelul. Două camere se află la urma urmei într—o casă. Şi într—o casă trăiesc la urma urmei oameni. Dar nu ciocane nimeni, nu sună nimeni... Unde mă aflu oare ?" Nu—şi trăda cu nimic starea sufletească. Dar era cuprins de o mare spaimă. Puteţi să înţelegeţi cum vine asta ? Se purta obraznic, nepermis de obraznic. Şi în sinea lui tremura ca o piftie.

Cel mai mult se temea de Bernhard, pentru că nu urla niciodată. Vocea lui suna însă aşa de rece, de parc—ar fi ieşit dintr—un frigider. Cînd vorbea, te lua cu frig. Şi Mäxchen se ferea să—l şicaneze. Noroc că Bernhard lipsea mai mult. De fiecare dată cînd se întorcea, Otto îl întreba : „Ceva nou ?" şi Bernhard răspundea de obicei doar : „Nu". Sau : „Dac—o fi ceva nou, o să—ţi spun, nici o grijă". Sau:

„Ţine—ţi fleanca !" sau : „Dă—i drumul! Marş la mîncare ! Şterge—o!"

O singură dată i s—a întîmplat lui Otto să—i sară muştarul faţă de Bernhard. Urlă :
—M—am săturat să stau în gaura asta mizerabilă şi să fac pe dădaca piticului! Cînd zburăm odată ?

Bernhard se uită la el ca la un cîine bătrîn în lanţ. Apoi zise:
—Trebuie să aşteptăm pînă cînd sticleţii vor controla pasagerii cu mai puţină rigurozitate. S—ar putea să mai dureze cîteva zile.
—Ce prostie! se enervă Otto. Dacă—ar fi fost după mine, de mult n—am mai fi fost aici.

Bernhard dădu din cap :
—Adevărat! Dacă ar fi fost după tine, de mult am fi fost la zdup.

Otto îşi goli paharul de palincă, se ridică gemînd şi se cără la mîncare. Acum se aşeză Bernhard pe scaunul rămas liber şi începu să citească plictisit ziarul. După o clipă, Mäxchen îl întrebă cu o mutrişoară nevinovată ca de părăluţă :
—Încotro plecăm ?

—Uneori sînt surd — răspunse Bernhard fără să—şi ia ziarul din faţă.
—Dacă e vorba numai de asta, pot şi mai tare — zise băiatul şi începu să urle schelălăind : încotro plecăm ?

Bernhard puse ziarul deoparte.
—Acum am înţeles — zise el încet. Era verde de furie. Dar nu—ţi da atîta osteneală. Aici nu te—aude nimeni. Dădu din nou să—şi ia ziarul. Totuşi, te sfătuiesc să te porţi frumos. Căci am misiunea să te predau viu. Viu şi sănătos pe cît se poate. Pentru asta capăt bani foarte mulţi. Deci sînt interesat să nu te îmbolnăveşti şi să nu—mi ajungi sub călcîi. Mă înţelegi ?
—Destul de bine — zise Mäxchen şi se stăpîni să nu—i clănţăne dinţii.
—Dacă însă îmi faci neplăceri, puţin îmi pasă de bani. Au mai murit subit pitici şi mai mari decît tine.

Lui Mäxchen i se făcu pielea de găină.
—De aceea fii copil cuminte — continuă Bernhard — şi gîndeşte—te la sănătatea—ţi preţioasă.

Apoi desfăcu din nou ziarul şi începu să citească ştirile.

Grija şi spaima lui Mäxchen deveniră din ce în ce mai mari. Poliţia şi Jokus nu—l găseau. Marea recompensă nu ducea nicăieri. El însuşi nu ştia ce să facă.

De bună seamă că noaptea, în timp ce Otto chelul dormea pe canapea, cercetase atent toată camera. Se urcase pe fereastră, coborînd întîi pe faţa de masă şi căţărîndu—se apoi pe perdea. Ce văzuse ? Un şir de case. în depărtare, un turn de biserică. Şi geamul ferecat. Se tîrîse de—a buşilea pe podea, cercetase pereţii şi mai cu seamă pragurile. Dar nu găsise nicăieri nici cea mai mică crăpătură prin care să se fi putut strecura. Dar ce—ar fi putut să însemne şi asta, dacă în sfîrşit ar fi ajuns pe coridor ? Acolo erau alte uşi! Uşa apartamentului şi uşa clădirii. Cel puţin două.

Dar ce rost avea să te gîndeşti la nişte crăpături inexistente. Era pironit în camera aceea blestemată ca un cui în perete. Şi timpul trecea şi nu putea fi oprit. În curînd, cei doi ticăloşi, pe care nu—i cunoştea decît după numele mic, aveau să urce într—un avion. Cu o cutie banală de chibrituri în buzunarul lui Bernhard. Şi în cutia de chibrituri n—aveau să fie beţe de chibrit. în locul lor avea să stea adormit cu cloroform, pentru cîteva ore bune, un anume Mäxchen Pichelsteiner, vestitul Prichindel despre care lumea n—avea să mai audă niciodată, pe care n—avea să—l mai vadă nimeni. Nici publicul, şi ceea ce era de mii de ori mai grav, nici vestitul scamator şi profesor de circ Jokus von Pokus.

Mäxchen strînse din dinţi. „N—am voie să mă dau bătut, îşi zise. Trebuie să scap din camera asta. Cît se poate de repede. Să nu se poată oare ? Adică să nu—mi vină nici o idee ? Sînt oare chiar atît de prost, încît să nu mă descurc ? Ar fi ridicol."

CAPITOL 19

Amănunte despre senior Lopez / Cetatea din America de Sud / Tablouri de Remscheid şi Inkasso / Bilete de avion pentru vineri / Dureri de stomac, nu întru totul autentice / Otto chelul dă fuga la o farmacie / Mäxchen pe poarta unei grădini.

Miercuri avea să fie o zi plină de evenimente neaşteptate. Otto se cherchelise chiar de dimineaţă şi povesti neîntrebat tot felul de chestii despre enigmaticul senior Lopez. Mai tîrziu se înapoie şi Bernhard, şi—i arătă lui Otto biletele de avion pentru vineri. Plecă însă puţin după aceea, pentru că—i era foame.

—O să mănînc la „Zarul strîmb" — zise — şi într—o oră viu să—ţi iau locul.

—Bine — răspunse Otto. Dacă au ciolan de porc cu varză acră, să—mi păstreze două porţii. Cred c—o să—mi ajungă. Azi nu prea am poftă de mîncare.

După plecarea lui Bernhard, Mäxchen începu să aibă I nişte dureri de stomac insuportabile, şi gemu şi boci, că Otto îşi astupă urechile. Dar cred c—ar fi mai bine să vă spun mai pe larg ce povestise Otto chelul cu cîteva ore înainte despre enigmaticul senior Lopez.

Deci Otto era cherchelit încă de la micul dejun. Beat turtă. Poate că confundase cana de cafea cu sticla de palincă. Sau făcuse din greşeală o gargară straşnică cu vişinată. Oricum, începu să vorbească neîntrebat.

—Acest Lopez, mai zic şi eu, straşnic rechin. Senior înseamnă domn. Turbat domn acest rechin. Mai bogat decît banca Angliei. Pe fiecare deget, două sau chiar trei inele. Unul din acele inele, şi cumpăr Elveţia ! Dar ce să fac cu Elveţia ? Ei, dar oricum ar fi, cel puţin a patra treime din America de Sud îi aparţine lui Lopez ! Aramă şi cositor, şi boabe de cafea, şi mine de argint, şi haci... haci... hacienda[13] pline de boi, de la livadă pînă la Corned beef, marş—marş în cutiile de conserve! Are un fel de cetate dincolo de ocean. între Santiago şi Valparaiso. Cu un aeroport personal şi cu o sută de trăgători care nimeresc ţigara unei muşte.

Pe Mäxchen îl pufni rîsul.

—Încetează! zise Otto. Lopez nu e un tip comic. Ţi se pare doar. Dacă se fură pe undeva o pictură care costă pe puţin un milion, o săptămînă mai tîrziu o găseşti în galeria sa subterană. Indiferent dacă e un Adolf Dürer autentic, sau un Remscheid, sau unul din pictorii moderni, ca vestitul Inkasso.

—Picasso — îl corectă Mäxchen. Şi Rembrandt, şi Albrecht Dürer.

—Tot un drac — zise Otto şi mai goli un păhărel. Esenţialul e că tablourile atîrnă în pivniţa lui Lopez. Numai că nu ştie nimeni. Nici măcar Interpolul. Şi chiar dacă ar şti ăia ceva, tot n—ar putea să facă nimic. Trăgătorii nici nu i—ar lăsa să se apropie.

—Ce e Interpolul ? întrebă Mäxchen.

—O prescurtare şi... şi... şi se cheamă „Poliţie internaţională". Gata—gata să ne înhaţe, pe Bernhard şi pe mine ! Furasem o ţigancă şi eram pe punctul să ne urcăm în avionul personal al lui Lopez, la Lisabona. Dar încă o dată s—a sfîrşit cu bine. Ei, acum e de doi ani în cetatea lui şi trebuie că—şi ghicească în fiecare zi în cărţi. Dacă e cazul să cumpere acţiuni la bursă, sau mai bine să nu se grăbească. Sau dacă are ceva cu ficatul, fiindcă din păcate, bea de stinge şi haleşte mult prea mult. Sau dacă unul dintre caii săi o să cîştige la curse.

---

[13] Hacienda — fermă, în America de Sud.

—Şi pentru ce are nevoie de mine ? întrebă Mäxchen curios. De ce de data asta a vrut să mă răpiţi pe mine şi să mă duceţi acolo ?

Otto îşi umplu paharul ochi. Sticla era acum aproape goală. îşi clăti gura cu palincă, tuşi, se sufocă, apoi zise :

—Omul se plictiseşte şi de aceea colecţionează. Tablouri, oameni, ca şi cum ar fi timbre. Nimic nu—i prea scump pentru el. A pus să se fure un corp întreg de balet. Frumuşele gîze. În fiecare seară trebuie să danseze în faţa lui. Crezi că Lopez o să le dea vreodată drumul ? Nici gînd. Nici cînd or ajunge bunice. Nu se poate. L—ar turna pe loc. Am dreptate sau nu ? Şi mai ţine închis şi—un profesor vestit. Pentru că ştie dacă un tablou scump e autentic sau nu.

—Dar dacă profesorul îl trage pe sfoară ?

—A încercat el odată s—o facă. Otto se strîmbă de rîs. Dar nu i—a priit. Lopez n—are simţul umorului.

—Dar cu mine ce vrea ? întrebă Mäxchen şi vocea îi tremura.

—Habar n—am. Să te aibă, asta vrea, deci te va avea, punct! Poate pentru că eşti o raritate. Aşa, ca un viţel cu două sau trei capete.

Mäxchen se uita fix la urechile lui Otto. „Ca o faţă cu toarte", se gîndi. Şi după aceea se gîndi mai intens ca oricînd : „Trebuie să plec de—aici. A sosit ceasul al doisprezecelea".

Am amintit faptul că sosise Bernhard.

—Vineri decolăm — zisese şi arătase biletele.

Nu rămăsese însă mult, căci plecase să mănînce la „Zarul strîmb" şi să—i reţină loc lui Otto, deşi chelul nu prea avea poftă de mîncare. Două porţii de ciolan cu varză acră zisese că i—ar fi suficient pentru azi.

„Într—o oră, Bernhard se întoarce, se gîndi Mäxchen. Trebuie să acţionezi, frăţioare. Biletele de avion sînt în buzunarul lui. Acum ori niciodată !" De aceea pe Prichindel

îl apucară din senin nişte crampe îngrozitoare la stomac, şi se vaită şi boci atîta, încît nenea îşi astupă toartele, pardon, urechile.

Dacă n—o să—i spuneţi nimic beţivului de Otto, vă trădez un secret. Nu trage nimeni cu urechea ? Precis ? Nu ? Deci, sub pecetea tăcerii: Mäxchen n—avea nicidecum crampe la stomac ! Nici crampe la inimă, nici la gleznă, nici în altă parte. Nu—l durea absolut nimic. Nu făcea decît să se prefacă că l—ar durea. Asta făcea parte din planul său.

—Au, au, au ! se văita. Of, of, of! Vai, vai, vai! şi se zvîrcolea în cutia sa de chibrituri ca un vierme. Un medic ! ţipă. Imediat! Au, au, au ! Repede, repede !

—De unde să scot un doctor ? întrebă Otto nervos.

—Să aduci! urlă băiatul. Imediat!

—Cred că ţi—ai pierdut minţile ! strigă Otto. Tot oraşul te caută şi tu mă pui să tîrăsc un medic în

casă, ca să ne aresteze !
—Au, au, au ! se văita Mäxchen şi se zvîrcolea în toate părţile. Ajutor, mor !
—Îndrăzneşte numai! urlă Otto. Asta ar mai lipsi: să ne faci neplăceri! Aici nu se moare! Lopez ne suceşte gîtul dacă sosim fără tine. Chelul transpira sînge şi apă. Continuă : Unde te doare ?

Mäxchen se apucă de burtă.
—Aici — se plînse. Of, of, of ! Au, au, au, am crampe. Am din cînd în cînd aşa ceva. Of, of, of ! Repede, medicul ! Sau măcar nişte picături de valeriană.

Urla ca opt hiene noaptea.
—Picături de valeriană ? oftă Otto şi—şi şterse faţa cu batista. De unde să le scot ?
—De la farmacie ! urlă Mäxchen. Repede, repede. Au, au, au!
—Dar nu pot să ies acum din cameră ! răcni Otto. Bea palincă ! E tot un fel de doftorie !

Ridică sticla, dar era goală. Trase o înjurătură.
—Du—te la farmacie ! oftă Mäxchen. Altminteri... Se prăbuşi văitîndu—se stins, căscă gura după aer, apoi se întinse ca un butuc.

Otto se holbă speriat la cutia de chibrituri. Era înnebunit.
—Ai leşinat ?
—Nu chiar — abia suflă Mäxchen.

Clănţăni puţin din dinţi şi—şi rostogoli ochii.
—Încui uşa camerei, fug la o farmacie şi mă întorc un—doi. Ai înţeles ?
—Da.

Otto îşi puse pălăria pe cap, fugi din odaie, suci cheia de două ori în broască, îşi vîrî cheia în buzunarul pantalonului, se împiedică pe coridor, deschise brusc uşa apartamentului, o încuie, puse şi această a doua cheie în buzunar şi coborî scările zgomotos.

Repede afară din casă. Prin grădina din faţa casei, prin poarta de fier a grădinii. Căuta o farmacie. Sau măcar o drogherie.
—Picături de valeriană pentru un pitic — gemu — şi o fiolă de palincă pentru bietul Otto.

Camera era încuiată. Pînă la întoarcerea lui Otto, nimeni nu putea intra, nimeni nu putea să iasă. Nici chiar Mäxchen. Dar de data asta nici nu mai era nevoie.

Păi cum aşa ? De ce nu mai era nevoie ? Ştiţi de ce ? Sînt sigur că aţi ghicit. Nu ? Ei, ascultaţi aici! Nu mai era nevoie, pentru că Mäxchen nu mai era în cameră. O părăsise o dată cu Otto ! Cum ? Pe spatele lui Otto ! Ăsta fusese planul pe care şi—l făcuse!

Prichindelul nu crezuse că Otto avea să cheme un medic. Nici o secundă. Dar asta ţinea de plan. Mäxchen prevăzuse că chelul va fugi de o mie de ori mai degrabă la o farmacie. Şi exact aşa se şi întîmplă.

Cînd îşi luă haina de pe cuier, Otto stătu cu spatele la cutia de chibrituri şi Mäxchen nu pierdu ocazia să ajungă

printr—un salt drept pe jacheta lui Otto şi să i se caţăre pe umăr. Pentru un artist vestit, asta era o joacă.

Şi—n timp ce Otto încuiase uşa camerei şi a apartamentului, şi cînd coborîse scările în fugă, cînd ieşise din casă şi alergase prin grădiniţa din faţa casei, tot timpul Mäxchen stătuse pe umărul lui Otto.

La poarta grădinii, sărise spre una din barele de fier. Şi—i reuşise şi asta. Dacă te pricepi, te pricepi, ce mai!

Îl durea niţel fruntea. Fonta nu—i cauciuc, de! Probabil că avea să se vadă vreo vînătaie sau un cucui. Şi ce dacă !

Mäxchen stătea acum pe unul din cele două socluri de piatră care încadrau poarta grădinii şi în vîrful cărora se afla cîte o bilă de gresie. Stătea acolo sus şi respira adînc. Mirosea a iasomie. Şi a aer de libertate.

Mäxchen era încîntat. Dar pentru iasomie şi încîntare nu era tocmai timpul potrivit. Trebuia să plece de aici. Trebuia să plece cît mai departe. Otto nu avea să lipsească mult! Şi în mai puţin de o oră, Bernhard avea să se întoarcă de la „Zarul strîmb". Fiecare minut era mai preţios decît un an în timpuri liniştite.

Strada era pustie, ca şi cum n—ar mai fi fost oameni pe pămînt. Casele de pe partea cealaltă a străzii parcă erau moarte. Mäxchen întoarse capul şi se uită spre uşa prin care Otto ieşise împleticindu—se. Lîngă uşă era o plăcuţă albastră cu un număr alb. Şi dedesubt era scris, mic şi alb, numele străzii.

—Strada Kickelhahn 12 — murmură Mäxchen. Kickelhahn 12.

După ce repetă adresa pentru a treia oară, în casa de vizavi, la parter, se deschise o fereastră. Apoi un băiat se sprijini în coate pe pervaz, puse alături o pungă maronie cu cireşe, îşi vîrî cireşele una după alta în gură şi scuipă sîmburii pe stradă. Ţintea o minge verde care se afla pe acolo şi nimerea mereu pe alături.

CAPITOL 20

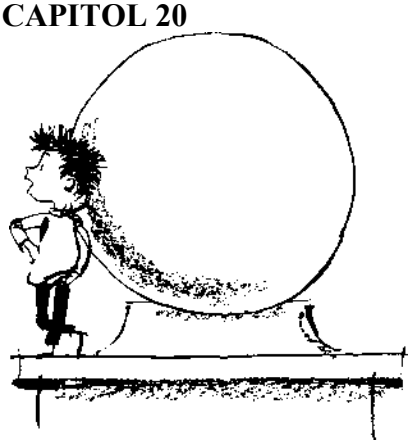

Scuipătorul de sîmburi de cireşe se supără şi—l cheamă Iacob / Mäxchen dă un **telefon şi aşteaptă deznodămîntul / Maşinile 1 şi** 2 **şi** 3 / **Otto chelul e dus cu maşina / Mäxchen e dus cu maşina / Iacoh e dus cu maşina / Pe strada liniştită se lasă din nou liniştea.**

—Alo ! strigă Mäxchen.

Dar băiatul de la fereastră nu se lăsă deranjat, ci îşi continuă exerciţiile de ochire. Nu era lucru uşor să nimereşti mingea verde cu un sîmbure de cireaşă. Nişte marinari poate c—ar fi reuşit mai bine. Marinarii se zice că sînt, aşa cum ştie orice copil, nişte scuipători de clasă mare. (Cînd ajung cîrmaci şi căpitani de vas, se cam schimbă însă situaţia. Probabil că e o problemă de vîrstă.)

—Alo ! strigă Mäxchen mai tare.

Băiatul se uită peste drum, dar, nevăzînd pe nimeni, scuipă mai departe.

Mäxchen se nelinişti. Vremea trecea. Ce să facă ? Cum să—l pună pe băiat pe roate ? Din fericire, îi veni o idee. „O să—l insult atîta, îşi zise, pînă ce—o să se înfurie." Aşa că strigă din nou :

—Alooo ! şi pentru că băiatul nu reacţiona în nici un fel, ci băgă o nouă cireaşă în gură, adăugă : Eşti surd, bou bătrîn şi—ncornorat ?

Băiatul tresări, înghiţi sîmburele şi se uită fix, supărat foc, în direcţia lui Mäxchen. Cărui mizerabil îi aparţinea vocea aceea ?

—Nu mai face o mutră atît de neroadă! urlă Mäxchen. Altminteri părinţii tăi o să te vîndă la solduri.

Băiatul îşi făcu vînt peste pervaz.

—Asta nu ţi—o mai iert! zise el printre dinţi. Ce—i prea mult e prea mult!

Sări pe pavaj, fugi peste drum şi se opri în faţa porţii. Aici ridică pumnii, dar nu zări nici ţipenie de om.

—Arată—te, laşu—le ! strigă el furios. Ieşi din tufiş, mizerabile ! O să te fac piftie cu pumnii mei!

Pe Mäxchen îl pufni rîsul.

Băiatul ridică privirea, îl descoperi pe Mäxchen, care se rezema de bila de gresie de pe stîlpul porţii, şi căscă perplex gura. Voia să spună ceva, dar îi pierise glasul. Nu putea scoate nici un sunet.

—Ştii cine sînt ? întrebă Mäxchen. Băiatul dădu din cap cu zel.

—Vrei să mă ajuţi ?

Băiatul dădu din cap cu şi mai mult zel. îi sticleau ochii.

—A trebuit să te înfurii — îi explică Mäxchen — pentru că altminteri n—ai fi venit. Iartă—mă.

Băiatul dădu iar din cap. Mai bine zis, dădea din cap fără încetare. Apoi rosti, în sfîrşit, primele cuvinte.

—Nici vorbă, Prichindelule. Am şi uitat de asta. Mă cheamă Iacob.

—Pe mine Mäxchen. Aveţi telefon ?

—Da.

—Ţine palma ! zise Mäxchen. Dar vezi să nu mă striveşti între degete !

Iacob se roşi ca racul şi întinse mîna cît putu de sus. Mäxchen sări de pe soclu. Exact în mijlocul palmei întinse.

Iacob fugi peste drum, aşeză Prichindelul pe pervaz, se caţără pe zid, un—doi, în cameră. Apoi îl luă din nou pe Mäxchen şi—l puse pe birou. Acolo era telefonul.

—Pe cine vrei să suni ? întrebă Iacob.
—Poliţia judiciară — zise Mäxchen — căci dacă—i dau telefon lui Jokus la hotel... dar tu nu—l cunoşti pe Jokus.
—Ba, dă—mi voie. Îl cunosc pe profesorul Jokus von Pokus. Vă cunosc pe amîndoi. De la circ, şi de la televizor, şi din ziare, şi de pretutindeni.
—Căci dacă—l chem pe Jokus, vine imediat şi—i suceşte gîtul lui Otto chelul. Şi cu atît mai mult lui Bernhard. Iar asta n—ar putea decît să strice lucrurile.
—Am înţeles — zise Iacob. Otto şi Bernhard, hoţii de copii.

Se uită la un fragment de ziar, pus pe birou.
—Ăsta e apelul făcut de poliţie către populaţie. Cu numărul de telefon şi aşa mai departe.
—Straşnic, straşnic, prietene Iacob ! şi—şi frecă în sfîrşit din nou mîinile de plăcere. Dacă ajungi să prinzi pe cineva la capătul celălalt, pui receptorul pe birou, nu—i aşa ? Prefer să vorbesc eu însumi.

Iacob formă numărul de telefon şi zise, după o vreme :
—Daţi—mi vă rog legătura cu domnul comisar Steinbeiss. N—are timp ? Păcat. Atunci transmiteţi—i complimente din partea Prichindelului. Iacob zîmbi către Mäxchen şi murmură : Am nimerit—o. Mai că l—a lovit damblaua pe sergentul—major.

Trei secunde mai tîrziu, o voce tună în telefon, de parcă comisarul s—ar fi aflat chiar în mijlocul odăii aceleia.
—Aici Steinbeiss ! Ce s—a întîmplat ?

Mäxchen se aşeză în genunchi în faţa microfonului şi strigă :

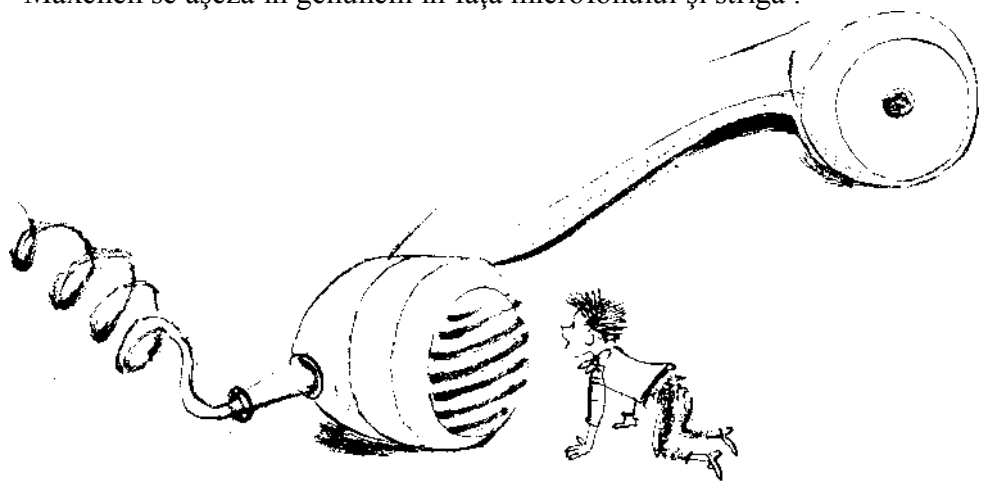

—Aici Prichindelul! Mäxchen Pichelsteiner! Am fugit? Din casa de pe strada Kickelhahn 12 ! Otto se va întoarce imediat. Acum sînt în casa de peste drum...
—La numărul 17 — îi suflă Iacob grăbit. La familia Hurtig. Parter, stînga.
—Numărul 17, familia Hurtig, parter, stînga. M—aţi înţeles ? O clipă, vă rog, că trebuie să alerg spre receptor.
—Într—o clipă sîntem la tine ! strigă comisarul. Fii prudent pînă atunci. Altceva ?

Mäxchen sări înapoi spre microfon şi era să—şi vîre capul în el de atîta emoţie.
—Vă rog să nu veniţi cu sirenă şi lumini albastre. Otto e încă la farmacie şi va prinde de veste! Şi, lucrul cel mai important, domnule *crimisar,* nu, domnule misionar... of!... Sînt frînt! Nu—i spuneţi nimic lui Jokus. Nimic încă, nimic ! Vă rog, vă rog. De trei ori vă rog ! îşi iese aşa de uşor din fire ! E sănătos ? Şi domnişoara Marţipan ? Şi...

Iacob îşi ţinea urechea lipită de receptor şi—i făcu un semn.
—Tăcere !... Probabil că bravul poliţist sare acum tocmai de la etajul trei drept în maşină. Cu douăzeci de pistoale în toc.
—Graba strică treaba — zise Mäxchen. Du—mă, te rog, la fereastră!

Iacob puse telefonul în furcă.
—Îmi faci o deosebită cinste, domnule von Pichelsteiner !

Şedeau la fereastra deschisă şi aşteptau nerăbdători deznodămîntul. Cine va ajunge mai întîi ? Comisarul de poliţie Steinbeiss, cu oamenii săi ? Sau Otto chelul, cu picăturile de valeriană ?

Iacob scuipă din nou sîmburi de cireşe spre mingea verde şi nu nimeri nici acum.
—Trasul la ţintă cu scuipat e lucru greu — constată. Aproape tot atît de greu ca şi viaţa.
—De ce e grea viaţa ? întrebă Mäxchen.
—Hei, omule ! suspină celălalt. E cam albastru. Tata a plecat. A plecat şi mama. Iar feciorul se hrăneşte cu fructe. Asta nu—i nimic ?
—Cînd te—au părăsit ? întrebă Mäxchen speriat.
—Azi—dimineaţă.
—Pentru totdeauna ?
—Nu chiar. Mîine seară se întorc. Rîseră amîndoi. Tanti Anna — îi povesti Iacob — a fost muşcată de barză la un picior. Şi n—am putut de loc să le scot chestia asta din cap. Ziceau că vor să vadă neapărat barza, muşcătura de la picior sau bebeluşul.
—Şi nu ţi—au lăsat decît o pungă cu cireşe ?
—Doamne fereşte! zise Iacob mîhnit. Am fost bogat ca trei puşculiţe cu bani. Trebuia să mănînc la un bufet. Azi la prînz, diseară şi mîine la prînz. Dar...
—Dar ce ?
—Cînd mă duceam spre şcoală, l—am văzut pe Fritz Greibitz plîngînd. Şi—l ţinea în braţe pe cîinele său, care îl însoţea mereu pînă la şcoală şi venea să—l ia. Îl omorîse o maşină. Pufi îl chema.
—Oh ! murmură Mäxchen.
—Aşa că am adunat bani pentru înmormîntare şi pentru un alt Pufi. Şi cînd am ajuns în clasă, învăţătorul s—a uitat la ceas. Doamne, ce s—a mai oţărît! Şi bietul Fritz,, plîns cum era... Şi cîinele pe care—l lăsasem la portar... Numai optzeci de pfeningi pînă mîine seară... Şi încontinuu cireşe... E grea viaţa ori nu ?
Mäxchen dădu din cap cît se poate de înţelegător. Mîncă din cireaşă pe care o cuprinsese cu ambele mîini. Parcă voia să proptească un dovleac enorm, distins cu medalia de aur la o expoziţie. Şi rîse :
—Încă niţel, Iacob, şi—o să mîncăm împreună tortuleţe—de ananas.
—Iar fructe ! zise Iacob abătut.

Comisarul de poliţie Steinbeiss şi inspectorul Müller II veniră pe jos de—a lungul străzii Kickelhahn. Trei maşini cu restul oamenilor aşteptau imediat după colţ, pe strada Dreistern.
—Dincolo e numărul 12 — murmură inspectorul. Acolo a fost închis.
—O stradă foarte liniştită — zise comisarul. Apoi îşi duse mîna la obraz. Cine aruncă cu sîmburi de cireşe ?
—Scuzaţi — strigă băiatul — am vrut să nimeresc mingea verde !
—De cînd arăt ca o minge verde ? îl mustră comisarul.
—Numărul 17, la stînga — murmură inspectorul Müller II. Am ajuns.
Comisarul mergea spre geamul deschis.
—Te cheamă din întîmplare Hurtig?
—Da, mă cheamă Hurtig — zise Iacob. Dar nu din întîmplare.
Inspectorul Müller II rînji.
—Poliţia judiciară ! mîrîi comisarul. Vrem să—l luăm pe Prichindel.
—Asta vor s—o facă şi alţii — zise Iacob. Pot să văd legitimaţia dumneavoastră ?
Mai întîi, pe domnul Steinbeiss îl mîncă palma. Dar pe urmă scoase legitimaţia şi i—o arătă băiatului, care—şi dădea aere. Iacob studie hîrtia pe toate feţele.
—Sînt cei pe care îi aşteptăm, Mäxchen — zise.
Abia acum îşi scoase Mäxchen capul peste balustradă.
—Bine aţi venit, domnii mei! Ce mai face ?
—Cine ?
—Jokus!
—Face pe expertul în a răbda de foame — zise comisarul sec.
Figura lui Mäxchen se întunecă. însă doar pentru o secundă. Apoi se înveseli din nou şi—şi frecă palmele.
—În seara asta o să mănînce pe puţin patru şniţele ! Mă bucur că o să pot fi de faţă.
Deodată auziră paşi grăbiţi şi greoi. Mäxchen se caţără pe rama ferestrei.

—E Otto chelul — şopti.

Otto venea pe partea cealaltă a străzii, mergînd pe două cărări şi ţinînd în mînă o butelie pîntecoasă.

—E plină cu picături de valeriană ? întrebă Iacob uimit.

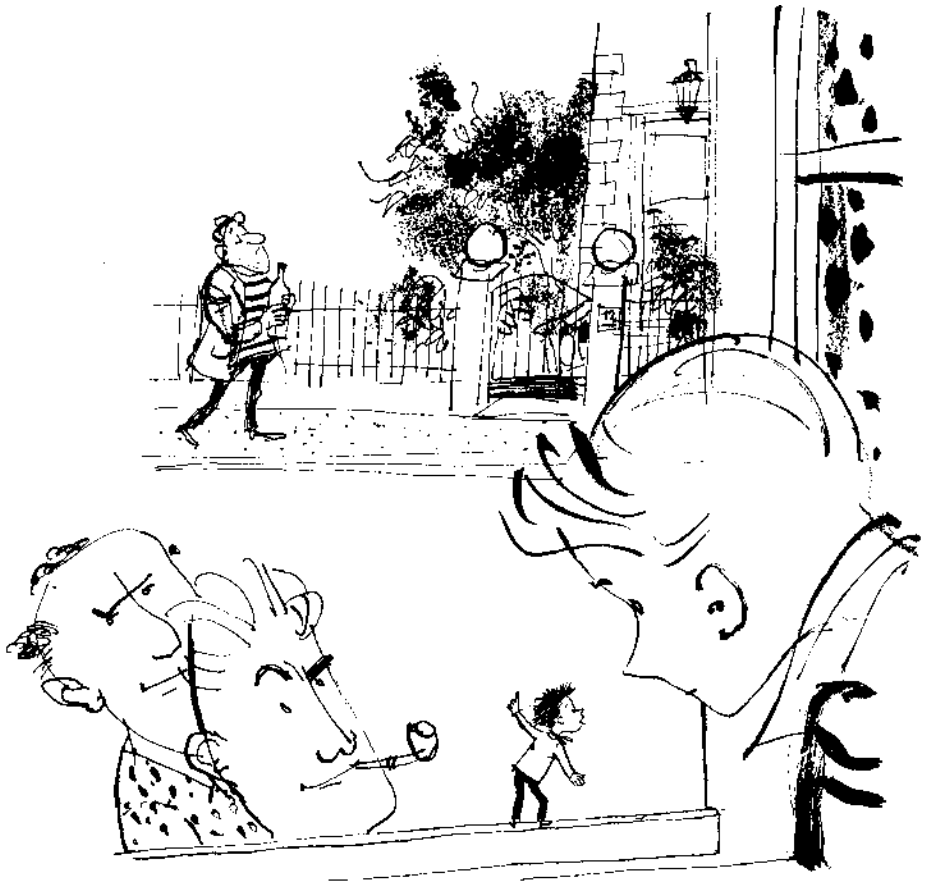

—E palincă ! chicoti Mäxchen. Era goală sticla. De aceea a fugit aşa de repede la farmacie.

—Hai să... — îi zise domnul Steinbeiss domnului Müller II.

—Un moment! şopti Mäxchen.

Apoi sări pe umărul comisarului şi, mai înainte să numeri pînă la trei, era în buzunarul acestuia.

Otto tocmai dădea să intre pe poarta casei cu numărul **12,** cînd i se aţinu calea.

—Ce s—a întîmplat ? întrebă veninos şi se uită pieziş la cei doi.

—Poliţia — zise comisarul. Eşti arestat.

—Ei, taci... nu mai spune ! îşi bătti joc Otto şi se întoarse pe călcîie, vrînd s—o şteargă.

Dar domnul Müller II se dovedi mai sprinten. îl înşfacă îndată de guler.

—Au, au ! făcu Otto şi scăpă sticla.

Sticla se sparse. Domnul Steinbeiss şuieră dintr—un fluier. Trei maşini ieşiră din strada Dreistern şi frînară. Şase poliţişti în civil săriră pe trotuar.

—Maşina de patrulă **1** îl duce pe arestat imediat la prefectură — porunci comisarul. Inspectorul, cu echipa maşinii **2,** face percheziţia casei şi a apartamentului.

—Etaj unu, stînga — zise Mäxchen. Otto are cheile în buzunarul drept al pantalonului.

Un poliţist le scoase imediat.

Otto chelul privi, parcă lovit de trăsnet, spre buzunarul comisarului. Apoi urlă:
—Mucegai de gunoi ce eşti! Cum îndrăzneşti să...

Dar înainte să fi urlat fraza pînă la capăt, se pomeni, bine păzit, în maşina **1,** care o şi porni în goană! Un subaltern din maşina **2** raportă :
—Domnule comisar ! Poliţia ne—a anunţat prin radio acum două minute că această casă de pe strada Kickelhahn **12** aparţine unei firme de comerţ sud—americane.
—Nu mă miră de loc — observă Mäxchen. Toate sînt Rin legătură cu senior Lopez.
Inspectorul Miiller II întrebă stupefiat:
—Ce ştii despre Lopez ?
—Multe nu ştiu — zise Prichindelul — dar totuşi destule ca să le pot povesti acum.
Domnul Steinbeiss dădu din cap energic.
—Are dreptate. Ne grăbim. Maşina **2** are în sarcină supravegherea casei. Maşina **3** ne duce pe mine şi pe Mäxchen la hotel, la profesor !
—Nu — zise Mäxchen. Trebuie să mergem mai întîi la „Zarul strîmb", să—l arestăm pe Bernhard. E de zece ori mai periculos decît Otto chelul. El a fost şi falsul chelner cu jacheta albă.
Comisarul izbucni în rîs.
—Mäxchen le organizează pe toate, Mäxchen le ştie pe toate ! Deci, maşina **3** ! La „Zarul strîmb" !
Se aşeză lîngă şofer şi—şi duse mîna, să vadă dacă mai are pistolul.
—Un moment! strigă Mäxchen repede şi ieşi mai mult din buzunarul de la piept în care se afla. Maşina **2** să—mi **1** aducă cutia de chibrituri. Altminteri trebuie să dorm azi în patul acela prea moale.

—Vai, ar fi îngrozitor! zise inspectorul Müller II şi urcă în casă cu oamenii săi în pas alergător.
—Ce mai aşteptaţi ? îl întrebă comisarul pe şoferul maşinii 3. Dă—i drumul, rapid !
—Rapid — rapid nu se poate — zise şoferul. E un băiat pe scara maşinii.
Iacob se uita prin geam.
—Am fost ori n—am fost invitat la un tortuleţ de ananas ?
Mäxchen oftă adînc, ca şi cum ar fi fost ultimul sau cel puţin penultimul oftat.
—Ce ruşine!... bîigui el. Cum m—am văzut scăpat de necaz, i—am şi uitat pe cei mai buni prieteni.
Iacob Hurtig se urcă în maşină.
—Nu vorbi prostii!
Maşina 1, cu chelul Otto, era în drum spre prefectura poliţiei. Maşina 3 gonea spre „Zarul strîmb". Maşina 2 staţiona în faţa casei cu numărul 12. Strada Kickelhahn şi mingea verde erau din nou liniştite, ca şi cu o jumătate de oră mai înainte.
Pe pavaj sclipeau cioburile unei sticle de palincă. Altminteri, măcar cupa aparenţe, nimic nu se schimbase.

CAPITOL 21

Zarvă la „Zarul strîmb" / Iacob ar prefera un rasol de viţel / Lacrimi şi antrenament / Marţipan cu piele de găină / Muştar înţepător / Cine merită recompensa ? / Mäxchen îl imită pe Otto chelul / Care este cel mai mic număr cu patru cifre ?

„Zarul strîmb" nu era un local ales, dar se mînca bine. Nimic de spus. Dacă supa e zeamă veritabilă de carne, nu trebuie neapărat ca şi farfuria să fie din porţelan veritabil. De obicei e invers.

Muşteriii stăteau la mesele bine spălate şi mîncau cu mare poftă. Doar Bernhard avea şi azi o mutră acră. Ospătăriţa bine făcută care îi adusese desertul nu se mira.

—Te pomeneşti că iar nu—ţi place ! rosti ea mînioasă.
—E timpul să mă duc în ţări unde lumea se pricepe să gătească — răspunse.
—E timpul să nu mai vii în localul meu ! zise şi—i luă desertul de sub nas. (Şi cînd te gîndeşti că era o budincă de caramel cu sirop de zmeură !)
—Ia de—aici imediat tîmpita asta de piftie tremurătoare ! porunci el rece.

Îi cunoaşteţi doar vocea sa ca scoasă din frigider.

—Ia—ţi catrafusele ! răspunse calm femeia. Cele două porţii de ciolan pentru chel le păstrez. Aşa am promis. Dar în ce te priveşte, afară! N—am nevoie de bani. Socoate—te invitat de mine şi dat afară ! Şterge—o, golan nesuferit ce eşti!

Bernhard apucă furios farfuria.

Ospătăriţa făcu un pas înapoi şi—i aruncă budinca drept în faţă.

Că—ţi place sau nu budinca de caramel cu sirop de zmeură, asta e o chestie de gust. Mie, de exemplu, nu—mi place. Dar să te trezeşti cu ea drept în faţă ! Aşa ceva nu—i pe placul nimănui. Totuşi Bernhard îşi scoase limba cît putu şi începu să lingă siropul de zmeură care i se prelingea pe faţă. Îi era teamă de cămaşa sa albă şi costumul gri deschis, ca şi de cravata sa şic.

Budinca, o budincă excelentă, îi năclăise părul şi—i lipise ochii albaştri ca gheaţa. Gesticula cu toate cele zece degete cînd în aer, cînd pe faţă, dibuind după şervet, căutînd batista în pantaloni — dar, de bună seamă, asta nu salvă situaţia.

Clienţii rîdeau. Rîdea şi ospătăriţa, iar cînd o fetiţă din faţa unei mese alăturate spuse cu glas tare : „Mămico, domnul acela arată ca un porc", veselia generală era neţărmurită.

Dar deodată se făcu o linişte de moarte. Ce se întîmplase?

Bernhard se chiorî printre genele lipite de caramel şi se sperie — avea şi de ce. Căci în jurul lui se aflau trei oameni care nu păreau să—l găsească comic.

Cel mai grav era că din buzunarul de sus al hainei

unuia dintre bărbaţi se ivise o cunoştinţă minusculă, care arătă cu mîna spre Bernhard şi zise tare şi răspicat:

—Domnule comisar, ăsta—i!!!

După ce—l predă pe Bernhard, aşa mînjit cum era, la prefectura poliţei, şoferul urma să—l ducă pe Mäxchen la hotel. Iacob Hurtig rămase în faţa maşinii şi zise :

—Nu vreau să te mai deranjez.

—O să vii cu mine! zise Mäxchen. Pentru tortuleţul de ananas şi pentru multe altele !
—Bineînţeles că o să vii! zise comisarul. Trebuie să—mi mai însemn cîteva lucruri despre dumneata şi despre o ; groază de lucruri.
—În regulă ! zise Iacob. Părinţii mei sînt încă la mătuşa Anna şi la barză şi la multe altele.
Rîseră tustrei şi porniră cu maşina spre hotel.

Deoarece inspectorul Miiller II anunţase telefonic hotelul, se adunase în hol tot personalul, de la directorul hotelului pînă la băieţii de lift şi mulţimea de *piccoli*, şi strigau : „Mulţi ani trăiască ! Mulţi ani trăiască ! La mulţi ani!" Domnişoarele de la telefoane fluturau mari buchete de flori. Cofetarul—şef îi oferi lui Mäxchen un tort de ananas. Era mare cît o roată de schimb a unui camion.
—Ei, ce ţi—am spus ? îi zise Prichindelul lui Iacob : Tortă de ananas.
Iacob strîmbă din nas.
—Oare nu se găseşte nimic altceva pe—aici ? Un hotel cu rasol de viţel, hotărît că mi—ar plăcea mai mult.
Mäxchen îi făcu semn directorului.
—Aveţi azi rasol de viţel ?
—Cel puţin trei duzini — zise directorul. Fraged ca untul.
—Cîte vrei să mănînci ? întrebă Mäxchen.
—Unul mi—ajunge — declară Iacob. Dacă se poate, cu salată de cartofi.
—Foarte bine. Un rasol de viţel cu salată de cartofi pentru tînărul domn — repetă directorul hotelului.
—Nu tocmai — zise Iacob. Pentru mine !
Roza Marţipan îl luă pe Mäxchen cu liftul. Îl ţinea cu ambele mîini, lipindu—i faţa de obraz.
—El ştie ? întrebă Mäxchen.
—Da, de cinci minute. N—a vrut să vină însă în hol. Liftul se opri. Roza merse de—a lungul coridorului şi
bătu în uşă :
—Noi sîntem !
Uşa se deschise. Profesorul stătea cu braţele deschise.
—Înăuntru cu voi !
Vocea îi suna de parc—ar fi răcit. Roza dădu din cap zîmbind :
—Nu pot să văd bărbaţi plîngînd. Peste o oră vin să vă iau !
Apoi i—l puse pe Prichindel în mînă, făcu o reverenţă şi alergă spre lift.

Cînd îşi lipi, o oră mai tîrziu, urechea de uşă, nu—i venea să—şi creadă urechilor cele ce auzea. De suspine nu mai era vorba de mult. Roza auzi acum comenzi. Şi, deschizînd uşa încet, îl zări pe Mäxchen făcînd exerciţii pe frumosul Waldemar. Se antrena din toate puterile.
—Mai repede, feciorăşule! îi poruncea Jokus. Mai mlădios ! Te—ai îngrăşat! Trebuie să scapi de slănina pe care ai depus—o de mîhnire ! Trebuie să scapi de ea.
—De ce trebuie să scap ?
—De slănina din mîhnire.
—De slănina din mîhnire — chicoti Mäxchen şi dispăru în cravata lui Waldemar.
Nodul se şi desfăcu şi Mäxchen alunecă, condus pe neobservate de mîna lui Jokus, în buzunarul stîng. Frumosul Waldemar se uita neclintit înainte şi nu simţea nimic. Roza, care stătea în uşa larg deschisă, nu observase de asemenea nimic.
—Bravo, artiştii mei! strigă ea bătînd din palme. Emma şi Minna, cei doi porumbei, ţopăiau de colo—colo pe dulap, dînd din aripi cu încîntare.
—Încă două ore de antrenament şi e perfect — zise Jokus mulţumit. Vineri putem apărea.
Mäxchen îşi scoase brusc capul din buzunarul profesorului, ca drăcuşorul din cutie :
—Imposibil, excelenţă! Vineri plec cu avionul, cu Otto chelul şi Bernhard—budincă la senior Lopez, în America de Sud !

—Ce nume cutezătoare — zise Roza. Mi se face pielea ca de găină.
Mäxchen îşi frecă palmele.
—Ia să văd ! Marţipan cu piele de găină! O raritate care m—ar interesa.
Roza îi făcu lui Jokus cu ochiul:
—Viaţa între criminali pare să—şi fi pus amprenta pe domnul Pichelsteiner. A devenit frivol.
Jokus îl pescui pe Mäxchen din buzunar.
—O să—l vîr în cada de baie trimisă de regele Bileam. Săpunul curăţă şi trupul şi sufletul.

Masa se servi în salonul albastru şi decurgea în linişte, spre mulţumirea lui Iacob. Rasolul de viţel îl costă cîteva lacrimi, dar de vină nu era decît muştarul englezesc, din care încă nu gustase pînă atunci.

—Niciodată nu le cunoşti pe toate, mereu dai de lucruri noi! zise şi—şi răcori gura deschisă cu şerveţelul. Jokus nu putu să mănînce patru şniţele, ci doar două. Şi masa se întinse pe toată seara. Discutară cu domnul Brausewetter despre reprezentaţia de vineri. Între timp avură convorbiri cu reporterii de afară, din faţa salonului, şi la telefon. Şi nu în ultimă instanţă cu comisarul Steinbeiss, care veni să—i vadă, chit că se făcuse tîrziu cînd scăpase de la prefectura de poliţie. Ceilalţi erau la desert.
—O ! Tort de ananas! strigă comisarul încîntat. Tortul meu preferat.
Şi mîncă pe neobservate trei porţii enorme.
Mäxchen şi Iacob se amuzau. Dar curînd aveau să devină serioşi. Căci Jokus îl întrebă pe comisar, care mînca cea de a doua porţie de ananas:
—Cui i se cuvine, la urma urmei, recompensa pe care am promis—o ?
—Lui Iacob ! strigă Mäxchen. E clar ca bună ziua !
—Mie ? Cum mie ? Ar fi frumos, bravo ! îl contrazise Iacob. Dacă Mäxchen nu m—ar fi jignit atît de teribil, aş sta şi acum la fereastră şi n—aş şti nimic. Tot atît de bine puteţi să—i trimiteţi banii şi lui Otto chelul, la puşcărie. La urma urmei, el a fost cel care l—a eliberat pe Mäxchen.
—Dar fără s—o fi ştiut — observă directorul Brausewetter. Voia să—i aducă picături de valeriană. Nimic altceva.
—Dar ce, eu am vrut să fac ceva ? întrebă Iacob Hurtig. N—am vrut să fac nimic altceva decît să pălmuiesc pe un gură—mare.

—Să—l faci piftie cu pumnii! strigă Mäxchen înveselit.
Stătea acum pe masă, hrănit de Roza cu tort de ananas.
—Încă puţin ? întrebă ea. El dădu din cap :
—Nu, mulţumesc. Acum vreau o leacă de marţipan cu piele de găină !
—Asta nu—i pentru copii!
—Ştiu, ştiu — adăugă el. Ai rezervat toată porţia pentru Jokus.
Roza se înroşi. Dar n—o observă nimeni în afară de Mäxchen. Căci comisarul, care terminase ultima porţie de tort, vorbi energic.
—Că n—a putut fi dus cine ştie unde e meritul Prichindelului. Atît cel căutat cît şi cel care l—a găsit sînt una şi aceeaşi persoană. Dacă cineva îmi poate dovedi contrariul, chiar azi mă fac hornar.
Ei, ceilalţi de bună seamă că nu voiau să fie vinovaţi de o atît de radicală schimbare a meseriei. De aceea nu—l contrazise nici unul şi continuară seara veselă. Mäxchen dădu tonul. îl imită pe Otto chelul, se strecură pe masă printre căni şi farfurii şi arătă toate cîte le spusese beţivanul de Otto despre senior Lopez, despre cetatea din America de Sud, despre galeria subterană de picturi, despre ţigancă, despre corpul de pază şi despre dansatoarele de balet.
Singurul care nu rîdea fără contenire de năstruşniciile lui Mäxchen, ci zîmbea doar din cînd în cînd, era comisarul
de poliţie Steinbeiss. Stenografia tot ce zicea Prichindelul. Apoi îşi închise rapid blocnotesul şi—şi luă în grabă rămas bun.
—Trebuie să—i mai frec pe derbedeii ăia cîteva ore.
—Lui Lopez nici Interpolul nu—i poate face nimic ! îi strigă Mäxchen din urmă. Omul e mult prea bogat!

Comisarul, care era aproape de uşă, tresări şi se mai întoarse o dată.
—Mic, dar oho ! zise el, lăudîndu—l. Ştii ce ? N—ai vrea să fii asistentul meu ?
Mäxchen făcu o reverenţă elegantă :
—Nu, domnule comisar, sînt şi rămîn artist.

Cînd Iacob Hurtig voi să se culce şi—şi puse jacheta pe scaun, auzi foşnind o hîrtie în buzunarul dinăuntru. Descoperind un cec pe numele său, citi suma şi şopti:
„Doamne Dumnezeule !" aşezîndu—se pe marginea patului.
Mai era şi un bilet. Citi:
„Dragă Iacob, multe mulţumiri pentru ajutorul pe care ni l—ai dat. Noii tăi prieteni, Jokus şi Mäxchen".
Era un număr compus din cinci cifre. Şi chiar dac—ar fi fost cel mai mic număr cu cinci cifre care există, erau bani foarte mulţi pentru un băiat al cărui tată e reprezentantul pe cartier al unei întreprinderi de mobilă.
(Apropo : care e numărul cel mai mic cu cinci cifre ?)

Cînd Jokus intră în cameră, vechea şi buna cutie de chibrituri se găsea pe noptieră. Şi dedesubt, un bilet cu cuvintele :
„Dragă Prichindel, alăturat — patul tău cu baldachin de pe strada Kickelhahn 12. Müller II, inspector de poliţie".
Mäxchen îşi frecă mîinile :
—Acum nu—mi mai lipseşte chiar nimic !

CAPITOL 22

De ce reprezentaţia de gală a durat cu douăzeci şi şapte de minute mai mult / Directorul Brausewetter dă citire la trei telegrame / Iacob se supără pentru cîteva clipe / Poliţia face plecăciuni multă vreme / Apariţia personajelor principale / Aplauze fără sfîrşit /

SFÎRŞIT

Vineri, directorul Brausewetter se simţi în apele lui. Era în sfîrşit o seară pe gustul său! Ar fi vrut să—şi pună trei perechi de mănuşi unele peste altele şi două jobene unul peste celălalt. Avea să fie o reprezentaţie de gală cum se cuvenea ! Se pricepea la d—alde astea domnul Brausewetter, fir—ar să fie!

Programul avea să ţină cu douăzeci şi şapte de minute mai mult decît de obicei, şi nu din vina leilor, nici a elefanţilor, şi nici artiştii nu erau vinovaţi de asta. Toţi lucraseră cu precizie ca de obicei. întîrzierea avea două motive.

Mai întîi, domnul Brausewetter citi cîteva telegrame de elicitare, pe care le primise Mäxchen. De trei dintre ele îmi aduc aminte foarte exact. Asociaţia sportivă din Pichelstein telegrafiase :

132 Pichelstein T 13
Mäxchen Pichelsteiner
Circul Stilke
Berlin
Norocul şi binecuvîntarea te—au înconjurat ca la roata gigantică terminată în poziţia cu picioarele depărtate stop Bravo Stop sîntem mîndri de tine stop.
Toţi alde Pichelsteiner din Pichelstein

A doua telegramă venise din regatul Breganzona. Impresionase publicul în mod deosebit. Căci prea mulţi regi nu mai există. Aşa că trebuie să te ţii de ei şi să fii mulţumit de orice semn de viaţă din partea lor. Telegrama suna aşa :

111 Breganzona K 1435
Mäxchen Pichelsteiner
Circul Stilke Berlin
Am fost îngrozitor de tulburaţi stop mai întîi din grijă apoi de bucurie lanţ de siguranţă pentru... camera de hotel urmează expres stop Fă o dată popas la Breganzona stop palat drăguţ şi oameni buni stop salutări şi profesorului Jokus stop regele tău Bileam cu familia şi poporul
Bregonz L Col 13 15 +

A treia depeşă de care îmi aduc aminte era de la Hollywood. Societatea de filme care se mai anunţase odată
transmisese :

44432 Holly F
Prichindelul
Circul Stilke Berlin

Felicitări pentru răpire şi autosalvare stop subiect strălucit pentru filmare stop proiect de contract pe drum stop şeful filialei Europa ajunge luni cu procură în alb
CO 1 19 23

În al doilea rînd, înainte de a apărea Jokus şi Mäxchen, directorul Brausewetter îi prezentă pe oaspeţii de onoare ai serii, care stăteau în trei loji, luminaţi de reflectoare.

Mai întîi îl prezentă pe elevul Iacob Hurtig, care, cînd fu aplaudat, îşi încrucişa deasupra capului mîinile şi se aplecă din şale în toate părţile. Ca un boxer care tocmai l—a învins pe vestitul tăietor de lemne din Winnesota.

Apoi Iacob se aşeză din nou cuminţel între părinţi.

—Nu sta aşa ţeapăn ! şuieră maică—sa printre dinţi şi—l înghionti între omoplaţi. (Ştiţi voi cum.)

Faţa lui Iacob se întunecă puţin. Se apropie de tatăl său şi—i şopti:

—Soţia ta, din păcate, otrăveşte ziua de glorie a fiului vostru de curînd înstărit. Găseşti că e frumos aşa ceva ?

Hurtig senior îşi muşcă buzele. Stilul înflorit al lui Iacob îi făcu plăcere. Să răspundă, însă, de bună seamă că nu avu vreme. Căci din nou începură aplauzele, pentru că directorul Brausewetter prezenta echipele celor trei maşini de poliţie, apoi pe inspectorul Mtiller II şi în sfîrşit pe comisarul Steinbeiss în persoană.

De abia slăbiră puţin aplauzele, că iar se înteţiră. Un grup de tineri urlă din tot sufletul:

—Acum vrem să—l vedem pe Otto chelul! Şi pe Bernhard—budincă, canalia !

Şi pentru că toţi spectatorii citiseră ziarele şi ascultaseră radioul, uriaşul cort se cutremură de rîsete. Era un haz fără sfîrşit. Căci fiecare ştia că Otto şi Bernhard n—o să poată fi arătaţi la circ, pentru că erau sub lacăt.

Brusc, domnul director Brausewetter făcu un gest de implorare. Şi se făcu o linişte ca—n miezul unui taifun. Toţi ştiau ce şi cine avea să urmeze. Ai fi auzit şi—o muscă împiedicîndu—se, dacă s—ar fi împiedicat vreuna. Dar nu s—a împiedicat nici una.

—Acum, doamnele mele şi domnii mei — strigă directorul Brausewetter — în sfîrşit îl veţi revedea, îl veţi putea saluta şi admira pe preferatul dumneavoastră şi al nostru, pe micul şi marele erou al romanului poliţist, pe el şi pe merituosul său mentor Jokus von Pokus, profesorul şi consilierul său particular în magie ! Aplauzele, o ştiu dinainte, vor fi fără seamăn. N—aveţi nici o grijă. Cine îşi rupe mîinile, capătă la sfîrşitul reprezentaţiei o pereche nouă, la casa principală a circului.

Brausewetter îşi avîntă braţul drept în aer. Ca un general de cavalerie care dă semnalul pentru şarjă. Apoi dispăru galopînd, deşi fără cal, din arenă.

Orchestra intona un acord, însoţit de răpăitul tobelor şi zăngănitul talgerelor.

Şi în arenă apăru, elastic şi elegant ca totdeauna, profesorul Jokus von Pokus. Pe palma întinsă stătea Mäxchen, salutînd zîmbitor în toate părţile. Dar ce s—o mai lungesc ? Spre deosebire de cartea noastră, aplauzele nu mai luau

SFÎRŞIT